

www.e-rara.ch

Diodori Siculi bibliothecae historicae quae supersunt

Diodorus

Lipsiae, [17--]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8145

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33647>

Biblos pemptē.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΣ ΠΕΜΠΤΗ,

Η ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ.

Exorsus in Prooemio (C. 1.) Diofanes s. continet argu-
mento, quod in commendando scriptoribus ordine laudandaque
Ephori oeconomia versatur, huius se ait exemplo res secundae
species exposuisse.

1. Πάντων μὲν τῶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς
χρησίμων προνοήτων τοὺς ἱστορίας συντάττομενους,
μάλιστα δὲ τῆς κατὰ μέρος οἰκονομίας. Αὕτη γὰρ
οὐ μόνον ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς βίοις πολλὰ συμβάλλεται
πρὸς διαμονὴν καὶ διακόσμησιν καὶ αὐξήσιν τῆς
οὐσίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἱστορίας οὐκ ὀλίγα ποιεῖ
προτερήματα τοῖς συγγραφεῦσιν. Ἕτιοι γὰρ κατὰ
τὴν λέξιν καὶ κατὰ τὴν πολυπειρίαν τῶν ἀναγραφο-
μένων πράξεων ἐπαινούμενοι δικαίως, ἐν τῇ κατὰ
τὴν οἰκονομίαν χειρισμῷ διηκέρων. Ὅστις τοὺς μὲν
Diod. T. II.

K

πόνους καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἀποδοχῆς τυγχάνειν παρὰ τοῖς ἀναγινώσκουσι, τὴν δὲ τάξιν τῶν ἀναγεγραμμένων δικαίως τυγχάνειν ἐπιτιμήσεως. Τίμαιος μὲν οὖν μεγίστην πρόνοιαν πεποιημένος τῆς τῶν χρόνων ἀκριβείας, καὶ τῆς πολυπειρίας πεφροντικώς, διὰ τὰς ἀκαίρους καὶ μακρὰς ἐπιτιμήσεις εὐλόγως διαβαλλεται, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπιτιμήσεως Ἐπιτίμαιος ὑπὸ τινῶν ὠνομάσθη. Ἐφορος δὲ τὰς κοινὰς πράξεις ἀναγράφων, οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν ἐπιτέτευχε· τῶν γὰρ βίβλων ἐκάστην πεποίηκε κατὰ γένος περιέχειν τὰς πράξεις. Διόπερ καὶ ἡμεῖς τοῦτο τὸ γένος τοῦ χειρισμοῦ προκρίναντες, κατὰ τὸ δυνατόν ἀντεχόμεθα ταύτης τῆς προαιρέσεως.

(C. 2.) Quam rationem quinto in libro sequutus, qui a primario argumento insularis appellatur, incipit a Sicilia, utpote insularum et potentissima et antiquissima: quae a figura Trinacriae, ab incolis primis Sicaniae, a colonis Siciliae nomen tulit. Eius ambitus. Cereris ac Proserpinae merito sacra insula, quae primas fruges produxit.

2. Καὶ ταύτην τὴν βίβλον ἐπιγράφοντες Νησιωτικὴν, ἀκολουθῶς τῇ γραφῇ περὶ τῆς Σικελίας ἐροῦμεν· ἐπεὶ καὶ κρατίστη τῶν νήσων ἐστὶ, καὶ τῇ παλαιότητι τῶν μυθολογουμένων πεπρωτέυκειν. Ἡ γὰρ νῆσος τὸ παλαιὸν ἀπὸ μὲν τοῦ σχήματος Τρινακρία κληθεῖσα, ἀπὸ δὲ τῶν κατοικησάντων αὐτὴν Σικανῶν Σικανία προσεγορευθεῖσα, τελευταῖον δὲ ἀπὸ τῶν Σικελῶν τῶν ἐκ τῆς Ἰταλίας πανδοχμεῖ περαιωθέντων ὠνόμασται Σικελία. Ἔστι δ' αὐτῆς ἡ περίμετρος σταδίων ὡς τετρακισχίλιον τριακοσίων ἑξήκοντα· τῶν γὰρ τριῶν πλευρῶν ἡ μὲν

ἀπὸ τῆς Πελοριάδος ἐπὶ Μιλύβαιον, ὑπάρχει στα-
δίων χιλίων ἑπτακοσίων· ἡ δ' ἀπὸ Μιλυβαίου μέχρι
Παχύνου τῆς Συρακουσίας χώρας, σταδίων χιλίων
καὶ πεντακοσίων· ἡ δ' ἀπολειπομένη, σταδίων
χιλίων ἑκατὸν ἐξήκοντα. Οἱ ταύτην οὖν κατοι-
κοῦντες Σικελιῶται παρειλήφασιν παρὰ τῶν προ-
γόνων, ἀεὶ τῆς γῆμης ἕξ αἰῶνος παραδεδομένης τοῖς
ἐγγόνοις, ἱερὰν ὑπάρχειν τὴν νῆσον Ἀθήνητος καὶ
Κόρης. Ἐποιοὶ δὲ τῶν ποιητῶν μυθολογοῦσι κατὰ
τὸν τοῦ Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης γάμον ὑπὸ
Διὸς ἀνακάλυπτρα τῇ νύμφῃ δεδῶσθαι ταύτην τὴν
νῆσον. Τοὺς δὲ κατοικοῦντας αὐτὴν τὸ παλαιὸν
Σικανούς αὐτόχθονας εἶναι φασιν οἱ νομιμώτατοι
τῶν συγγραφέων, καὶ τὰς τε προειρημένους θεὰς ἐν
ταύτῃ πρώτως φανῆναι, καὶ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν
ταύτην πρώτην ἀρεῖναι, διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας·
περὶ ὧν καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν ποιητῶν μακρ-
τυρεῖν, λέγοντα,

Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

Πυροὶ καὶ κριθαί, ἡ δ' ἄμπελοι, αἳ τε φέρουσιν

Οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Ἐν τε γὰρ τῷ Λεοντίνῳ πεδίῳ, καὶ κατὰ πολλοὺς
ἄλλους τόπους τῆς Σικελίας μέχρι τοῦ νῦν φύεσθαι
τοὺς ἀγρίους ὀνομαζομένους πυρούς. Καθόλου δὲ
περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ σίτου, ζητουμένου κατὰ
ποίαν τῆς οἰκουμένης γῆν πρῶτον ἐφάνησαν τοῖς
προειρημένοι καρποί, εἰκὸς ἐστὶν ἀποδίδοσθαι τὸ
πρωτεῖον τῇ κρατίστῃ χώρᾳ· καὶ τὰς θεὰς δὲ ταύτας

εὐρούσας ἀκολουθῶς τοῖς εἰρημένοις, ὅρῳ ἐστὶ
μάλιστα τιμωμένας παρὰ τοῖς Σικελιώταις.

(C. 3.) In amoenissimis eius regionibus celebrantur Enna, Proserpinae raptu clara, Himera, Minervae amor, et insula Ortygia, Dianae sedes, Arethusa fonte, in quo sacri pisces, nobilis.

3. Καὶ τῆς ἀρπαγῆς τῆς κατὰ τὴν Κόρην ἐν ταύτῃ γενομένης ἀπόδειξιν εἶναι λέγουσι φανερωτάτην, ὅτι τὰς διατριβὰς αἱ θεαὶ κατὰ ταύτην τὴν νῆσον ἐποιοῦντο, διὰ τὸ στέργεσθαι μάλιστα παρ' αὐταῖς ταύτην. Γενέσθαι δὲ μυθολογοῦσι τῆς Κόρης τὴν ἀρπαγὴν ἐν τοῖς λειμῶσι τοῖς κατὰ τὴν Ἔνναν. Ἔστι δ' ὁ τόπος οὗτος πλησίον μὲν τῆς πόλεως, ῥοις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθεσι παντοδαποῖς εὐπρεπῆς καὶ θείας ἄξιος. Διὰ δὲ τὴν ἀπὸ τῶν φρυγμένων ἀνθῶν εὐωδίαν, λέγεται τοὺς κυνηγεῖν εἰωθότας κύνας μὴ δύνασθαι στιβεῖν, ἐμποδιζομένους τὴν φρυσικὴν αἰσθησίν. Ἔστι δὲ ὁ προειρημένος λειμὼν ἄνωθεν μὲν ὀμαλὸς καὶ παντελῶς εὐυδρος, κύκλῳ δ' ὑψηλός, καὶ πανταχόθεν κρημνοῖς ἀπότομος· δοκεῖ δ' ἐν μέσῳ κεῖσθαι τῆς ὅλης γῆσου· διὸ καὶ Σικελίας ὀμφαλὸς ὑπὸ τινων ὀνομάζεται. Ἔχει δὲ καὶ πλησίον ἄλσιν καὶ λειμῶνας καὶ περὶ ταῦτα ἔλη, καὶ σπήλειον εὐμέγεθες, ἔχον χάσμα κατὰ γείον, πρὸς τὴν ἄρκτον νερευκός· δι' οὗ μυθολόγοισι τὸν Πλούτωνα μεθ' ἄρματος ἐπελθόντα, ποίησασθαι τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κόρης. Τὰ δὲ ἴα, καὶ τῶν ἄλλων ἀνθῶν τὰ παρεχόμενα τὴν εὐωδίαν, παραδόξως δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ παραμένειν θάλλοιτα, καὶ τὴν ὅλην πρόσοψιν ἀνθηρὰν καὶ ἐπιτερεπῆ.

παρεχόμενα. Μυθολογοῦσι δὲ μετὰ τῆς Κόρης
 τὰς τῆς ὁμοίας παρθενίας ἡξιωμένας Ἀθηναῖν τε
 καὶ Ἀρτεμιν συντροφεομένας συνάγειν μετ' αὐτῆς τὰ
 ἄνθη, καὶ κατασκευάζειν κοινῇ τῇ Αὐτῷ πατρὶ τὸν
 πέπλον. Διὰ δὲ τὰς μετ' ἀλλήλων διατριβὰς τε καὶ
 ὁμιλίας, ἀπάσας στέρεται τὴν νῆσον ταύτην μάλιστα,
 καὶ λαχεῖν ἐκίστην αὐτῶν χώραν· τὴν μὲν Ἀθηναῖν,
 ἐν τοῖς περὶ τὴν Ἰμέραν μέρεσιν, ἐν οἷς τὰς μὲν
 Νύμφας χαρίζομένας Ἀθηναῖ τὰς τῶν θερμῶν ὑδά-
 των ἀνεῖναι πηγὰς κατὰ τὴν Ἰσρακλίουσ παρουσίαν,
 τοὺς δ' ἐγχωρίους πόλιν αὐτῇ καθιερωσάι καὶ
 χώραν τὴν ὀνομαζομένην μέχρι τοῦ νῦν Ἀθήναιον·
 τὴν δ' Ἀρτεμιν τὴν ἐν ταῖς Συρακούσαις νῆσον
 λαβεῖν παρὰ τῶν θεῶν, τὴν ἀπ' ἐκείνης Ὀρτυγίαν
 ὑπὸ τε τῶν χρησμῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ὀνομα-
 σθεῖσαν. Ὅμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην
 ἀνεῖναι τὰς Νύμφας ταύτας, χαρίζομένας τῇ Ἀρτε-
 μιδι, μεγίστην πηγὴν τὴν ὀνομαζομένην Ἀρέθουσαν.
 Ταύτην δ' οὐ μόνον κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους
 ἔχειν μεγάλους καὶ πολλοὺς ἰχθῦς, ἀλλὰ καὶ κατὰ
 τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν συμβαίνει διαμένειν τοὺτους,
 ἱεροὺς ὄντας καὶ ἀθίκτους ἀνθρώποις· ἐξ ὧν πολ-
 λάκις τινῶν κατὰ τὰς πολεμικὰς περιστάσεις φαρύν-
 των, παραδόξως ἐπιστήμηκε τὸ θεῖον, καὶ μεγάλαις
 συμφοραῖς περιεβάλετο τοὺς τολμήσαντας προσε-
 νέγκασθαι· περὶ ὧν ἀκριβῶς ἀναγγράφομεν ἐν τοῖς
 οἰκείοις χρόνοις.

(C. 4.) Proserpina, a Plutone abrepta, ad Orcum descendit
 prope fontem Cyane, ubi postea panegyria quotannis celebrantur
 Syracusani. Ceres, quaerens filiam, eos, qui benigne ipsam exca-

perant, muneribus frugum beavit; primum Siculos, secundum hos Athenienses: ab utrisque ob eam rem festa instituta.

4. Ομοίως δὲ ταῖς προειρημέναις δυσὶ θεαῖς καὶ τὴν Κόρην λαχεῖν τοὺς περὶ τὴν Ἑνναν λειμῶνας· πηγὴν δὲ μεγάλην αὐτῇ καθιερωθῆναι ἐν τῇ Συρακουσίᾳ τὴν ὀνομαζομένην Κυανήν. Τὸν γὰρ Πλούτωνα μυθολογοῦσι τὴν ἄρπαγὴν ποιησάμενον, ἀποκομίσαι τὴν Κόρην ἐφ' ὄρματος πλησίον τῶν Συρακουσῶν, καὶ τὴν γῆν ἀναρῶντα, αὐτὸν μὲν μετὰ τῆς ἄρπαγείσης δύναι καθ' ἄδου, πηγὴν δ' ἀνεῖναι τὴν ὀνομαζομένην Κυανήν· πρὸς ἣ καὶ ἐνιαυτὸν οἱ Συρακούσιοι πανήγυριν ἐπιφανῆ συγκροτοῦσι, καὶ θύουσιν οἱ μὲν ἰδιῶται τὰ ἐλάτιω τῶν ἱερῶν, δημοσίᾳ δὲ ταύρους βυθίζουσιν ἐν τῇ λίμνῃ, ταύτην τὴν θυσίαν καταδείξαντος Ἡρακλέους, καθ' ὃν καιρὸν τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐλαύνων περιῆλθε πᾶσαν Σικελίαν. Μετὰ δὲ τὴν τῆς Κόρης ἄρπαγὴν μυθολογοῦσι τὴν Δήμητραν, μὴ δυναμένην εὐρεῖν τὴν θυγατέρα, λαμπάδας ἐκ τῶν κατὰ τὴν Αἴτνην κρατήρων ἀναψαμένην, ἐπελθεῖν ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης· τῶν δ' ἀνθρώπων τοὺς μάλιστα ταύτην προσδεξαμένους εὐεργετῆσαι, τὸν τῶν πυρῶν καρπὸν ἀντιδωρησαμένην. Φιλανθρωπότατα δὲ τῶν Ἀθηναίων ὑποδεξαμένων τὴν θεόν, πρῶτοις τούτοις μετὰ τοὺς Σικελιώτας δωρήσασθαι τὸν τῶν πυρῶν καρπὸν· ἀνθ' ὧν ὁ δῆμος οὗτος περιττότερον τῶν ἄλλων ἐτίμησαν τὴν θεὸν θυσίαις τ' ἐπιφανεστάταις, καὶ τοῖς ἐν Ἐλευσὶνι μυστηρίοις, ἃ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀγνείας ἐγένοντο πᾶσιν ἀνθρώποις περιβητα. Παρὰ δὲ τῶν Ἀθηναίων

πολλοὶ μεταλαβόντες τῆς ἐκ τοῦ οἴτου φιλανθρω-
πίας, καὶ τοῖς πλησιοχώροις μεταδιδόντες τοῦ
σπέρματος, ἐπλήρωσαν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Οἱ
δὲ κατὰ τὴν Σικελίαν, διὰ τὴν τῆς Δήμητρος καὶ
Κόρης πρὸς αὐτοὺς οἰκειότητα, πρῶτοι τῆς εὐρέσεως
τοῦ οἴτου μεταλαβόντες, ἐκατέρω τῶν θεῶν κατέ-
δειξαν θυσίας καὶ πανηγύρεις, ἐπώνυμους αὐταῖς
ποιήσαντες, καὶ τῷ χρόνῳ διασημῆναι τὰς
δοθείσας δωρεάς. Τῆς μὲν γὰρ Κόρης τὴν κατα-
γωγὴν ἐποίησαντο περὶ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τὸν τοῦ
οἴτου καρπὸν τετελειουργῆσθαι συνέβαινε· καὶ
ταύτην τὴν θυσίαν καὶ πανήγυριν μετὰ τοσαύτης
ἀγνείας καὶ σπουδῆς ἐπιτελοῦσιν, ὅση εἰκὸς ἔστι
τοὺς τῇ κρατίστῃ δωρεᾷ προκριθέντας τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων, ἀποδιδόναι τὰς χάριτας. Τῆς δὲ Δήμη-
τρος τὸν καιρὸν τῆς θυσίας προέκριναν, ἐν ᾧ τὴν
ἀρχὴν ὁ σπόρος τοῦ οἴτου λαμβάνει. Ἐπὶ δὲ ἡμέρας
δέκα πανήγυριν ἄγουσιν ἐπώνυμον τῆς Θεοῦ ταύτης,
τῇ τε λαμπρότητι τῆς παρασκευῆς μεγαλοπρεπεστά-
την, καὶ τῇ διασκευῇ μιμουμένοι τὸν ἀρχαῖον βίον.
Ἔθος δ' ἔστιν αὐτοῖς ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις
αἰσχρολογεῖν κατὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους οἰκίας, διὰ
τὸ τὴν θεὸν ἐπὶ τῇ τῆς Κόρης ἀρπαγῇ λυπούμενην
γελάσαι διὰ τὴν αἰσχρολογίαν.

(C. 5.) Raptus Proserpinae tum aliis poëtis cantatus, tum
Carcino tragico, Cereris alia et ampliora dona; quippe quae operas
rusticas docuit, et leges promulgavit: unde θεομορφος dicta.

5. Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὴν Κόρην ἀρπαγῆς, οἱ
γέγονεν ὡς προειρήκαμεν, πολλοὶ μὲν τῶν ἀρχαίων
συγγραφέων καὶ ποιητῶν μεμαρτυρήκασι. Καρκίνος

μὲν γὰρ ὁ τῶν τραγωιδῶν ποιητής, πλειοναῖς ἐν ταῖς Συρακούσαις παρεπιδεδημηκώς, καὶ τὴν τῶν ἔγχωριῶν τεθεαμένος σπονδὴν περὶ τὰς θυνίας καὶ πανηγύρεις τῆς τε Δήμητρος καὶ Κόρης, κατεχώρισεν ἐν τοῖς ποιήμασι τοὺςδε τοὺς στίχους,

Λέγουσι Δήμητρός ποτ' ἄρρητον κόρην

Πλούταινα κρυφίοις ἀρπύσαι βουλευμάσι,

Δυναί τε γαίας εἰς μελαμφαεῖς μυχοῦς·

Πόθω δὲ μητέρ' ἠφανισμένης κόρης,

Μασιτῇ ἐπελθεῖν πῦσσαν ἐν κύκλῳ χθόνα·

Καὶ γῆν μὲν Αἰτναίοισι Σικελίας πάγους

Πυρὸς γέμουσαν ῥέμμασιν δυσεμβόλοισι,

Πῦσσαν στενάζαι· πένθεισιν δὲ παρθένου

Σίτων ἄμοιρον διοτρεφεῖς φθίνειν γένος·

Ὅθεν θεὰς τιμῶσιν εἰς τὰ νῦν ἔτι.

Οὐκ ἄξιον δὲ παραλιπεῖν τῆς θεοῦ ταύτης τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργεσίας. Χωρὶς γὰρ τῆς εὐρύσεως τοῦ σίτου τὴν τε κατεργασίαν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδαξε, καὶ νόμους εἰσηγήσατο, καθ' οὓς δικαιοπραγεῖν εἰδίσθησαν· δι' ἣν αἰτίαν φασὶν αὐτὴν Θεσμοφόρον ἐπονομασθῆναι. Τούτων δὲ τῶν εὐρημάτων οὐκ ἂν τις ἐτέραν εὐεργεσίαν εὔροι μείζονα· καὶ γὰρ τὸ ζῆν, καὶ τὸ καλῶς ζῆν περιέχουσι. Περὶ μὲν οὖν τῶν μυθολογουμένων παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀρχαιοθεσόμεθα τοῖς ῥηθεῖσι.

(C. 6.) Insulae primi habitatores Sicani: de quorum origine quum discrepant scriptores, noster indigenas eos pronuntiat. His propter Aetnae eruptionem mutantibus sedes successerunt ex Italia Siculi. Denique Graeci novas misere colonias, quae cum lingua Graecorum vitam cultiorem vulgarent.

6. Περὶ δὲ τῶν κατοικησάντων ἐν αὐτῇ πρωτῶν

Σικανῶν, ἐπειδὴ τινες τῶν συγγραφέων διαφωνοῦσιν,
 ἀναγκαῖόν ἐστι συντόμως εἰπεῖν. Φίλιστος μὲν γὰρ
 φησιν, ἔξ Ἰβηρίας αὐτοὺς ἀποικισθέντας κατοικῆσαι
 τὴν νῆσον, ἀπὸ τιτος Σικανοῦ ποταμοῦ κατ' Ἰβηρίαν
 ὄντος τελευχίας ταύτης τῆς προσηγορίας. Τίμαιος
 δὲ τὴν ἄγνοιαν τούτου τοῦ συγγραφέως ἐλέγξας,
 ἀκριβῶς ἀποφαίνεται τούτους αὐτόχθονας εἶναι.
 Πολλὰς δὲ αὐτοῦ φέροντος ἀποδείξεις τῆς τούτων
 ἀρχαιότητος, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγοῦμεθα περὶ τούτων
 διεξιέναι. Οἱ δ' οὖν Σικανοὶ τὸ παλαιὸν κομητῶν
 ἄκου, ἐπὶ τῶν ὀχυρωτάτων λόφων τὰς πόλεις
 κατασκευάζοντες διὰ τοὺς ληστήας· οὐ γὰρ ἦσαν ὑπὸ
 μίαν ἡγεμονίαν βασιλείᾳ καταχθήμενοι, κατὰ πόλιν
 δὲ ἐκάστην εἰς ἣν ὁ δυναστεύων. Καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον, ἅπασαν τὴν νῆσον κατέκουν, καὶ τὴν
 χώραν ἐργαζόμενοι τὰς τροφὰς εἶχον· ὕστερον δὲ
 τῆς Λίτινης ἐν πλείοσι τόποις ἀναφυσθήματα πυρρός
 ἀνείσης, καὶ πολλοῦ κατὰ τὴν χώραν ῥυακος ἐκχυ-
 θέντος, συνέβη φθαρῆναι τῆς γῆς ἐπὶ πολὺν τόπον·
 ἐπ' ἔτι δὲ πλείω τοῦ πυρρός ἐπιγεμομένου πολλὴν
 χώραν, φοβηθέντες, τὰ μὲν πρὸς ἑω κεκλιμένα τῆς
 Σικελίας ἐξέλιπον, εἰς δὲ τὰ πρὸς δυσμὰς νεύοντα
 μετώκησαν. Τὸ τελευταῖον πολλαῖς γενεαῖς ὕστερον
 ἐκ τῆς Ἰταλίας τὸ τῶν Σικελῶν ἔθνος πανδημῶς
 περαιωθὲν εἰς τὴν Σικελίαν, τὴν ὑπὸ τῶν Σικανῶν
 ἐκλειφθεῖσαν χώραν κατέκρησαν. Αἰεὶ δὲ τῇ πλεο-
 νεξία προβαιόντων τῶν Σικελῶν, καὶ τὴν ὁμορον
 πορθούντων, ἐγένοντο πόλεμοι πλεονάκις αὐτοῖς
 πρὸς τοὺς Σικανούς, ἕως συνθήκας ποιησάμενοι

συμφώνους, ὅρους ἔθεντο τῆς χώρας· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. Ὑστατα δ' ἀποικίαι τῶν Ἑλλήνων ἐγένοντο κατὰ τὴν Σικελίαν ἀξιόλογοι, καὶ πόλεις παρὰ θύλασσαν ἐκτίσθησαν. Ἀναμιγνύμενοι δ' ἀλλήλοις, καὶ διὰ πλῆθος τῶν καταπλεόντων Ἑλλήνων, τὴν τε διάλεκτον αὐτῶν ἔμαθον, καὶ ταῖς ἀγωγαῖς συντραφέντες, τὸ τελευταῖον τὴν βάρβαρον διάλεκτον ἅμα καὶ τὴν προσηγορίαν ἠλλάξαντο, Σικελιωταὶ προσαγορευθέντες.

(C. 7.) Insulae Aeolides septem: Strongyle, Euonymus, Didyme, Phoenicusa, Ericusa, Vulcania, Lipara. Eorum situs et incendia. A Liparo primum, dein ab Aeolo cūltae, ab utroque nomen acceperunt. Aeolus, Lipari gener, humanitate sua, quam et Vlixes expertus est, rei nauticae studio et pietate in deos excellens. Eius in Italiam reditus et vitae finis.

7. Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκαῦντως εἰρηκότες, μεταβιβάζομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς ὀνομαζομένας Αἰολίδας. Αὗται δ' εἰσὶ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἐπτά, προσηγορίας δὲ ἔχουσι ταύτας, Στρογγύλη, καὶ Εὐώνυμος, ἔτι δὲ Αἰδύμη καὶ Φοινικώδης καὶ Ἐρικώδης, πρὸς δὲ τούτοις Ἱερὰ Ἡφαίστου καὶ Λιπάρα, καθ' ἣν ὁμώνυμος πόλις καθίδρυται. Κεῖνται δ' αὗται μετὰ τὴν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν ἐπ' εὐθείας ἀπὸ πορθμοῦ καὶ τῆς πρὸς ἑω πρὸς τὴν δύσιν. Ἀπέχουσι δὲ τῆς Σικελίας ὡς ἑκατὸν πεντήκοντα σταδίους, καὶ τὸ μέγεθος εἰσιν ἀλλήλαις παραπλήσιαι. Ἡ δὲ μεγίστη αὐτῶν ἐστὶ τὴν περιμετρον σταδίων ὡς ἑκατὸν πεντήκοντα. Αὗται δὲ πᾶσαι πυρὸς ἐσχήκασιν ἀναφυσήματα μεγάλα, ὧν κραιττῆρες οἱ γεγεννημένοι, καὶ τὰ στόμια μέχρι τοῦ

νῦν εἰς φανερά. Ἐν δὲ τῇ Σιρογγύλῃ καὶ τῇ Ἱερᾷ
 μέχρι τοῦ νῦν ἐκ τῶν χασμάτων ἐκλείπει πνεύματος
 μέγεθος, καὶ βρόμος ἐξαίσιος· ἐκφυσᾷται δὲ καὶ
 ἄμμος, καὶ λίθων διαπύρων πλήθος, καθάπερ ἐστὶν
 ὄρεᾶν καὶ περὶ τὴν Αἴτην γινόμενον. Λέγουσι γὰρ
 τινες ἐκ τούτων τῶν νήσων ὑπονόμους εἶναι κατὰ
 γῆς μέχρι τῆς Αἴτης, καὶ τοῖς ἐπ' ἄμφοτερά στο-
 μίοις συνημμένους· διὸ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐναλ-
 λαξ καίεσθαι τοὺς ἐν ταύταις ταῖς νήσοις κρατῆρας
 τῶν κατὰ τὴν Αἴτην. Φασὶ δὲ τὰς Αἰδίου νήσους
 τὸ μὲν παλαιὸν ἐρήμους γεγονέναι, μετὰ δὲ ταῦτα
 τὸν ὀνομαζόμενον Λιπαρὸν Αἴσονος ὄντα τοῦ
 βασιλέως νῖόν, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν καταστασιασθῆναι·
 κυριεύσαντα δὲ νεῶν μακρῶν καὶ στρατιωτῶν, ἐκ
 τῆς Ἰταλίας φυγεῖν εἰς τὴν ἀπὸ τούτου Λιπαρὰν
 ὀνομασθεῖσαν· ἐν ταύτῃ δὲ τὴν ἐπώνυμον αὐτοῦ
 πόλιν κτίσαι, καὶ τὰς ἄλλας νήσους τὰς προειρημένας
 γεωργῆσαι. Τούτου δὲ γεγηρακότες, Αἰόλον τὸν
 Ἰλπότου μετὰ τινων παραβαλόντα εἰς τὴν Λιπαράν,
 τὴν τοῦ Λιπαροῦ γῆμαι θυγατέρα Κυάνην· καὶ
 τοὺς λαοὺς κοινῇ μετὰ τῶν ἐγχωρίων πολιτεύεσθαι
 ποιήσας, ἐβασίλευσε τῆς νήσου. Τῷ δὲ Λιπαρῷ
 τῆς Ἰταλίας ἐπιθυμοῦντι, συγκατεσκεύασεν αὐτῷ
 τοὺς περὶ τὸ Σιρόγγιον τόπους· ὅπου βασιλεύσας
 καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς τυχών, ἐτελεύτησε· ταφεῖς δὲ
 μεγαλοπρεπῶς, τιμῶν ἔτυχεν ἡρωϊκῶν παρὰ τοῖς
 ἐγχωρίοις. Ὁ δὲ Αἰόλος οὗτός ἐστι, πρὸς ὃν μυθο-
 λογοῦσι τὸν Ὀδυσσεᾶ κατὰ τὴν πλάνην ἀφικέσθαι.
 Γινέσθαι δ' αὐτὸν φασιν εὐσεβῆ καὶ δίκαιον, ἔτι

δὲ καὶ πρὸς τοὺς ξένους φιλάνθρωπον· πρὸς δὲ
τούτοις τὴν τῶν ἰστίων χρείαν τοῖς ναυτικοῖς ἐπειση-
γῆσασθαι· καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ πυρὸς προσημασίας
παρατετηρηκότα, προλέγειν τοῖς ἐγχωρίοις ἀνέμους
εὐστόχως· ἔξ οὗ ταμίαν αὐτὸν εἶναι τῶν ἀνέμων ὁ
μῦθος ἀνέδειξε· διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐσεβείας,
φίλον τῶν θεῶν ὀνομασθῆναι.

(C. 8.) *Aeolidarum nomina et regna in Italia et Sicilia. Omnes
paternarum et virtutum acmuli, et laudum consortes.*

8. Τοῦ δ' Αἰόλου υἱοὺς γενέσθαι τὸν ἀριθμὸν
ἔξ· Ἀστυόχον καὶ Ζοῦθον, καὶ Ἀνδροκλέα, πρὸς δὲ
τούτοις Φεραίμονα, Ἰόκαστον καὶ Ἀγάθυρνον·
πάντας δὲ τούτους διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς δόξαν,
καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς μεγάλης ἀποδοχῆς τυχεῖν.
Τούτων δὲ Ἰόκαστος μὲν τῆς Ἰταλίας ἀντεχόμενος,
ἐβασίλευσε τῆς παραλίας μέχρι τῶν κατὰ τὸ Ῥήγιον
τόπων· Φεραίμων δὲ καὶ Ἀνδροκλῆς ἐδυνάστευσαν
τῆς Σικελίας ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ μέχρι τῶν κατὰ τὸ
Αἰλῦβαιον τόπων. Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν
πρὸς ἑὼ κεκλιμένα μέρη κατοικοῦν Σικελοὶ, τὰ δὲ
πρὸς δυσμὰς Σικανοί. Ταῦτα δὲ τὰ ἔθνη πρὸς
ἀλλήλα διεφέροντο· τοῖς δ' Αἰόλου παῖσι τοῖς
προσηγμένοις ἐκουσίως ὑπήκουον, διὰ τε τὴν τοῦ
πατρὸς Αἰόλου διαβεβοημένην εὐσέβειαν, καὶ διὰ
τὴν αὐτῶν ἐκείνων ἐπιείκειαν. Ἐβασίλευσε δὲ καὶ
Ζοῦθος τῆς περὶ τοὺς Λεοντίους χώρας, ἥτις ἀπ'
ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν χρόνου Ζουθία προσηγο-
ρεῖται. Ἀγάθυρνος δὲ βασιλεύσας τῆς νῦν ὀνο-
μαζομένης Ἀγαθυρνίτιδος χώρας, ἔκτισε πόλιν τῇ

ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Ἀγάθουρον. Ἀστυνοχος δὲ
 τῆς Λιπάρας ἔσχε τὴν ἡγεμονίαν. Πάντες δὲ οὗτοι
 μιμησάμενοι τὴν τοῦ πατρὸς εὐδέβειαν τε καὶ
 δικαιοσύνην, μεγάλης εὐτυχίαν ἀποδοχῆς. Ἐπὶ
 πολλὰς δὲ γενεὰς τῶν ἐγγόνων διαδεχομένων τὰς
 δυναστείας, τὸ τελευταῖον οἱ ἀπ' Αἰύλου γεγονότες
 βασιλεῖς κατὰ τὴν Σικελίαν διελύθησαν.

(C. 9.) His extinctis, Siculi ad optimates deferunt rerum
 summam, Sicani de ea disceptant. Tum novi insularum coloni
 Cnidii et Rhodii: qui quae Pentathilo in Siciliam transvecti (OL. L.
 578 ante Chr. 173. V. C.), Selinuntisq. adversus Egestanos frustra
 auxilium, a Liparensibus benigne excipiuntur, inique cum his so-
 cietate Tyrrenos bellant, Liparam deinde metropolin, postremo
 cupietas inaulas vigesimo quoque anno inter se disperunt. Ita
 lidem, Hetruscorum victores, spoliis Delphos locupletant.

9. Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Σικελοὶ τοῖς ἀρίστοις
 τῶν ἀνδρῶν τὰς ἡγεμονίας ἐνεχείριζον· οἱ δὲ Σικανοὶ
 περὶ τῆς δυναστείας διαφερόμενοι πρὸς ἀλλήλους,
 ἐπολέμουν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους. Μετὰ δὲ ταῦτα
 πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον, πάλιν τῶν νήσων ἐξερημον-
 μένων αἰεὶ καὶ μᾶλλον, Κνίδιοι τινες καὶ Ῥόδιοι
 δυσχεροτήσαντες τῇ βαρύντητι τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν
 βασιλέων, ἔγνωσαν ἀποικίαν ἐκπέμπειν. Διόπερ
 προστησάμενοι σφῶν αὐτῶν ἡγεμόνα Πένταθλον
 τὸν Κνίδιον, ὃς ἦν ἀναφέρων τὸ γένος εἰς Ἰππότην
 τὸν ἀφ' Ἡρακλέους γεγονότα, κατὰ τὴν πεντηκοστὴν
 Ὀλυμπιάδα, ἣν ἐνέκα σταδίων Ἐπιτελίδας ὁ Λάκων
 οἱ δ' οὖν περὶ τὸν Πένταθλον πλεύσαντες τῆς Σικα-
 λίας εἰς τοὺς κατὰ τὸ Αἰλύβαιοι τόπους, κατέλαβον
 Ἐγεσταίους καὶ Σελινουντίους διαπολιμούοντας πρὸς
 ἀλλήλους· πεισθέντες δὲ τοῖς Σελινουντίοις συμ-

μαχεῖν, πολλοὺς ἀπέβαλον κατὰ τὴν μάχην, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Πεντάθλος. Διόπερ οἱ περιλειφθέντες, ἐπειδὴ κατεπολεμήθησαν οἱ Σελινούντιοι, διέγνωσαν ἀπιέναι πάλιν ἐπ' οἶκον. Ἐλόμενοι δ' ἡγεμόνας τοὺς οἰκείους τοῦ Πεντάθλου, Γόργον καὶ Θεότορα καὶ Ἐπιθεροίδην, ἀπέπλεον διὰ τοῦ Τυρρῶνικοῦ πελάγους. Προσπλευσάντων δ' αὐτῶν τῇ Λιπάρᾳ, καὶ φιλοφρόνως ἀποδοχῆς τυχόντων, ἐπέσθησαν κοινῇ μετὰ τῶν ἐγχωρίων κατοικῆσαι τὴν Λιπάραν, ὄντων τῶν ἀπ' Αἰόλου περιλειψμένων ὡς πεντακοσίων. Ὑστερον δὲ τῶν Τυρρῶνῶν ληστευόντων κατὰ θάλασσαν, πολεμοῦμενοι κατεσκεύασαν τὸ ναυτικόν· καὶ διελόμενοι σφᾶς αὐτοῦς, οἱ μὲν ἐγείρουν τὰς νήσους, κοινὰς ποιήσαντες, οἱ δὲ πρὸς τοὺς ληστὰς ἀντετάττοντο· καὶ τὰς οὐσίας δὲ κοινὰς ποιησάμενοι, καὶ ζῶντες κατὰ συσσίτια, διετέλεσαν ἐπὶ τινας χρόνους κοινωνικῶς βιοῦντες. Ὑστερον δὲ τὴν μὲν Λιπάραν, καθ' ἣν καὶ ἡ πόλις ἦν, διενείμαντο, τὰς δὲ ἄλλας ἐγείρουν κοινῇ. Τὸ δὲ τελευταῖον πάσας τὰς νήσους εἰς εἴκοσι ἔτη διελόμενοι, πάλιν κληρουχοῦσιν, ὅταν ὁ χρόνος οὗτος διέλθῃ. Μετὰ δὲ ταῦτα πολλὰς ναυμαχίας ἐνίκησαν τοὺς Τυρρῶνούς, καὶ ἀπὸ τῶν λαφύρων πλεονάκεις ἀξιολόγους δεκάτας ἀνέθισαν εἰς Δελφούς.

(C. 10.) Liparensium civitas insequutis temporibus incrementa cepit portus opportunitate, thermarum salubritate, aluminis copia: cuius monopolium habuit haec insula, parva quidem, sed frugum feracissima.

10. Διέπεται δ' ἡμῖν περὶ τῆς τῶν Λιπαράων

πόλεως τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς ἐν τοῖς ὑστερον
 χρόνοις ἔλαβεν αὐξήσιν οὐ μόνον πρὸς εὐδαιμονίαν,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς δόξαν. Αὕτη γὰρ λιμένας τε καλοῖς
 ὑπὸ τῆς φύσεως κεκόσμηται, καὶ θερμοῖς ὕδασι τοῖς
 διαβεβροημένοις. Οὐ μόνον γὰρ πρὸς ὑγίειαν τῶν
 νοσούντων τὰ κατ' αὐτὴν λουτρά πολλά συμβάλλεται,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τῶν θερμοῶν ὑδάτων ιδιότητα
 παρέχεται τέρψιν καὶ ἀπόλαυσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν.
 Διόπερ πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ὑπὸ νόσων
 ἰδιοτρόπων ἐνοχλούμενοι, καταντῶσιν εἰς αὐτὴν,
 καὶ τοῖς λουτροῖς χρώμενοι, παραδόξως ὑγιεῖς
 καθίστανται. Ἐχει δ' ἡ νῆσος αὕτη τὰ διαβε-
 βροημένα μέταλλα τῆς στυπτηρίας, ἐξ ἧς λαμβά-
 νουσιν οἱ Λιπαράιοι καὶ Ῥωμαῖοι μεγάλας προσόδους.
 Οὐδαμοῦ γὰρ τῆς οἰκουμένης τῆς στυπτηρίας
 γινομένης, καὶ πολλὴν χρεῖαν παρεχομένης, εἰκότως,
 μονοπώλιον ἔχοντες, καὶ τὰς τιμὰς ἀναβιβάζοντες,
 πλῆθος χρημάτων λαμβάνουσιν ἄπιστον. Ἐν μόνῃ
 γὰρ τῇ νήσῳ Μήλῳ φέρεται μικρά τις στυπτηρία,
 μὴ δυναμένη διαρκεῖν πολλαῖς πόλεσιν. Ἔστι δὲ
 καὶ ἡ νῆσος τῶν Λιπαράων μικρὰ μὲν τὸ μέγεθος,
 καρποφόρος δὲ ἱκανῶς, καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώπων
 τροφήν ἔχουσα διαφερόντως. Καὶ γὰρ ἔχθρων
 παντοδαπῶν παρέχεται πλῆθος τοῖς κατοικοῦσι,
 καὶ τῶν ἀκροθρύων τὰ μάλιστα δυνάμενα παρέχε-
 σθαι τὴν ἐκ τῆς ἀπολαύσεως ἡδονήν. Καὶ περὶ μὲν
 Λιπαράς καὶ τῶν ἄλλων τῶν Αἰόλου νήσων καλου-
 μένων ἀρκεσθησόμεθα τοῖς ὑφ' ἐμοί.

(C. 11.) Ostendes s. ossum inagla, inculia illa et deserta. Eius
 situs. Nomen inditum a supplicio, quod Carthaginienses, alijquando
 de improbis mercenarii sumpserunt.

11. Μετὰ δὲ τὴν Λιπάραν, εἰς τὸ πρὸς δυσμὰς
 μέγας, ἡσὸς ἐστὶ πελαγία, μικρὰ μὲν τὸ μέγεθος,
 ἔρημος δὲ καὶ διὰ τινα περιπέτειαν Ὀστεώδης ὀνο-
 μαζομένη. Καθ' ὃν γὰρ καιρὸν Καρχηδόνιοι πρὸς
 Συρακούσιους διαπολεμοῦντες πολλοὺς καὶ μεγάλους
 πολέμους, δυνάμεις εἶχον ἀξιολόγους, πεζικὰς τε καὶ
 ναυτικὰς, περὶ δὲ τοὺτους τοὺς καιροὺς μισθοφόρων
 ὄντων παρ' αὐτοῖς πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τοῖς
 ἔθνεσιν, οὗτοι δὲ ταραχώδεις ὄντες, καὶ πολλὰς καὶ
 μεγάλας στάσεις ἐκινῶντες ποιεῖσθαι, (καὶ μάλιστα
 οἶταν τοὺς μισθοὺς εὐκαιρῶς μὴ συμβάνωσιν,)
 ἐχρήσαντο καὶ τότε τῇ συνήθει ἑκαδιουργίᾳ τε καὶ
 τόλμῃ. Οἷοιτο γὰρ τὸν ἀριθμὸν ὥς ἑξακισχίλιοι
 καὶ τοὺς μισθοὺς οὐκ ἀπολαμβάνοντες, τὸ μὲν
 πρότερον συντρέχοντες κατεβόων τῶν στρατηγῶν
 ἀκείνων δὲ ἀπορουμένων χρημάτων, καὶ πολλὰς
 ἀναβαλλομένων τὰς ἀποδόσεις, ἠπειλουν τοῖς ὅπλοις
 ἀμυνεῖσθαι τοὺς Καρχηδονίους, καὶ τὰς χεῖρας
 προσέφερον τοῖς ἡγεμόσι. Τῆς δὲ γερουσίας ἐγκα-
 λούσης, καὶ τῆς διαφορᾶς αἰὲ μᾶλλον ἐκκασιμένης,
 ἡ μὲν γερουσία τοῖς στρατηγοῖς ἐν ἀπορόγητοῖς
 προσέταξεν ἀφάνισαι πάντας τοὺς ἐγκαλουμένους·
 οἱ δὲ λαβόντες τὰς ἐντολὰς, καὶ τοὺς μισθοφόρους
 ἐμβιβάσαντες εἰς τὰς γαῖας, ἐξέπλευσαν ὥς ἐπὶ τινὶ
 πολεμικῇ χρήσει. Προσπλεύσαντες δὲ τῇ προση-
 μένῃ νήσῳ, καὶ πάντας τοὺς μισθοφόρους ἀποβι-
 βύσαντες εἰς αὐτὴν, ἀπέπλευσαν, καταλιπόντες ἐν

αὐτ
 γεί
 χηδ
 δέ
 σεί
 τῶν
 προ
 τρύ
 εἰν

port
 fam
 pra

διή
 νή
 τοῖ
 πε
 να
 σθ
 αγ
 σι
 δι
 τα
 το
 π
 π
 σμ
 τε
 το

αὐτῇ τοὺς ἐγκαλουμένους Οἱ δὲ μισθοφόροι περι-
 γαίῃς ὄντες τῇ περιεργασίᾳ, καὶ μὴ δυνάμενοι τοὺς Καρ-
 χιδονίους ἀμύνασθαι, λιμῶ, διεφθάρησαν. Ἐν νῆσῳ
 δὲ μικρᾷ τοσούτων σωμάτων [αἰχμαλώτων] τελευτη-
 σάντων, συνέβη τὸν τόπον ὀλίγον ὄντα πληρωθῆναι
 τῶν ὄστων· ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ νῆσος ἔτυχε ταύτης τῆς
 προσηγορίας. Οἱ μὲν οὖν μισθοφόροι τοῦτον τὸν
 τρόπον παρανομηθέντες, τῆς μεγίστης συμφορᾶς
 ἔτυχον, ἐνδεία τροφῆς διακφαρέντες.

(C. 12.) Tres insulae a meridionali Siciliae parte: Melite, quae
 portuum commoditati Phoenicum commercia, his opes, artificia,
 famam debet; Gaulus et Cercina (Coreyra,) utraque portubus
 praestans et frequentata.

12. Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ περὶ τὰς Μιολίδας νήσους
 διήλθομεν, ἐν μέρει τὰς ἐκ θατέρου μέρους κειμένας
 νήσους ἀναγραφῆς ἀξιώσομεν. Τῆς γὰρ Σικελίας ἐκ
 τοῦ κατὰ μεσημβρίαν μέρους νῆσοι τρεῖς πρόκεινται
 πελάγιοι· καὶ τούτων ἐκάστη πόλιν ἔχει καὶ λιμέ-
 νας δυνάμενους τοῖς χειμαζομένοις σκάφεισι παρέχε-
 σθαι τὴν ἀσφάλειαν. Καὶ πρώτη μὲν ἐστὶν ἡ προς-
 αγορευομένη Μελίτη, τῶν Συρακουσῶν ἀπέχουσα
 σταδία ὡς ὀκτακόσια, καὶ λιμένας ἔχει πολλοὺς καὶ
 διαφόρους ταῖς εὐχρηστίαις· τοὺς δὲ κατοικοῦντας
 ταῖς οὐσίαις εὐδαίμονας. Τεχνίτας τε γὰρ ἔχει παν-
 τοδαποὺς ταῖς ἐργασίαις, κρατίστους δὲ τοὺς ὀθόνια
 ποιοῦντας τῇ τε λεπτότητι καὶ τῇ μαλακότητι δια-
 προεπῇ· τὰς τε οἰκῆσεις ἀξιολόγους καὶ κατεσκευα-
 σμένας φιλοτίμως γείσσοις καὶ κοινάμασι περιπό-
 τερον. Ἔστι δὲ ἡ νῆσος αὕτη Φοινίκων ἀποικος, οἱ
 ταῖς ἐμπορίαις διατείνοντες μέχρι τοῦ κατὰ τὴν δύν-

σιν ὠκεανοῦ, καταφυγὴν εἶχον ταύτην, εὐλίμενον
οὖσαν, καὶ κειμένην πελαγίαν· δι' ἣν αἰτίαν οἱ κα-
τοικοῦντες αὐτήν, εὐχρηστούμενοι κατὰ πολλὰ διὰ
τοὺς ἐμπόρους, ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνεδραμον, καὶ
ταῖς δόξαις ἠϋξήθησαν. Μετὰ δὲ ταύτην τὴν νῆσόν
ἔστιν ἑτέρα τὴν μὲν προσηγορίαν ἔχουσα Γαῦλος, πε-
λαγία δὲ καὶ λιμέσιν εὐκαίροις κεκοσμημένη, Φοινί-
κων ἄποικος. Ἐξῆς δ' ἔστι Κέρκινα, πρὸς τὴν Λι-
βίην νενευκῖα, πόλιν ἔχουσα σύμμετρον, καὶ λιμέ-
νας εὐχρηστοτάτους, οὐ μόνον ταῖς ἐμπόροις ἀλλὰ
καὶ ταῖς μακραῖς ναυσὶν εὐθαιτούντας. Ἐπεὶ δὲ περὶ
τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν νήσων εἰρήκαμεν, ἐπ' αὐ-
τῇ πάλιν ἐπὶ ταῖς ἐξῆς τῆς Λιπάρους νήσους, τὰς κει-
μένας κατὰ τὸ Τυρρόηνικόν καλούμενον πέλαγος.

(C. 13.) Insulae in mari Tyrrheno sitae. Prima Aethalia, a fu-
liginis copia sic appellata: ferax illa ferri, quod ex siderite eli-
quatur, ideoque mercatura celebris. Sequitur Cynos, Romanis
Corsica. Eius situs, urbes, proventus. Probata mancipia Corsica.

13. Τῆς γὰρ Τυρρόηνης κατὰ τὴν ὀνομαζομένην
πόλιν Ποπλώνιον νῆσός ἐστιν, ἣν ὀνομάζουσιν Αἰ-
θαλίαν. Αὕτη δὲ τῆς [Λιπάρους] παραλίας ἀπέχουσα
σταδίους ὡς ἑκατόν, τὴν μὲν προσηγορίαν εἴληφεν
ἀπὸ τοῦ πλήθους τοῦ κατ' αὐτὴν αἰθάλου. Πέτραν
γὰρ ἔχει πολλὴν σιδηρεῖαν, ἣν τέμνουσιν εἰς τὴν χω-
ρεῖαν καὶ κατασκευὴν τοῦ σιδήρου, πολλὴν ἔχοντες
τοῦ μετάλλου διαψύλλειαν. Οἱ γὰρ ταῖς ἐργασίαις
προσεδρεύοντες, κόπτουσι τὴν πέτραν, καὶ τοὺς τμη-
θέντας λίθους καίουσιν ἐν τισι φιλοτέχνοις καμί-
νοις· ἐν δὲ ταύταις τῷ πλήθει τοῦ πυρὸς τήκοντες
τοὺς λίθους, καταμερίζουσιν εἰς μεγέθη σύμμετρα,

παραπλήσια ταῖς ἰδέαις μεγάλους σπόγγους. Ταῦτα
 συναγοράζοντες ἔμποροι καὶ μεταβαλλόμενοι, κομι-
 ζουσιν εἰς τὴν Δικαιοκρατίαν καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἐμπόρια.
 Ταῦτα δὲ τὰ φορτία τινὲς ὠνούμενοι, καὶ τεχνιτῶν
 χαλκῶν πλῆθος ἀθροίζοντες κατεργάζονται, καὶ
 ποιοῦσι σιδήρου πλάσματα παντοδαπά. Τούτων δὲ
 τὰ μὲν εἰς ὀρνέων τύπους χαλκεύουσι, τὰ δὲ πρὸς δι-
 κελλῶν καὶ ὄρεπανῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐργαλείων εὐ-
 θέτους τύπους φιλοτεχνοῦσιν. ὧν κομιζομένων ὑπὸ
 τῶν ἐμπόρων εἰς πάντα τόπον, πολλὰ μέρη τῆς οἰ-
 κουμένης μεταλαμβάνει τῆς ἐκ τούτων εὐχρηστίας.
 Μετὰ δὲ τὴν Αἰθαλίαν νῆσός ἐστιν ἀπέχουσα μὲν
 ταύτης ὡς τριακοσίους σταδίους, ὀνομάζεται δὲ ὑπὸ
 μὲν τῶν Ἑλλήνων Κύρνος, ὑπὸ δὲ Ῥωμαίων καὶ τῶν
 ἑγχωρίων Κόρσικα. Αὕτη δὲ ἡ νῆσος εὐπροςόρμιστος
 οὖσα, κάλλιστον ἔχει λιμένα τὸν ὀνομαζόμενον Συ-
 ρακούσιον. Ὑπάρχουσι δ' ἐν αὐτῇ καὶ πόλεις ἀξιό-
 λογοι δύο, καὶ τούτων ἡ μὲν Κάλαις, ἡ δὲ Νίκαια
 προσαγορεῖται. Τούτων δὲ τὴν μὲν Κάλαιν Φω-
 καεῖς ἔκτισαν, καὶ χρόνον τινα κατοικήσαντες, ὑπὸ
 Τυρρῶνων ἐξεβλήθησαν ἐκ τῆς νήσου. Τὴν δὲ Νί-
 καιαν ἔκτισαν Τυρρῶνι οὖν θαλαττοκρατοῦντες, καὶ τὰς
 κατὰ τὴν Τυρρῶνίαν κειμένας νήσους ἰδιοποιούμε-
 νοι. ἐπὶ δὲ τινὰς χρόνους τῶν ἐν τῇ Κύρῳ πόλεων
 κυριεύοντες, ἐλάβανον παρὰ τῶν ἑγχωρίων φόρους,
 ῥητίνην, καὶ κηρὸν, καὶ μέλι, φυόμενων τούτων δα-
 ψιλῶν ἐν τῇ νήσῳ. Τὰ δὲ ἀνδράποδα τὰ Κύρνια δια-
 φέρειν δοκεῖ τῶν ἄλλων δούλων εἰς τὰς κατὰ τὸν βίον
 χρείας, φυσικῆς ταύτης τῆς ιδιότητος παρακολου-

Θούσης. Ἡ δ' ὅλη νῆσος εὐμεγέθης οὖσα, πολλήν τῆς χώρας ὄρεινὴν ἔχει, πεπυκασμένην δρυμοῖς συνε-
χέσι, καὶ ποταμοῖς διαφύεσθαι μικροῖς.

(C. 14.) Incolarum Cyni simplex victus, ingenia placidissima. Mariti puerperarum miram vicem gerunt. Sermo barbarus: incolarum numerus.

14. Οἱ δ' ἐγχώριοι τροφαῖς μὲν χρῶνται γάλα-
κτι καὶ μέλιτι καὶ κρέασι, θαψιλῶς πάντα ταῦτα
παρεχομένης τῆς χώρας· τὰ δὲ πρὸς ἀλλήλους βιοῦ-
σιν ἐπιεικῶς καὶ δικαίως, παρὰ πάντας σχεδὸν τοῦς
ἄλλους βαρβάρους. Τὰ τε γὰρ κατὰ τὴν ὄρεινὴν ἐν
τοῖς δένδρεσιν εὗρισκόμενα κηρία τῶν πρώτων εὗρι-
σχόντων ἐστί, μηδενὸς ἀμφισβητοῦντος· τὰ τε πρό-
βια σημεῖοις διεληγμένα, καὶ μηδεὶς φυλάττη, σώ-
ζεται τοῖς κεκτημένοις· ἐν τε τοῖς ἄλλαις ταῖς ἐν
βίῳ κατὰ μέρος οἰκονομίαις θαυμαστῶς προτιμῶσι
τὸ δικαιοπραγεῖν. Παραδοξότατον δ' ἐστὶ παρ' αὐ-
τοῖς τὸ γινόμενον κατὰ τὰς τῶν τέκνων γενέσεις.
Ὅταν γὰρ ἡ γυνὴ τέκνη, ταύτης μὲν οὐδεμία γίνεται
περὶ τὴν λοχείαν ἐπιμέλεια· ὁ δ' ἀνὴρ αὐτῆς ἀνα-
πεσὼν ὡς τοσῶν, λοχεύεται τακτικῶς ἡμέρας, ὡς τοῦ
σώματος αὐτῆς κακοπαθοῦντος. Φύεται δὲ κατὰ τὴν
νῆσον ταύτην καὶ πύξος πλείστη καὶ διάφορος, δι'
ἣν καὶ τὸ μέλι τὸ γινόμενον ἐν αὐτῇ παντελῶς γίνε-
ται πικρὸν. Κατοικοῦσι δ' αὐτὴν βάρβαροι, τὴν
διάλεκτον ἔχοντες ἐξηλλαγμένην καὶ δυσκατανόητον·
τὸν δὲ ἀριθμὸν ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τοὺς τρις μυρίους.

(C. 15.) Proxima est Sardinia. In eam ducta Thespiadum aliorumque colonia ab Iolao, a quo et incolis nomen, et multa prac-
clare instituta remanserunt. Libertatem Sardorum, oraculo san-
ctam, ab externo hoste natura ipsa defendit. Iolao, constituta co-

Ionis, rediit in Graeciam: Thespiadae, in Italiam tandem expulsi, Cumas occuparunt.

15 Ἐχομένη δὲ ταύτης νῆσός ἐστιν ἡ προσαγορευομένη Σαρδῶ, τῷ μὲν μεγέθει παραπλήσιος τῇ Σικελίᾳ, κατοικουμένη δὲ ὑπὸ βαρβάρων τῶν ὀνομαζομένων Ἰολαείων, οὓς νομίζουσιν ἀπογόνους εἶναι τῶν μετ' Ἰολάου καὶ τῶν Θεσπιάδων [, ὄντων αὐτῶν πολλοῖν ἐκ τῶν] κατοικησάντων. Κατὰ γὰρ τοὺς χρόνους, ἐν οἷς Ἡρακλῆς τοὺς διαβεβημένους ἄθλους ἐτέλει, παίδων ὄντων αὐτῷ πολλῶν ἐκ τῶν Θεσπίου θυγατέρων, τοὺτους Ἡρακλῆς κατὰ τινα χρησμόν ἐξαπέστειλεν εἰς Σαρδῶ, καὶ μετ' αὐτῶν δύναμιν ἀξιολόγον Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἐπὶ τὴν ἀποικίαν. Ταύτης δὲ προεστικῶς Ἰόλαος ὁ ἀδελφιδοῦς Ἡρακλέους, καταλαβόμενος ὥκισεν ἐν αὐτῇ πόλεις ἀξιολόγους, καὶ τὴν χώραν κατακληρονομήσας, τοὺς μὲν λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἰολαείους· κατεσκεύασε δὲ καὶ γαμνᾶσια, καὶ θεῶν ταοὺς, καὶ ἅλλα πάντα πρὸς βίον ἀνθρώπων εὐδαίμονα, ὧν ὑπομνήματα μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν διαμένει. Τὰ μὲν γὰρ κάλλιστα πεδία τὴν προσηγορίαν ἀπ' ἐκείνου λαβόντα, Ἰολαεία καλεῖται· τὸ δὲ πλῆθος μέχρι τοῦ νῦν φυλάττει τὴν ἀπὸ Ἰολάου προσηγορίαν. Τοῦ δὲ περὶ τῆς ἀποικίας χρησιμοῦ περιέχοντος, ὅτι τοῖς τῆς ἀποικίας ταύτης κοινωνήσασι διαμένει τὰ τῆς ἐλευθερίας ἅπαντα τὸν αἰῶνα, συνέβη τὸν χρησμόν παραδόξως μέχρι τοῦ νῦν αὐτονομίαν τοῖς ἐγχωρίοις ἀσάλευτον φυλάττει. Καρχηδόνιοί τε γὰρ ἐπὶ πλεῖον ἰσχύσαντες καὶ τῆς νήσου κρατήσαντες, οὐκ ἠδυνήθησαν τοὺς προκατασχόντας τὴν νῆσον καταδουλώσα-

σθαι. Ἄλλ' οἱ μὲν Ἰολαίοι καταφυγόντες εἰς τὴν ὄρεινὴν, καὶ καταγείους οἰκήσεις κατασκευάσαντες, ἔτρεφον πολλὰς ἀγέλας βοσκημάτων. ὧν παρεχομένων δαψιλῆς τροφᾶς, ἤρχοντο προσφερόμενοι γάλα καὶ τυρόν καὶ κρέα· καὶ τῆς μὲν πεδιάδος γῆς ἐκχωρήσαντες, τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας κακοπάθειαν ἐξέκλιναν· τὴν δὲ ὄρεινὴν νεμόμενοι καὶ βίον ἔχοντες ἄμοιρον κακοπαθείας, ταῖς προειρημέναις τροφαῖς διέτελεσαν χρόμενοι. Τῶν δὲ Καρχηδονίων πολλὰς ἀξιολόγοις δυνάμεσι στρατευσάντων ἐπ' αὐτοὺς, διὰ τὰς δυσχωρίας καὶ τὴν ἐν τοῖς καταγείοις δυστραπέλειαν, διέμειναν ἀδούλωτοι. Τὸ δὲ τελευταῖον, Ῥωμαίων ἐπικρατούντων, καὶ πολλάκις ἐπ' αὐτοὺς στρατευσάντων, διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἀχίρωτοι πολεμῖα δυνάμει διέμειναν. Οὐ μὴν ἀλλὰ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους Ἰόλαος μὲν συγκατασκευάσας τὰ κατὰ τὴν ἀποικίαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα· οὗ δὲ Θεσπιάδαι τῆς νήσου προεσιτῶτες ἐπὶ πολλὰς γενεάς, τὸ τελευταῖον ἐξέπεσον εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ κατώκησαν ἐν τοῖς κατὰ Κύμην τόποις· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος ἐκβαρβαρωθέν, καὶ πρόστησάμενον ἐκ τῶν ἐγχωρίων τοὺς ἀρίστους ἡγεμόνας, διεφύλαξε τὴν ἐλευθερίαν μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων. Ἡμεῖς δ' ἀρκοῦντως εἰρηκότες περὶ τῆς Σαρδόνης, διεξιμεν περὶ τῶν ἐξῆς κειμένων νήσων.

(C. 16.) Pityusae, a pinuum copia ibi nascentium dictae, situs. Insula mediocri fertilitate, urbem habet Erezum (potius Ebusum) et portus memorabiles, maxime Phoenicibus (A. M. 3237.) habitata.

16. Μετὰ γὰρ τὰς προειρημένας νήσους ἐστὶν

ὀνομαζομένη μὲν Πιτύουσα, τὴν δὲ προσηγορίαν
 ἔχουσα ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν καὶ αὐτὴν φυομένων
 πιτύων. Πελαγία δὲ οὖσα, διέστικεν ἀπὸ μὲν Ἰθα-
 κλέους στηλῶν πλοῦν ἡμερῶν τριῶν καὶ τῶν ἰσίων νυ-
 κτῶν· ἀπὸ δὲ Αἰβύης, ἡμέρας καὶ νυκτός· ἀπὸ δὲ
 Ἰβηρίας, μιᾶς ἡμέρας. Κατὰ δὲ τὸ μέγεθος παρα-
 πλήσιός ἐστι Κερκύρα. Κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν οὖσα
 μετρία, τὴν μὲν ἀμπελόφυτον χώραν ὀλίγην ἔχει, τὰς
 δ' ἐλαίας ἐμπεφυτευμένας ἐν τοῖς κοτίνοις. Τῶν δὲ
 φυομένων ἐν αὐτῇ καλλιστεῦειν φασὶ τὴν μαλακό-
 τητα τῶν ἐρίων. Δειλημμένη δὲ πεδίοις ἀξιολόγοις
 καὶ γεωλόφοις, πόλιν ἔχει τὴν ὀνομαζομένην Ἐρεσον,
 ἀποικὸν Καρχηδονίων. Ἔχει δὲ καὶ λιμένας ἀξιο-
 λόγους, καὶ τειχῶν κατασκευῆς εὐμεγέθεις, καὶ οἰ-
 κίων πληθὺς εὖ κατασκευασμένων. Κατοικοῦσι δ'
 αὐτὴν βάρβαροι παρτοδοποί, πλεῖστοι δὲ Φοίνικες.
 Ο δὲ ἀποικισμὸς αὐτῆς γέγονεν ὕστερον ἔτεσιν ἑκα-
 τὸν ἐξήκοντα τῆς κατὰ τὴν Καρχηδὸνα κτίσεως.

(C. 17.) Iberiae obiacent insulae Gymnesiae s. Ballearcs. No-
 minis origo: insularum numerus, situs, fertilitas. Incolae, vini
 appetentissimi et maxime mulierosi, in petris degunt numosque,
 Geryonis exemplo territi, respuunt.

17. Ἄλλαι δ' ὑπάρχουσι νῆσοι καταντικρὺ τῆς
 Ἰβηρίας, ὑπὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζόμεναι Γυ-
 μνήσαι, διὰ τὸ τοὺς ἐνοικοῦντας γυμνοὺς τῆς ἐσθῆ-
 τος βιοῦν κατὰ τὴν τοῦ Θέου ὥραν· ὑπὸ δὲ τῶν
 ἑγχωρίων καὶ τῶν Ῥωμαίων προσαγορεύονται Βαλ-
 λιαρεῖς, ἀπὸ τοῦ βάλλειν ταῖς σφενδόναῖς λίθους
 μεγάλους κάλλιστα τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων. Τού-
 των δὲ ἡ μείζων μεγίστη πασῶν ἐστὶ μετὰ τὰς ἐπὶ

νῆσους, Σικελίαν, Σαρδίαν, Κύπρον, Κρήτην, Εὐβοίαν, Κύρρον, Λέσβον, ἀπέχει δὲ τῆς Ἰβηρίας πλοῦν ἡμερήσιον· ἣ δ' ἐλάττω κέκλιται μὲν πρὸς τὴν ἑω, τρέφει δὲ κτήνη καλὰ καὶ παντοδαπά, μάλιστα δ' ἡμιόρους, μεγάλους μὲν τοῖς ἀναστήμασιν, ὑπεράγοντας δὲ ταῖς ῥώμας. Ἀμφοτέρω δ' αἱ νῆσοι χώραν ἔχουσιν ἀγαθὴν καρποφόρον, καὶ πλῆθος τῶν κατοίκων ὑπὲρ τοὺς τριμυρίους· τῶν δὲ πρὸς τὴν τροφὴν γεννημάτων οἶνον μὲν ὁλοσχερῶς οὐ φέρουσι· (διὸ καὶ πάντες εἰσὶν ὑπερβολῇ πρὸς τὸν οἶνον ἐγκατάφοροι, διὰ τὸ σπανίζειν παρ' αὐτοῖς·) ἐλαίου δὲ παντελῶς σπανίζοντες, κατασκευάζουσιν ἐκ τῆς σχίνου, καὶ μὲν γίνοντες ὑείω στέατι, τὰ σώματα αὐτῶν ἀλείφουσι τούτῳ. Μάλιστα δὲ τῶν ἀπάντων ὄντες φιλογύναιοι, προτιμῶσιν αὐτὰς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὅταν τινὲς γυναῖκες ὑπὸ τῶν προσπλεόντων ληστῶν ἀλῶσιν, ἀντὶ μιᾶς γυναικὸς τρεῖς ἢ τέτταρας ἀνδρας δίδόντες λυτροῦνται. Οἰκοῦσι δὲ ὑπὸ ταῖς κοιλάσι πέτραις, καὶ παρὰ τοὺς κορηνοὺς ὀρύγματα κατασκευάζοντες, καὶ καθόλου πολλοὺς τόπους ὑπονόμους ποιοῦντες, ἐν τούτοις βιοῦσιν, ἅμα τὴν ἐξ αὐτῶν σκέπην καὶ ἀσφάλειαν θηρώμενοι. Ἀργυρῷ δὲ καὶ χρυσῷ νομίσματι τὸ παράπαν οὐ χρῶνται, καὶ καθόλου ταῦτα εἰσάγειν εἰς τὴν νῆσον κωλύουσιν. Αἰτίαν δὲ ταύτην ἐπιφέρουσιν, ὅτι τὸ παλαιὸν Ἰφρακλῆς ἐστράτευσεν ἐπὶ Γηρυόνην, ὄντα Χρυσάορος μὲν υἱόν, πλείστον δὲ κεκτημένον ἄργυρόν τε καὶ χρυσόν. Ἵνα οὖν ἀνεπιβούλευτον ἔχωσι τὴν κτῆσιν, ἀνεπίμικτον ἑαυτοῖς ἐποίησαντο τὸν ἐξ ἀργύρου τε

καὶ χρυσοῦ πλοῦτον. Διόπερ ἀκολούθως ταύτη τῇ κρίσει, διὰ τὰς γεγενημένας πάλαι ποτὲ στρατείας παρὰ Καρχηδονίοις, τοὺς μισθοὺς οὐκ ἀπεκόμιζον εἰς τὰς πατρίδας, ἀλλὰ ὄνουνμένοι γυναικας καὶ οἶνον, ἅπαντα τὸν μισθὸν εἰς ταῦτα κατεχώριζον.

(C. 18.) Ritus nuptiarum et sepulturae. Vnus fundarum, quas, assiduus a teneris exercitatione edocti, perillissime tractant.

18. Παράδοξον δέ τι καὶ κατὰ τοὺς γάμους νόμιμον παρ' αὐτοῖς ἐστίν. Ἐν γὰρ ταῖς κατὰ τοὺς γάμους εὐωχίαις, οἰκείων τε καὶ φίλων κατὰ τὴν ἡλικίαν ὁ πρῶτος αἰὲ καὶ ὁ δεύτερος, καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τὸ ἔξῃς, μίσγονται ταῖς νύμφαις ἀνὰ μέρος, ἐσχάτου τοῦ νυμφίου τυγχάνοντος ταύτης τῆς τιμῆς. Ἴδιον δέ τι ποιοῦσι καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένον περὶ τῆς τῶν τετελευτηκότων ταφῆς· συγκόφαντες γὰρ ξύλοις τὰ μέλη τοῦ σώματος, εἰς ἀγγεῖον ἐμβάλλουσι, καὶ λίθους δαφυλεῖς ἐπιτιθέασιν. Ὀπλισμὸς δ' ἐστὶν αὐτοῖς τρεῖς σφενδόγαι, καὶ τούτων μίαν μὲν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχουσιν, ἄλλην δὲ περὶ τὴν γαστέρα, τρίτην δ' ἐν ταῖς χερσὶ. Κατὰ δὲ τὰς πολεμικὰς χρεῖας βιάλλουσι λίθους πολὺν μείζους τῶν ἄλλων, οὕτως εὐτόνως, ὥστε δοκεῖν τὸ βληθὲν ἀπὸ τινος καταπέλτου φέρεσθαι. Διὸ καὶ κατὰ τὰς τειχομαχίας ἐν ταῖς προσβολαῖς τύπτοντες τοὺς πρὸ τῶν ἐπιάλξεων ἐφεστώτας, κατατραυματίζουσιν· ἐν δὲ ταῖς παρατάξεσι τοὺς τε θυρεοὺς καὶ τὰ κράνη καὶ πᾶν σκεπαστήριον ὅπλον συντρίβουσι. Κατὰ δὲ τὴν εὐστοχίαν οὕτως ἀκριβεῖς εἰσὶν, ὥστε κατὰ τὸ πλεῖστον μὴ ἁμαρτάνειν τοῦ προκειμένου σκοποῦ. Αἰτίαι δὲ τού-

των αἱ συνεχεῖς ἐκ παίδων μελέται, καθ' ἃς ὑπὸ τῶν μητέρων ἀναγκάζονται παῖδες ὄντες συνεχῶς σφενδονᾶν· προκειμένου δὲ σκοποῦ κατὰ τι ξύλον ἡρτημένου ἄριου, οὐ πρότερον δίδεται τῷ μελειῶντι φαγεῖν, ἕως ἂν τυχὼν τοῦ ἄριου συγχωροῦμενον λάβῃ παρὰ τῆς μητρὸς καταφαγεῖν τοῦτον.

(C. 19.) Insulae in Oceano, s. extra columnas Herculis. Insula in Oceano Africae obiecta, ab eaque plurimum dierum spatio dissita, permagna, sine nomine, insigni fertilitate et amoenitate: (C. 20.) olim incognita, sed Phoenicum navigationibus detecta. Nam primo Carthaginiensium in Africae ora et occidentalis Europae partibus constitutae coloniae, ubi in Europae paeninsula, Gades, conditum Hercules sumptuosissimo fano: inde in Oceanum susceptae navigationes, et Tyrcheni ab insula recens inventa prohibiti.

19. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἐντὸς Ἡρακλείων στηλῶν κειμένων νήσων διεληλύθαμεν, περὶ τῶν κατὰ τὸν ὠκεανὸν οὐσῶν διέξιμεν. Κατὰ γὰρ τὴν Λιβύην κεῖται μὲν πελαγία νῆσος, ἀξιόλογος μὲν τῷ μεγέθει, κειμένη δὲ κατὰ τὸν ὠκεανόν· ἀπέχει δὲ πλοῦν ἀπὸ τῆς Λιβύης ἡμερῶν πλειόνων, κεκλιμένη πρὸς τὴν δύσιν, ἔχει δὲ χώραν καρποφόρον, πολλὴν μὲν ὄρεινὴν, οὐκ ὀλίγην δὲ πεδινάδα, κάλλει διαφέρουσαν. Διαρρέομένη γὰρ ποταμοῖς πλωτοῖς, ἐκ τούτων ἀρδεύεται, καὶ πολλοὺς μὲν ἔχει παραδείσους καταφύτους παντοίοις δένδροις, παμπληθεῖς δὲ κηπεΐας, διειλημμένας ὕδασι γλυκείσιν. Ἐπαύλεις τε πολυτελεῖς ταῖς κατασκευαῖς ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κατὰ τὰς κηπεΐας κατεσκευασμένα κωθωνιστήρια, τὴν διάθεσιν ἀνθηράν ἔχοντα, ἐν οἷς οἱ κατοικοῦντες κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν ἐνδιατρίβουσι, θαφιλῶς τῆς χώρας χορηγοῦσης τὰ πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τρυφήν. Ἡ τε ὄρεινὴ δρυμοὺς ἔχει πυκνοὺς καὶ μεγά-

λους, καὶ δένδρα παντοδαπὰ καρποφόρα, καὶ πρὸς
 τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι διαίτας ἔχοντα συναγκείας καὶ πη-
 γὰς πολλὰς. Καθόλου δὲ ἡ νῆσος αὕτη κατὰ ῥῥυτὸς
 ἐστὶ ναματιαίοις καὶ γλυκέσιν ὕδασι, δι' ὧν οὐ μύ-
 νον ἀπόλαυσις ἐπιτελεῖται γίνεται τοῖς ἐμβιοῦσιν ἐν
 αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγίειαν καὶ ῥώμην σωμάτων
 συμβάλλεται. Κυνηγία τε θαψιλῇ παντοίων ζώων
 καὶ θηρίων ὑπάρχει, καὶ τούτων ἐν ταῖς εὐωχίαις
 εὐποροῦντες, οὐδὲν ἐλλίπεις ἔχουσι τῶν πρὸς τὴν
 τροφὴν καὶ πολυτέλειαν ἀνηκόντων. Καὶ γὰρ ἰχθύων
 ἔχει πλῆθος ἡ προσκλύζουσα τῇ νήσῳ θάλασσα, διὰ
 τὸ φύσει τὸν ὠκεανὸν πανταχῇ πληθεῖν παντοδα-
 πῶν ἰχθύων. Καθόλου δὲ ἡ νῆσος αὕτη, τὸν περι-
 κείμενον αἶρα παντελῶς εὐκρατον ἔχουσα, τὸ πλεῖον
 μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ φέρει πλῆθος ἀκροδρῦων καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν ὠραίων· ὥστε δοκεῖν αὐτὴν ὥσεὶ
 θεῶν τινῶν, οὐκ ἀνθρώπων, ὑπάρχειν ἐμβιωτήριον,
 διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐδαιμονίας.

20 Κατὰ μὲν οὖν τὰς παλαιούς χρόνους ἀνεύ-
 ρετος ἦν, διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ὅλης οἰκουμένης ἐκτοπι-
 σμόν, ὥστερον δ' εὐρέθη διὰ τοιαύτας αἰτίας. Φοί-
 νικες ἐκ παλαιῶν χρόνων συνεχῶς πλεόντες καὶ ἐμ-
 πορίαν, πολλὰς μὲν κατὰ τὴν Λιβύην ἀποικίας
 ἐποίησαντο, οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῆς Εὐρώπης ἐν τοῖς
 πρὸς δύσιν κεκλιμένοις μέρεσι. Τῶν δ' ἐπιβολῶν
 αὐτοῖς κατὰ τοῦν προχωρουσῶν, πλοῦτους μεγάλους
 ἤθροισαν, καὶ τὴν ἐκτὸς Ἰοανικείων σιτηλῶν ἐπεβί-
 λοντο πλεῖν, ἣν ὠκεανὸν ὀνομάζουσι. Καὶ πρῶτον
 μὲν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κατὰ τὰς σιτήλας πόρου πόλιν

ἔκτισαν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, ἣν οὖσαν χερσόνησον
 προσηγόρευσαν Γάδειρα· ἐν ἣ τὰ τε ἄλλα κατεσκευά-
 σαν οἰκείως τοῖς τόποις, καὶ τὰν Ἡρακλέους πολυ-
 τελῆ, καὶ Θυαίας κατέδειξαν μεγαλοπρεπεῖς, τοῖς
 τῶν Φοινίκων ἔθеси διοικουμένας. Τὸ δὲ ἑρὸν συνέ-
 βη τοῦτο καὶ τότε καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους
 τιμᾶσθαι περιττότερον, μέχρι τῆς καθ' ἡμᾶς ἡλικίας.
 Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπιφανεῖς ἄνδρες, καὶ
 μεγάλας πράξεις κατειργασμένοι, ἐποίησαντο μὲν
 τούτῳ τῷ θεῷ εὐχάς, συντέλεσαν δ' αὐτὰς μετὰ τὴν
 συντέλειαν τῶν κατορθωμάτων. Οἱ δ' οὖν Φοί-
 νικες διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας ἐρευνῶντες τὴν ἐκτὸς
 τῶν στηλῶν παραλίαν, καὶ παρὰ τὴν Λιβύην πλέον-
 τες, ὑπ' ἰσχυρῶν μεγάλων ἀπηνέχθησαν ἐπὶ πολὺν
 πλοῦν δι' ὠκεανοῦ. Χιμασθέντες δ' ἐπὶ πολλὰς
 ἡμέρας, προσηνέχθησαν τῇ προειρημένῃ νήσῳ· καὶ
 τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῆς καὶ φύσιν κατοπτρεύσαντες,
 ἅπασι γνώριμον ἐποίησαν. Διὸ καὶ Τυρρῶνων θα-
 λαττοκρατούντων, καὶ πέμπειν εἰς αὐτὴν ἀποικίαν
 ἐπιβαλομένων, διεκώλυσαν αὐτοὺς Καρχηδόνιοι, ἅμα
 μὲν εὐλαβούμενοι, μὴ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου
 πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς Καρχηδόρος εἰς ἐκείνην μεταστῶσιν,
 ἅμα δὲ πρὸς τὰ παράβολα τῆς τύχης κατασκευαζό-
 μενοι καταφυγὴν, εἴ τι πρὸς τὴν Καρχηδόνα ὀλοσχε-
 ρὲς πταῖσμα συμβαίνοι· δυνήσεσθαι γὰρ αὐτοὺς
 θαλαττοκρατοῦντας ἀπᾶραι πανοικίους εἰς ἄγνω-
 μένην ὑπὸ τῶν ὑπερεχόντων νῆσον.

(C. 21.) Europae obiacentes insulae. Una est Britannia, ignota
 usque ad Caium Caesarem. Eius situs et forma: magnitudo: inco-
 larum aboriginum mores et victus.

21. Ἐπεὶ δὲ περὶ τοῦ κατὰ τὴν Αἰθῶν ὠκεανοῦ
 καὶ τῶν ἐν αὐτῷ νήσων διήλθομεν, μεταβιβάσομεν
 τὸν λόγον ἐπὶ τὴν Εὐρώπην. Κατὰ γὰρ τὴν Γαλα-
 τίαν τὴν παρωικαντίαν, κατάντικρὺ τῶν Ἐρκυνίων
 ὀνομαζομένων θηρῶν, οὓς μεγίστους ὑπάρχειν πα-
 ρεϊλήφαμεν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην, νῆσοι πολλαὶ
 κατὰ τὸν ὠκεανὸν ὑπάρχουσιν, ἃν ἐστὶ μία καὶ με-
 γίστη ἡ Βρεττανικὴ καλουμένη. Αὕτη δὲ τὸ μὲν
 παλαιὸν ἀνιπίμικτος ἐγένετο ξηρικᾶς δυνάμει·
 (οὔτε γὰρ Διόνυσον, οὔθ' Ἡρακλέα παρεϊλήφαμεν,
 οὔτε τῶν ἄλλων ἡρώων ἢ δυναστῶν ἱστορευμένον
 ἐπ' αὐτὴν·) καθ' ἡμᾶς δὲ Γάιος Καῖσαρ, ὁ διὰ τὰς
 πράξεις ἐπονομασθεὶς θεός, πρῶτος τῶν μνημονευο-
 μένων ἐχειρώσατο τὴν νῆσον, καὶ τοὺς Βρεττανοὺς
 καταπολεμήσας, ἡνέγκας τελεῖν ὁρισμένους φόρους.
 Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰς κατὰ μέρος πράξεις ἐν
 τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν· περὶ δὲ τῆς νή-
 σου καὶ τοῦ φανομένου καὶ αὐτὴν κασιτέρου νῦν
 διεξιμεν. Αὕτη γὰρ τῷ σχήματι τρίγωνος οὖσα πα-
 ραπληοῖως τῇ Σικελίᾳ, τὰς πλευρὰς οὐκ ἰσοκῶλους
 ἔχει. Παρακτετινούσης δὲ αὐτῆς παρὰ τὴν Εὐρώπην
 λοξῆς, τὸ μὲν ἐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡπείρου διεστηκός
 ἀκρωτήριον, ὃ καλοῦσι Κάντιον, [ὃ] φασὶν ἀπέχειν
 ἀπὸ τῆς γῆς σταδίους ὡς ἑκατὸν, καθ' ὃν τόπον ἡ
 θάλασσα ποιεῖται τὸν ἔκρου· τὸ δ' ἕτερον ἀκρωτή-
 ριον, τὸ καλούμενον Βελήριον, ἀπέχειν λέγεται τῆς
 ἡπείρου πλοῦν ἡμερῶν τεσσάρων· τὸ δ' ὑπολειπό-
 μενον ἀνήκειν μὲν ἱστοροῦσιν εἰς τὸ πέλαγος, ὀνομά-
 ζεσθαι δὲ Ὀρκαν. Τῶν δὲ πλευρῶν τὴν μὲν ἐλαχί

στην εἶναι σταδίων ἑπτακισχιλίων πεντακοσίων, πα-
ρήκουσαν παρὰ τὴν Εὐρώπην· τὴν δὲ δευτέραν τὴν
ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ πρὸς τὴν κορυφὴν ἀνῆκουσαν,
σταδίων μυρίων πεντακισχιλίων· τὴν δὲ λοιπὴν,
σταδίων διςμυρίων· οἷς τε τὴν πᾶσαν εἶναι τῆς νῆ-
σου περιφορὰν σταδίων τετρακισμυρίων διςχιλίων
πεντακοσίων. Κατοικεῖν δὲ φασὶ τὴν Βρεττανικὴν
αὐτόχθονα γένη, καὶ τὸν παλαιὸν βίον ταῖς ἀγωγαῖς
διατηροῦντα. Ἄρμυσι μὲν γὰρ κατὰ τοὺς πολέμους
χρῶνται, καθάπερ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλλήνων ἥρωες ἐν
τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ κεχρησθαι παραδέδονται. Καί
τὰς οἰκήσεις εὐτελεῖς ἔχουσιν, ἐκ τῶν καλάμων ἢ ξύ-
λων κατὰ τὸ πλεῖστον συγκειμέναις. Τὴν τε συναγω-
γὴν τῶν σιτικῶν καρπῶν ποιοῦνται, τοὺς στάχους αὐ-
τοὺς ἀποτέμνοντες καὶ θησανυρίζοντες εἰς τὰς κατα-
στέγους οἰκήσεις· ἐκ δὲ τούτων τοὺς παλαιούς στά-
χους καθ' ἡμέραν τίλλειν, καὶ κατεργαζομένους ἔχειν
τὴν τροφήν. Ταῖς δὲ ἡθεσιν ἀπλοῦς εἶναι, καὶ πολὺ
κεχωρισμένους τῆς τῶν νῦν ἀνθρώπων ἀγχινοίας καὶ
πονηρίας· τὰς τε διαίτας εὐτελεῖς ἔχειν, καὶ τῆς ἐκ
τοῦ πλοῦτου γεννημένης τρυφῆς πολὺ διαλλάττοντας.
Εἶναι δὲ καὶ πολυάνθρωπον τὴν νῆσον, καὶ τὴν τοῦ
ἄερος ἔχειν διάθεσιν παντελῶς κατεψυγμένην, ὥς ἂν
ὑπ' αὐτὴν τὴν ἄρκτον κειμένην· βασιλεῖς τε καὶ δυ-
νάστας πολλοὺς ἔχειν, καὶ πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὸ
πλεῖστον εἰρηρικῶς διακεῖσθαι.

(2. 22.) Inclaruit insula stanni, quod in Belerio, promontorio
eius, confectum, Ictim advectum, per Galliam usque ad Rhodani-
estua deportatur, mercatura.

22. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν κατ' αὐτὴν νομίμων καὶ

τῶν ἄλλων ἰδιωμάτων τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφομεν,
 ὅταν ἐπὶ τὴν Καίσαρος γενομένην στρατείαν εἰς Βρετ-
 τανίαν παραγενηθῶμεν· ἤν δὲ περὶ τοῦ κατ' αὐ-
 τὴν φυομένου κασσιτέρου διεξιμεν. Τῆς γὰρ Βρετ-
 τανικῆς κατὰ τὸ ἀκρωτήριον τὸ καλούμενον Βελέριον
 οἱ κατοικοῦντες φιλόξενοί τε διαφερόντως εἰσὶ, καὶ
 διὰ τὴν τῶν ξένων ἐμπόρων ἐπιμιξίαν ἐξημερωμένοι
 τὰς ἀγογὰς. Οὗτοι τὸν κασσίτερον κατασκευάζουσι,
 φιλοτέχνως ἐργαζόμενοι τὴν φέρουσαν αὐτὸν γῆν.
 Αὕτη δὲ πετρώδης οὖσα, διαφανὲς ἔχει γεώδεις, ἐν
 αἷς τὸν πόρον κατεργαζόμενοι καὶ τήξαντες καθαι-
 ρουσιν. Ἀποτυποῦντες δ' εἰς ἀστρωγάλων ὀφθαλμοὺς,
 κομίζουσιν εἰς τινα νῆσον προκειμένην μὲν τῆς Βρετ-
 τανικῆς, ὀνομαζομένην δὲ Ἰκτιν· κατὰ γὰρ τὰς ἀμ-
 πώπεις ἀνοξηραινομένου τοῦ μεταξὺ τόπου, ταῖς
 ἀμύξαις εἰς ταύτην κομίζουσι δαφυλῇ τὸν κασσίτε-
 ρον. Ἴδιον δὲ τι συμβαίνει περὶ τὰς πλησίον νή-
 σους, τὰς μεταξὺ κειμένας τῆς τε Εὐρώπης καὶ τῆς
 Βρεττανικῆς. Κατὰ μὲν γὰρ τὰς πλημμυρίδας τοῦ
 μεταξὺ πόρου πληρουμένου νῆσοι φαίνονται· κατὰ
 δὲ τὰς ἀμπώπεις ἀποφύεουσιν τῆς θαλάσσης, καὶ πο-
 λὺν τόπον ἀναξηραινοῦσης, θεωροῦνται χερσόνησοι.
 Ἐντεῦθεν δ' οἱ ἔμποροι παρὰ τῶν ἐγχωρίων ὠνοῦν-
 ται, καὶ διακομίζουσιν εἰς τὴν Γαλατίαν· τὸ δὲ τε-
 λευταῖον περὶ διὰ τῆς Γαλατίας πορευθέντες ἡμέ-
 ρας ὡς τριάκοντα, κατέγονουν ἐπὶ τῶν ἵππων τὰ
 φορτία πρὸς τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ.
 Περὶ μὲν οὖν τοῦ κασσιτέρου τοῖς ῥηθείσιν ἀρκε-
 σθῆσόμεθα.

(C. 23.) Scythiam versus sita est insula Basilea, in quam mare succinum proiecit, mytho de Phaëthonte eiusque sororibus celebratum.

23. Περὶ δὲ τοῦ καλουμένου ἤλεκτρον νῦν διέξι-
μεν. Τῆς Σκυθίας τῆς ὑπὲρ τὴν Γαλατίαν καταντι-
κρὺ νῆσός ἐστι πελαγία κατὰ τὸν ὠκεανὸν ἢ προσα-
γορευομένη Βασίλεια. Εἰς ταύτην ὁ κλύδων ἐκβάλλ-
ει δαψιλές τὸ καλούμενον ἤλεκτρον, οὐδαμοῦ δὲ τῆς
οἰκουμένης φαινόμενον. Περὶ δὲ τούτου πολλοὶ τῶν
παλαιῶν ἀνέγραψαν μύθους παντελῶς ἀπιστουμέ-
ρους, καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσματικῶν ἐλεγχομένους. Πο-
λλοὶ γὰρ τῶν τε ποιητῶν καὶ τῶν συγγραφέων φασὶ
Φαέθοντα τὸν Ἥλιου μὲν υἱόν, παῖδα δὲ τὴν ἡλι-
κίαν ὄντα, πείσαι τὸν πατέρα μίαν ἡμέραν παρα-
χωρῆσαι τοῦ τεθρίππου. Συγχωρηθέντος δὲ αὐτοῦ
τούτου, τὸν μὲν Φαέθοντα ἐλαύνοντα τὸ τέθριππον,
μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῶν ἡνιῶν, τοὺς δ' ἵππους κα-
ταφρονήσαντας τοῦ παιδὸς ἐξενεχθῆναι τοῦ συνή-
θους δρόμου· καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατὰ τὸν οὐρανὸν
πλανωμένους ἐκπυρῶσαι τοῦτον, καὶ ποιῆσαι τὸν νῦν
γαλαξίαν καλούμενον κύκλον· μετὰ δὲ ταῦτα, πολ-
λὴν τῆς οἰκουμένης ἐπιφλέξαντας, οὐκ ὀλίγην κατα-
καίειν χώραν. Διὸ καὶ τὸν Δία ἀγανακτήσαντα ἐπὶ
τοῖς γεγεννημένοις, κεραυνῶσαι μὲν τὸν Φαέθοντα,
ἀποκαταστήσαι δὲ τὸν ἥλιον ἐπὶ τὴν συνήθη πορείαν.
Τοῦ δὲ Φαέθοντος πεσόντος πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ
νῦν Πιάδου καλουμένου ποταμοῦ, τὸ δὲ παλαιὸν
Ἰπριδατοῦ προσαγορευομένου, θρηγῆσαι μὲν τὰς
ἀδελφὰς αὐτοῦ τὴν τελευταίην φιλοτιμότητα, διὰ δὲ
τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης ὑπὸ τῆς φέσεως μετασχη-

ματιοθῆναι τὴν φύσιν, γενομένας αἰγείρους. Ταύτας δὲ κατ' ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν δάκρυον ἀφίεναι, καὶ τοῦτο πηγνύμενον ἀποτελεῖν τὸ καλούμενον ἤλεκτρον, λαμπρότητι μὲν τῶν δημοφυνῶν διαφέρον, ἐπιχωριαῶν δ' ἐν ταῖς τῶν νέων τελευταῖς κατὰ τὸ τοῦτων πένθος. Δημαρτηκότων δὲ πάντων τῶν τὸν μῦθον τοῦτον πεπλακότων, καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων. ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἐλεγχομένων, προσεκτεόν ταῖς ἀθηναῖς ἱστορίαις. Τὸ γὰρ ἤλεκτρον συνάγεται μὲν ἐν τῇ προειρημένῃ νήσῳ, κομίζεται δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων πρὸς τὴν ἀντιπέραν ἡπειρον· δι' ἧς φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους, καθότι προεῖρηται.

(C. 24.) Transit Diodorus ad vicinas gentes Europaeas, superioribus libris praetermissas, primo de Celticiis exponens. A Galate, Heraculis filio, Galatiam et Galatas (Galliam et Gallos) nomen habuisse, mythi narrant.

24. Διελθλυθότες δὲ περὶ τῶν νησῶν τῶν κειμένων ἐν τοῖς πρὸς δυσμὰς μέρεσιν, οὐκ ἀνοίκειον εἶναι νομίζομεν περὶ τῶν πλησίον τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν βραχέα διελθεῖν, ἃ παραλελοιπαμεν ἐν ταῖς πρότερον βίβλοις. Τῆς Κελτικῆς τοίνυν τὸ παλαιόν, ὡς φασιν, ἐδυνάστευσεν ἐπιφανὴς ἀνὴρ, ᾧ θυγάτηρ ἐγένετο τῷ μεγέθει τοῦ σώματος ὑπερφυῆς, τῇ δ' εὐπρέπειᾳ πολὺ διεχούσα τῶν ἄλλων. Αὕτη δὲ διὰ τὴν τοῦ σώματος ὥμην καὶ τὴν θαυμαζομένην εὐπρέπειαν πεφρονηματισμένη, παντὸς τοῦ μνηστεύοντος τὸν γάμον ἀπηνεῖτο, νομίζουσα μηδένα τοῦτων ἄξιον ἑαυτῆς εἶναι. Κατὰ δὲ τὴν Ἡρακλέους ἐπὶ Ἰθρυόνην στρατείαν, καταντήσαντος εἰς τὴν

Dion. T. II.

M

Κελτικὴν αὐτοῦ, καὶ πόλιν Ἀλυσίαν ἐν ταύτῃ κτίσαντος, Θεασαμένη τὸν Ἡρακλέα, καὶ θανυμάσασα τὴν τε ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ σώματος ὑπεροχὴν, προσεδέξατο τὴν ἐπιλοκὴν μετὰ πάσης προθυμίας, συγκατανευσάντων καὶ τῶν γονέων. Μιχθεῖσα δὲ τῷ Ἡρακλεῖ, ἐγέννησεν υἱὸν ὄνομα Γαλάτην, πολὺ προέχοντα τῶν ὁμοειδῶν ἀρετῇ τε ψυχῆς καὶ ὥμῃ σώματος. Ἄνδρωθεις δὲ τὴν ἡλικίαν, καὶ διαδεξιμένος τὴν πατρῴαν βασιλείαν, πολλὴν μὲν τῆς προσοριζούσης χώρας κατεκτήσατο, μεγάλας δὲ πράξεις πολεμικὰς συνετέλεσε. Περιβόητος δὲ γενόμενος ἐπ' ἀνδρείᾳ, τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Γαλάτας· ἀφ' ὧν ἡ σύμπασα Γαλατία προσηγορεύθη.

(C. 25.) Galatiae plures gentes, omnes numerosas: regio frigida: praecipui fluvii, in his Rhodanus et Danubius, (de quibus multa falsa hoc loco.)

25. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς τῶν Γαλατῶν προσηγορίας διήλθομεν, καὶ περὶ τῆς χώρας αὐτῶν δεόν ἐστὶν εἰπεῖν. Ἡ τοίνυν Γαλατία κατοικεῖται μὲν ὑπὸ πολλῶν ἐθνῶν διαφόρων τοῖς μεγέθεσι. Τὰ μέγιστα γὰρ αὐτῶν σχεδὸν εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν ἔχει, τὰ δ' ἐλάχιστα πέντε μυριάδας· ὧν ἐστὶν ἐν πρὸς Ῥωμαίους ἔχον συγγένειαν παλαιὰν καὶ φιλίαν, τὴν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διαμένουσαν. Κεῖμένη δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὰς ἀρκίους, χειμερινῶς ἐστὶ καὶ ψυχρὰ διαφερόντως. Κατὰ γὰρ τὴν χειμερινὴν ὥραν ἐν ταῖς συννεφέσιν ἡμέραις, ἀντὶ μὲν τῶν ὄμβρων χιόνι πολλῇ νίφεται, κατὰ δὲ τὰς αἰθρίας κρυστάλλω καὶ πάγοις ἐξαιτίοις πληθύνει· δι

ὧν οἱ ποταμοὶ πηγνύμενοι, διὰ τῆς ἰδίας φύσεως γεφυροῦνται. Οὐ μόνον γὰρ οἱ τυχόντες ὀδῶνται κατ' ὀλίγους κατὰ τοῦ κρυστάλλου πορευόμενοι διαβαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται. Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων ποταμῶν ῥεόντων διὰ τῆς Γαλατίας, καὶ τοῖς ῥεῖθροις ποικίλως τὴν πεδιάδα [γῆν] τεμνόντων, οἱ μὲν ἐκ λιμνῶν ἀβύσσων ῥεοῦσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ὄρων ἔχουσι τὰς πηγὰς καὶ τὰς ἐπιρροίας· τὴν δ' ἐκβολὴν οἱ μὲν εἰς τὸν ὠκεανὸν ποιοῦνται, οἱ δ' εἰς τὴν καθ' ἡμῶς θάλασσαν. Μέγιστος δ' ἔστι τῶν εἰς τὸ καθ' ἡμῶς πέλαγος ῥεόντων ὁ Ῥοδανός, τὰς μὲν γοτὰς ἔχων ἐν τοῖς Ἀλπεῖσι ὄρεσι, πέντε δὲ σιόμασιν ἔξερρυγόμενος εἰς τὴν θάλασσαν. Τῶν δ' εἰς τὸν ὠκεανὸν ῥεόντων μέγιστοι δοκοῦσιν ὑπάρχειν ὁ τε Δανούβιος καὶ ὁ Ῥῆνος, ὃν ἐν τοῖς καθ' ἡμῶς χρόνοις Καῖσαρ, ὁ κληθεὶς Θεός, ἔξευξε παραδόξως, καὶ περαιώσας πέραν τὴν δύναμιν, ἐχειρώσατο τοὺς πέραν κατοικοῦντας αὐτοῦ Γαλάτας. Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι πλωτοὶ ποταμοὶ κατὰ τὴν Κελτικὴν εἰσι, περιὲς ὧν μακρὸν ἂν εἶη γράφειν. Πάντες δὲ σχεδὸν ὑπὸ τοῦ πάγου πηγνύμενοι, γεφυροῦσι τὰ ῥεῖθρα, καὶ τοῦ κρυστάλλου διὰ τὴν φυσικὴν ἰδιότητα ποιοῦντος τοὺς διαβαίνοντας ὀλοθαιρῖν, ἀχῶρον ἐπιβαλλομένων ἐπ' αὐτούς, ἀσφαλῆ τὴν διάβασιν ἔχουσι.

(C. 26.) Cauri vehementia Galatiam perflat. Ob frigus ingens terra neque vinum, neque oleum profert. Zytho itaque usi, vinum ab exteris importatum, bibaces Galatae pueris suis redimunt.

26. Ἴδιον δὲ τι καὶ παράδοξον συμβαίνει κατὰ τὴν πλείστην τῆς Γαλατίας, περὶ οὗ παραλιπεῖν οὐκ ἄξιον ἡγοῦμεθα. Ἀπὸ γὰρ θερινῆς δύσεως καὶ ἄρκτου πνεῖν εἰώθασιν ἄνεμοι τηλικαύτην ἔχοντες σφοδρότητα καὶ δύναμιν, ὥστε ἀναρπάξαι ἀπὸ τῆς γῆς λίθους χειροπληθιαίους τοῖς μεγέθει, καὶ τῶν ψηφίδων ἄδρομερῇ κονιορτόν· καθόλου δὲ καταγίζοντες λάβρος, ἀρπάξουσιν ἀπὸ μὲν τῶν ἀνδρῶν τὰ ὅπλα καὶ τὰς ἐσθῆτας, ἀπὸ δὲ τῶν ἵππων τοὺς ἀναβάτας. Διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψύχους διαφθειρομένης τῆς κατὰ τὸν ἄερα κράσεως, οὔτε οἶνον, οὔτε ἔλαιον φέρει. Διόπερ τῶν Γαλατῶν οὐ τοῦτων τῶν καρπῶν στερισκόμενοι, πόμα κατασκευάζουσιν ἐκ τῆς κριθῆς τὸ προσαγορευόμενον ζύθος, καὶ τὰ κηρία πλύνοντες, τῷ τοῦτων ἀποπλύματι χρῶνται. Κάτιοι δὲ ὄντες καθ' ὑπερβολὴν, τὸν εἰσαγόμενον ὑπὸ τῶν ἐμπόρων οἶνον ἄκρατον ἐμφοροῦνται, καὶ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν λάβρῳ χρώμενοι τῷ ποτῷ, καὶ μεθύσθοντες, εἰς ὕπνον ἢ μανιώδεις διαθέσεις τρέπονται. Διὸ καὶ πολλοὶ τῶν Ἰταλικῶν ἐμπόρων διὰ τὴν συνήθη φιλαργυρίαν ἑρμαιῶν ἡγοῦνται τὴν τῶν Γαλατῶν φιλοινίαν. Οὗτοι γὰρ διὰ μὲν τῶν πλωτῶν ποταμῶν πλοίοις, διὰ δὲ τῆς πεδιάδος [χώρας] ἀμάξαις κομίζοντες τὸν οἶνον, ἀντιλαμβάνουσι τιμῆς πλήθος ἄπιστον· διδόντες γὰρ οἶνον κέραμιοι, ἀντιλαμβάνουσι παῖδα, τοῦ πόματος διάκονον ἀμειβόμενοι.

(C. 27.) Argenti nihil, auri magnam copiam Galatia habet. Inde ornatus componitur. Etiam in fanis eorum multum iacet aurum, a quo cupiditatem avertit superstitio.

27. Κατὰ γοῦν τὴν Γαλατίαν ἄργυρος μὲν τὸ
 σύνολον οὐ γίνεται, χρυσὸς δὲ πολὺς, ὃν τοῖς
 ἐγχωρίοις ἢ φύσις ἄνευ μεταλλείας καὶ κακοπαθείας
 ὑπουργεῖ. Ἡ γὰρ τῶν ποταμῶν ῥύσις σκολιούς τοὺς
 ἀγκῶνας ἔχουσα, καὶ τοῖς τῶν παρακειμένων ὄρων
 ὄχθοις προσαράπτουσα, καὶ μεγάλους ἀπορῶν γνῦσα
 κολωνούς, πληροῖ χρυσοῦ ψήγματος. Τοῦτο δ' οἱ
 περὶ τὰς ἐργασίας ἀσχολούμενοι συνάγοντες, ἀλῆ-
 θουσιν καὶ συγκόπτουσι τὰς ἐχούσας τὸ ψῆγμα βώ-
 λους· διὰ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς φύσεως τὸ γεῶδες
 πλύναντες, παραδιδόσιν ἐν ταῖς καμίνοις εἰς τὴν
 χωνεῖαν. Τοῦτω δὲ τῷ τρόπῳ σωρεύοντες χρυσοῦ
 πλῆθος, καταχρῶνται πρὸς κόσμον, οὐ μόνον αἱ
 γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες. Περὶ μὲν γὰρ τοὺς
 καρπούς καὶ τοὺς βραχίονας ψέλλια φοροῦσι· περὶ
 δὲ τοὺς αὐχένας κρῖκους παχεῖς ὀλοχρῆσους, καὶ
 δακτυλίους ἀξιολόγους, ἔτι δὲ χρυσοῦς θώρακας.
 Ἴδιον δὲ τι συμβαίνει καὶ παράδοξον παρὰ τοῖς ἄνω
 Κελτοῖς περὶ τὰ τεμένη τῶν θεῶν γινόμενον. Ἐν
 γὰρ τοῖς ἱεροῖς καὶ τεμένεσιν ἐπὶ τῆς χώρας ἀνειμέ-
 νοις ἔρῃπται πολὺς χρυσὸς ἀνατεθειμένος τοῖς θεοῖς·
 καὶ τῶν ἐγχωρίων οὐδεὶς ἅπτεται τούτου, διὰ τὴν
 δεισιδαιμονίαν· καί περ ὄντων τῶν Κελτῶν φιλαργί-
 ρων κατ' ὑπερβολήν.

(C. 28.) Incolarum corpora: cultus, praesertim eorum et
 barbae: mores, in epulis quidem prope heroici: certaminum fre-
 quentia, quum mortis metum depellat persuasio de migratione
 animarum.

28. Οἱ δὲ Γαλάται τοῖς μὲν σώμασιν εἰσιν εὐμή-
 κεις, ταῖς δὲ σαρξὶ κάθυγροι καὶ λευκοί· ταῖς δὲ

πόμασι οὐ μόνον ἐκ φύσεως ξανθοί, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κατασκευῆς ἐπιτηδεύουσιν αὖξιν τὴν φυσικὴν τῆς χροῆς ιδιότητα. Τιτάνου γὰρ ἀποπλῦματι σμῶντες τὰς τρίχας συνεχῶς, ἵνα διαφανεῖς ᾧσι, καὶ ἀπὸ τῶν μετώπων ἐπὶ τὴν κορυφὴν καὶ τοὺς τένοντας ἀνασπῶσιν· ὥστε τὴν πρόσωπον αὐτῶν φαίνεσθαι Σατύροις καὶ Πᾶσιν ἑοικῦϊαν· παχύνονται γὰρ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κατεργασίας, ὥστε μηδὲν τῆς τῶν ἵππων χαίτης διαφέρειν. Τὰ δὲ γένεια τινὲς μὲν ξυρῶνται, τινὲς δὲ μετρίως ὑποτρέφουσιν· οἱ δ' εὐγενεῖς τὰς μὲν παρειάς ἀπολειαίνουσι, τὰς δ' ὑπὲρ ἀναιμένους ἑῶσιν, ὥστε τὰ στόματα αὐτῶν ἐπικαλύπτεσθαι. Διόπερ ἐσθιόντων μὲν αὐτῶν ἐμπλέκονται ταῖς τροφαῖς, πινόντων δὲ καθάπερ διὰ τινος ἡθμοῦ φέρεται τὸ πόμα. Δειπνοῦσι δὲ καθήμενοι πάντες οὐκ ἐπὶ θρόνων, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ὑποστρώμασι χρώμενοι λυκῶν ἢ κυνῶν δέρμασι. Διακονοῦνται δ' ὑπὸ τῶν νεωτάτων παίδων ἐχόντων ἡλικίαν, ἀφ' ὧν τε καὶ θηλειῶν. Πλησίον δ' αὐτῶν ἐσχάροι κεῖνται γέμουσαι πυρός, καὶ λέβητας ἔχουσαι καὶ ὀφελίσκους πλήρεις κρεῶν δλομερῶν. Τοὺς δ' ἀγαθοὺς ἄνδρας ταῖς καλλίσταις τῶν κρεῶν μοίραις γεραίρουσι· καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς τὸν Αἴαντα παρειαγεί τιμώμενον ὑπὸ τῶν ἀριστέρων, ὅτε πρὸς Ἑκτορα μονομαχῆσας ἐνίκησε·

Νῶτοισι δ' Αἴαντα διηνεκίεσσι γέραιρε.
Καλοῦσι δὲ καὶ τοὺς ξένους ἐπὶ τὰς εὐωχίας, καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπερωτῶσι τίνες εἰσὶ, καὶ τίνων

χρείαν ἔχουσιν. Εἰώθασι δὲ καὶ παρὰ τὸ δεῦπνον ἐκ τῶν τυχόντων πρὸς τὴν διὰ τῶν λόγων ἀμίλλαν καταστάντες, ἐκ προκλήσεως μονομαχεῖν πρὸς ἀλλήλους, παρ' οὐδέν τιθέμενοι τὴν τοῦ βίου τελευτήν. Εἰσχύει γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ Πυθαγόρου λόγος, ὅτι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτους εἶναι συμβέβηκε, καὶ δι' ἐτῶν ὀρισμένων πάλιν βιοῦν, εἰς ἕτερον σῶμα τῆς ψυχῆς εἰσδνομένης. Διὸ καὶ κατὰ τὰς ταφὰς τῶν τετελευτηκότων ἐνίους ἐπιστολάς γεγραμμένας τοῖς οἰκείοις τετελευτηκόσιν ἐμβάλλειν εἰς τὴν πυρὰν, ὥς τῶν τετελευτηκότων ἀναγνωσομένων ταύτας.

(C. 29. E curribus pugnandi mos: bellandi ratio: spoliorum ac tropaeorum praeceptuae species, magnam spirantes saevitiem: (C. 30.) vestitus et arma.

29. Ἐν δὲ ταῖς ὁδοιπορίαις καὶ ταῖς μάχαις πορῶνται συνωρίσιν, ἔχοντος τοῦ ἄρματος ἡνίοχον καὶ παραβάτην. Ἀπαντιῶντες δὲ τοῖς ἐφιππεύουσιν ἐν τοῖς πολέμοις, στυνιάζουσι τοὺς ἐναντίους, καὶ καταβάντες εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ξίφους συνίστανται μάχην. Ἐνιοὶ δ' αὐτῶν ἐπὶ τοσοῦτο τοῦ θανάτου καταφρονοῦσιν, ὥστε γυμνοὺς καὶ περιεζωσμένους καταβαίνειν εἰς τὸν κίνδυνον. Ἐπάγονται δὲ καὶ θεδράποντας ἐλευθέρους, ἐκ τῶν πενήτων καταλέγοντες, οἷς ἡνίοχοις καὶ παρασπιστάς χρῶνται κατὰ τὰς μάχας. Κατὰ δὲ τὰς παρατάξεις εἰώθασι προάγειν τῆς παρατάξεως, καὶ προκαλεῖσθαι τῶν ἀντιτεταγμένων τοὺς ἀρίστους εἰς μονομαχίαν, προανασειόντες τὰ ὄπλα καὶ καταπλητιτόμενοι τοὺς ἐναντίους. Ὅταν δὲ τις ὑπακούσῃ πρὸς τὴν μά-

χην, τὰς τε τῶν προγόνων ἀνδραγαθίας ἐξυμνοῦσι, καὶ τὰς ἑαυτῶν ἀρετὰς προφέρονται, καὶ τὸν ἀντιταττόμενον ἐξονειδίζουσι καὶ τὸ σύνολον τὸ θάρσος τῆς ψυχῆς τοῖς λόγοις προαφαιροῦνται. Τῶν δὲ πεσόντων πολεμίων τὰς κεφαλὰς ἀφαιροῦντες, περιάπτουσι τοῖς αὐχέσι τῶν ἵππων· τὰ δὲ σκῦλα τοῖς θεράπουσι παραδόντες ἡμαγμένα λαφυραγοῦσι, ἐπιπαιανίζοντες καὶ ᾄδοντες ὕμνον ἐπινίκιον· καὶ τὰ ἀκροθίνια τὰυτα ταῖς οἰκίαις προσηλοῦσιν, ὥσπερ ἐν κυνηγίαις τισὶ κειρωμένοι θηρία. Τῶν δὲ ἐπιφανεστῶτων πολεμίων κεδρώσαντες τὰς κεφαλὰς, ἐπιμελῶς τηροῦσιν ἐν λάρνακι, καὶ τοῖς ξένοις ἐπιδεικνύουσι, σεμνυνόμενοι διότι τῆςδε τῆς κεφαλῆς τῶν προγόνων τις, ἢ πατήρ, ἢ καὶ αὐτός, πολλὰ χρήματα διδόμενα οὐκ ἔλαβε. Φασὶ δὲ τινὰς αὐτῶν καυχῆσασθαι διότι χρυσὸν ἀντίσταθμον τῆς κεφαλῆς οὐκ ἐδέξαντο, βάρβαρόν τινα μεγαλοψυχίαν ἐπιδεικνύμενοι· οὐ γὰρ τὸ μὴ πωλεῖν τὰ σύσσημα τῆς ἀρετῆς εὐγενές, ἀλλὰ τὸ πολεμεῖν τὸ ὁμόφυλον τετελευτηκός θηριῶδες.

30. Ἐσθῆσι δὲ χρῶνται καταπληκτικαῖς, χιτῶσι μὲν βαπτοῖς, χρώμασι παντοδαποῖς διηνθισμένοις, καὶ ἀναξυρίσιν, ἃς ἐκεῖνοι βράκας προσαγορεύουσιν· ἐπιπορποῦνται δὲ σάγους ραβδωτοὺς, ἐν μὲν τοῖς χειμῶσι δασεῖς, κατὰ δὲ τὸ θέρος ψιλούς, πλινθίοις πολυανθέσι καὶ πυκνοῖς διειλημμένους. Ὀπλοῖς δὲ χρῶνται, θυρεοῖς μὲν ἀνδρομήκεσι, πεποικιλμένοις ἰδιοτρόπως· τινὲς δὲ καὶ ζώων χαλκῶν ἔξοχὰς ἔχουσιν, οὐ μόνον πρὸς κόσμον, ἀλλὰ

καὶ πρὸς ἀσφάλειαν ἑαυτοῖν εὖ δεδημιουργημένας·
 κράνη δὲ χαλκῆ περιτίθενται, μεγάλας ἑξοχὰς ἔξ
 αὐτῶν ἔχοντα, καὶ παμμεγέθη φαντασίαν ἐπιφέροντα
 τοῖς χρωμένοις· τοῖς μὲν γὰρ πρόσκειται συμφυῇ
 κέρατα, τοῖς δὲ ὀρνέων ἢ τετραπόδων ζώων ἐκτετυ-
 πωμέναι προτομαί. Σάλπιγγας δ' ἔχουσιν ἰδιο-
 φρεῖς καὶ βαρβαρικάς· ἐμφυσῶσι γὰρ ταύταις καὶ
 προσβάλλουσιν ἤχον τραχὺν καὶ πολεμικῆς ταραχῆς
 οἰκεῖον. Θώρακας δ' ἔχουσιν οἱ μὲν σιδηροῦς
 ἄλυσιδωτοὺς, οἱ δὲ τοῖς ὑπὸ τῆς φύσεως δεδομένοις
 ἄρκοῦνται, γυμνοὶ μαχόμενοι. Ἀντὶ δὲ τοῦ ξίφους
 σπιάθας ἔχουσι μακρὰς σιδηραῖς ἢ χαλκαῖς ἀλύσειν
 ἐξηρημέναις, παρὰ τὴν δεξιάν λαγόνα παρατεταμέ-
 νας. Τινὲς δὲ τοὺς χιτῶνας ἐπιχρῦσοις ἢ καταργύ-
 ροις ζωστήρσι συνέζωνται. Προβάλλονται δὲ λόγχας,
 αἷς ἐκεῖνοι λαγκίαις καλοῦσι πηχυσίας τῷ μήκει τοῖ
 σιδήρου, καὶ ἔτι μείζω τὰ ἐπιθήματα ἔχουσας·
 πλάτει δὲ βραχὺ λειπούσας διπαλαίστων. Τὰ μὲν
 γὰρ ξίφη τῶν παρ' ἑτέροις σανρίων εἰσὶν οὐκ
 ἐλάττω, τὰ δὲ σανρία τὰς ἀκμὰς ἔχει τῶν ξιφῶν
 μείζους. Τούτων δὲ τὰ μὲν ἐπ' εὐθείας κηχάλκευται,
 τὰ δὲ ἐλικοειδῇ δι' ὅλων ἀνάκλασιν ἔχει, πρὸς τὸ
 καὶ κατὰ τὴν πληγὴν μὴ μόνον τέμνειν, ἀλλὰ καὶ
 θραύειν τὰς σάρκας, καὶ κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ
 δόρατος σπαράττειν τὸ τραῦμα.

(C. 31.) Terribilis Galatarum adspectus; vox horrida et ostentationis plena; ingenium acutum et sollers. Apud eos Bardi, Druidae, vates. Horum mira divinatio ex occisis hominibus: illorum non modo in sacris, sed in pugnis quoque summa auctoritas.

31. Αὐτοὶ δὲ εἰσι τὴν πρόσροφιν καταπληκτικὰ,

καὶ ταῖς φωναῖς βαρυηχεῖς καὶ παντελῶς τραχύ-
 φωνοι· κατὰ δὲ τὰς ὁμιλίας βραχυλόγοι, καὶ αἰνι-
 γματίαι, καὶ τὰ πολλὰ αἰνιτιτόμενοι συνεκδοχικῶς·
 πολλὰ δὲ λέγοντες ἐν ὑπερβολαῖς, ἐπ' αὐξήσει μὲν
 ἑαυτῶν, μειώσει δὲ τῶν ἄλλων. Ἀπειληταὶ δὲ καὶ
 ἀνατατικοὶ καὶ τετραγωδημένοι ὑπάρχουσι· ταῖς δὲ
 διανοαῖς ὀξεῖς, καὶ πρὸς μάθησιν οὐκ ἀφυεῖς. Εἰσὶ
 δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οὓς Βάρδους
 ὀνομάζουσιν. Οὗτοι δὲ μετ' ὀργάνων ταῖς λύραις
 ὁμοίων ᾄδοντες, οὓς μὲν ὑμνοῦσιν, οὓς δὲ βλασ-
 φημοῦσι. Φιλόσοφοί τε τινὲς εἰσι καὶ θεολόγοι
 περιττῶς τιμώμενοι, οὓς Δρουῖδας ὀνομάζουσι.
 Χρῶνται δὲ καὶ μάντεσιν, ἀποδοχῆς μεγάλης ἀξιοῦν-
 τες αὐτούς. Οὗτοι δὲ διὰ τε τῆς οἰνοσκοπίας
 καὶ διὰ τῆς τῶν ἱερῶν θυσίας τὰ μέλλοντα προλέ-
 γουσι, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἔχουσι ὑπήκοον. Μά-
 λιστα δ', ὅταν περὶ τινων μεγάλων ἐπισκέπτωνται,
 παράδοξον καὶ ἄπιστον ἔχουσι νόμιμον. Ἀνθρωπον
 γὰρ κατασπεύσαντες, τύπτουσι μαχαίρᾳ κατὰ τὸν
 ὑπὲρ τὸ διάφραγμα τόπον· καὶ πεσόντος τοῦ πλη-
 γέντιος, ἐκ τῆς πτώσεως καὶ τοῦ σπαραγμοῦ τῶν
 μελῶν, εἴ τι δὲ τῆς τοῦ αἵματος ῥύσεως, τὸ μέλλον
 νοοῦσι, παλαιᾷ τινὶ καὶ πολυχρονίῳ παρατηρήσει περὶ
 τούτων πεπιστευκότες. Ἔθος δ' αὐτοῖς ἐστὶ μὴ
 δένα θυσίαν ποιεῖν ἄνευ φιλοσόφου· διὰ γὰρ τῶν
 ἐμπείρων τῆς θείας φύσεως, ὥσπερ ἐν τινων ὁμοφώ-
 νων, τὰ χαριστήρια τοῖς θεοῖς φασὶ δεῖν προσφέρειν,
 καὶ διὰ τούτων οἶονται δεῖν τὰ γαθὰ αἰτεῖσθαι.
 Οὐ μόνον δ' ἐν ταῖς εἰρηνικαῖς χρδαῖς, ἀλλὰ καὶ

κατὰ τοὺς πολέμους τούτοις μάλιστα πείθονται,
καὶ τοῖς μελωδοῦσι ποιηταῖς, οὐ μόνον οἱ φίλοι,
ἀλλὰ καὶ οἱ πολέμιοι· πολλάκις δ' ἐν ταῖς παρα-
τάξεσι πλησιαζόντων ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων καὶ
τοῖς ἑφέσειν ἀνατεταμένοις καὶ ταῖς λόγχαις προβε-
βλημέναις, εἰς τὸ μέσον οὔτοι προσελθόντες, παύουσιν
αὐτοὺς, ὥσπερ τινα θηρία κατεπάσαντες. Οὕτως
καὶ παρὰ τοῖς ἀγριωτάτοις βαρβάροις ὁ θυμὸς
εἴκει τῇ σοφίᾳ, καὶ ὁ Ἄρης αἰδεῖται τὰς Μούσας.

(C. 32.) Celtae et Galatae diversi, quamquam Romanis uno Gallorum nomine comprehensi. Galatarum mulieres procerae et feraces; infantes cani. Nulli eorum tam feri, quam Scythiae propinqui, utpote anthropophagi, sicut Britanni Irin incolentes. Aliquo hi Cimmerii, Romanis multisque Europae et Asiae populis infesti, multis videntur iidem, qui postea Cimbri appellati. Et Gallograeci audiunt, propter permixtionem cum Graecis. Eorum immanitas et nefarii aniores.

32. Χρήσιμον δ' ἔστι διορίσαι τὸ παρὰ πολλοῦ,
ἀγνοούμενον. Τοὺς γὰρ ὑπὲρ Μασσαλίας κατοι-
κοῦντες ἐν τῷ μεσογείῳ, καὶ τοὺς παρὰ τὰς Ἄλπεις,
ἔτι δὲ τοὺς ἐπὶ ταύτῃ τῶν Πυρηναίων ὄρειν, Κελτοὺς
ὀνομάζουσι· τοὺς δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς Κελτικῆς εἰς
τὰ πρὸς νότον νεύοντα μέρη, παρὰ τε τὸν ὠκεανὸν
καὶ τὸ Ἐρκύνιον ὄρος καθιδρυμένους, καὶ πάντας
τοὺς ἐξῆς μέχρι τῆς Σκυθίας, Γαλάτας προσηγο-
ρεῖουσιν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πάλιν πάντα ταῦτα τὰ
ἔθνη συλλήβδην μιᾷ προσηγορίᾳ περιλαμβάνουσιν,
ὀνομάζοντες Γαλάτας ἅπαντας. Αἱ δὲ γυναῖκες
τῶν Γαλατῶν οὐ μόνον τοῖς μεγέθεσι παραπλήσιοι
τοῖς ἀνδράσιν εἰσίν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀλκαῖς ἐνάμιλλοι.
Τὰ δὲ παιδία παρ' αὐτοῖς ἐκ γενετῆς ὑπάρχει πολὺ
κατὰ τὸ πλεῖστον· προβαίνοντες δὲ ταῖς ἡλικίαις,

εἰς τὸ τῶν πατέρων χρῶμα ταῖς χρόαις μετασχημα-
 τίζονται. Ἀγριωτάτων δὲ ὄντων τῶν ὑπὸ τὰς
 ἄρκτους κατοικοῦντων καὶ τῶν τῇ Σκυθίᾳ πλησιο-
 χόρων, φασὶ τινὰς ἀνθρώπους ἐσθίειν, ὥσπερ καὶ
 τῶν Βρεττανῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν ὀνομαζομένην
 Ἴριν. Διαβεβοημένης δὲ τῆς τούτων ἀλκῆς καὶ
 ἀγριότητος, φασὶ τινες ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις
 τοὺς τὴν Ἀσίαν ἅπασαν καταδραμόντας, ὀνομαζομέ-
 νους δὲ Κιμμερίους, τοὺτους εἶναι, βραχὺ τοῦ χρό-
 νου τὴν λέξιν φθείραντος ἐν τῇ τῶν καλουμένων
 Κίμβρων προσηγορίᾳ. Ζηλοῦσι γὰρ ἐκ παλαιοῦ
 ληστεύειν ἐπὶ τὰς ἀλλοτρίας χώρας ἐπερχόμενοι, καὶ
 καταφρονεῖν ἀπάντων. Οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ τὴν μὲν
 Ῥώμην ἐλόντες, τὸ δὲ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς συλήσαν-
 τες, καὶ πολλὴν μὲν τῆς Εὐρώπης, οὐκ ὀλίγην δὲ
 καὶ τῆς Ἀσίας φορολογήσαντες, καὶ τῶν καταπολε-
 μηθέντων τὴν χώραν κατοικήσαντες· οἱ διὰ τὴν
 πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐπιποκὴν Ἑλληνογαλάται κλη-
 θέντες· τὸ δὲ τελευταῖον, πολλὰ καὶ μεγάλα στρα-
 τόπεδα Ῥωμαίων συντρίψαντες. Ἀκολούθως δὲ τῇ
 καθ' αὐτοὺς ἀγριότητι, καὶ περὶ τὰς θυσίας ἐκτόπως
 ἀσεβοῦσι. Τοὺς γὰρ κακούργους κατὰ πενταετη-
 ρίδα φυλάξαντες, ἀνασκοποῦνσι τοῖς θεοῖς, καὶ
 μετ' ἄλλων πολλῶν ἀπαρχῶν καθ' ἀγίζουσι, πυρᾶς
 παμμεγέθεις κατασκευάζοντες. Χρῶνται δὲ καὶ
 τοῖς αἰχμαλώτοις ὥς ἱερεῖοις πρὸς τὰς τῶν θεῶν
 τιμὰς. Τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ τὰ κατὰ πόλεμον
 ληφθέντα ζῶα μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἀποκτείνουσιν,
 ἢ κατακαίουσιν, ἢ τισιν ἄλλαις τιμωρίαις ἀφανίζουσι.

Γυναῖκας δ' ἔχοντες εὐειδεῖς, ἥκιστα ταύταις προσέχουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὰς τῶν ἀρρένων ἐπιπλοκάς ἐκτόπως λυσσῶσιν. Εἰώθασιν δ' ἐπὶ δορατῖς θηρίων χαμαὶ καθεύδοντες, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παρακοίτοις συγκυλλεσθαι. Τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, τῆς ἰδίας εὐσχημοσύνης ἀφροντιστοῦντες, τὴν τοῦ σώματος ὥραν εὐκόπως ἐτέροις προίενται· καὶ τοῦτο αἰσχρὸν οὐχ ἡγοῦνται, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅταν τις αὐτῶν χαριζομένων μὴ προσδέξηται τὴν διδομένην χάριν, ἄτιμον ἡγοῦνται.

(C. 33.) Celtis finitimi Celtiberi, h. e. Iberes et Celtæ, post mutua bella connubiis iuncti, et eamque coniunctionem gloriosi diuque inuicti. Eorum arma et tela, singulari modo fabricata: pugnandi ratio. Munditici studiosi corpus ac dentes urina abluunt.

33. Ἡμεῖς δ' ἀρκούντως περὶ τῶν Κελτῶν εἰρηκότες, μεταβιβάσομεν τὴν ἱστορίαν ἐπὶ τοὺς πλησιοχώρους τοῦτοις Κελτίβηρας. Οὗτοι γὰρ τὸ παλαιὸν περὶ τῆς χώρας ἀλλήλοις διαπολεμήσαντες, οἱ τε Ἰβηρες καὶ οἱ Κελτοί, καὶ μετὰ ταῦτα διαλυθέντες, καὶ τὴν χώραν κοινῇ κατοικήσαντες, ἔτι δ' ἐπιγαμίας πρὸς ἀλλήλους συνθέμενοι, διὰ τὴν ἐπιμειλίαν λέγονται ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας. Λυοῖν δ' ἔθνων ἀλκίμωνι μιχθέντων, καὶ χώρας ὑποκειμένης ἀγαθῆς, συνέβη τοὺς Κελτίβηρας ἐπὶ πολὺ τῇ δόξῃ προελθεῖν, καὶ Ῥωμαίοις πολλοὺς χρόνους ἀντιταξαμένους, μόλις καταπολεμηθῆναι. Δοκοῦσι δ' οὗτοι κατὰ τοὺς πολέμους οὐ μόνον ἵππεῖς ἀγαθοὺς, ἀλλὰ καὶ πεζοὺς παρέχεσθαι διαφόρους ταῖς ἀλκαῖς καὶ ταῖς καρτερίαις. Φοροῦσι δ' οὗτοι σάγους μέλανας τραχεῖς, καὶ παραπλήσιον

ἔχοντας τὸ ἔρπον ταῖς αἰγelaῖς θριξίν. Ὀπλίζονται δέ τινες τῶν Κελτιβήρων Γαλατικοῖς θυρεοῖς κούφοις· τινὲς δὲ κυρταῖς κυκλοτρέσιν, ἀσπίδων ἐχούσαις τὰ μεγέθη. Καὶ περὶ τὰς κνήμας τριχίνας εἰλοῦσι κνημίδας· περὶ δὲ τὰς κεφαλὰς κράνη χαλκᾷ περιτίθενται φοινικοῖς ἡσκημένα λόφοις. Ξίφη δὲ ἀμφίστομα καὶ σιδήρεω διαφόρῳ κεχαλευμένα φοροῦσιν, ἔχοντες σπιθαμαίας παραξίφιδας, αἷς χρῶνται κατὰ τὰς ἐν ταῖς μάχαις συμπλοκάς. Ἴδιον δέ τι παρ' αὐτοῖς ἐστὶ περὶ τὴν τῶν [ὀπλων καὶ] ἀμυντηρίων κατασκευήν. Ἐλάσματα γὰρ σιδήρου κατακρύπτουσιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ταῦτα ἐῶσι, μέχρις ἂν ὅτου διὰ τὸν χρόνον τοῦ ἰοῦ περιφαγόντος τὸ ἀσθενὲς τοῦ σιδήρου, καταλειφθῇ τὸ στερεώτατον· ἐξ οὗ κατασκευάζουσι διάφορα ξίφη, καὶ ἄλλα τὰ πρὸς πόλεμον ἀνήκοντα. Τὸ δ' οὕτω κατασκευασθὲν ὄπλον, πᾶν τὸ ὑποπεσὸν διαιρεῖ· ἀφ' οὗπερ οὔτε θυρεός, οὔτε κράνος, οὔτε ὅστις ὑπομένει τὴν πληγὴν, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς τοῦ σιδήρου. Διμάχαι δ' ὄντες, ἐπειδὴν ἀπὸ τῶν ἵππων ἀγωνισάμενοι νικήσωσι, καταπηδῶντες, καὶ τὴν τῶν πεζῶν τάξιν μεταλαμβάνοντες, θαυμαστάς ποιοῦνται μάχας. Ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον νόμιμον παρ' αὐτοῖς ἐστὶ. Ἐπιμελεῖς γὰρ ὄντες καὶ καθάριοι ταῖς διαίταις, ἐν ἔργον ἐπιτηδεύουσι βάνυσον καὶ πολλῆς ἀκαθαρσίας κεκοινωνηκός· παρ' ἕκαστα γὰρ τὸ σῶμα λούουσιν οὖρῳ, καὶ τοὺς ὀδόντας παρατρίβοντες, ταύτην ἡγοῦνται θεραπείαν εἶναι τοῦ σώματος.

(C. 34.) Saevi in maleficos et hostes, mites et maxime hospitales in peregrinos, carnibus, mulso, melle exterisque vinis fruuntur. Inter vicinas gentes Vaccaci cultissimi; Lusitani fortissimi: quibus varia sunt arma, corpus agile, expeditum et saltatione exercitum: ut etiam in bellis ad numerum praecedant pacanas canentes. Cacterum latrocinii, tamquam honesto vitae genere, victum quaerunt

34. Τοῖς δ' ἤθεσι πρὸς μὲν τοὺς κακοῦργους καὶ πολεμίους ὑπάρχουσι ὥμοι, πρὸς δὲ τοὺς ξένους ἐπιεικεῖς καὶ φιλόανθρωποι. Τοὺς γὰρ ἐπιδημήσαντας ξένους ἅπαντας ἀξιοῦσι παρ' αὐτοῖς ποιεῖσθαι τὰς καταλύσεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλῶνται περὶ ξενίας· οἷς δ' ἂν οἱ ξένοι συνακολουθήσωσι, τούτους ἐπαινοῦσι καὶ θεοφιλεῖς ἡγοῦνται. Τροφαῖς δὲ χρῶνται κρέασι παντοδαποῖς καὶ δασιλέσι, καὶ οἶνομέλιτος πόματι, χορηγούσης τῆς χώρας τὸ μέλι παμπληθές· τὸν δ' οἶνον παρὰ τῶν ἐπιπλεόντων ἐμπόρων ἀνοῦμενοι. Χαριέστατον δὲ τῶν πλησιοχώρων ἐθνῶν αὐτοῖς ἐστὶ τὸ τῶν Οὐακκαίων ὀνομαζομένων σύστημα. Οὗτοι γὰρ καθ' ἕκαστον ἔτος διαιροῦμενοι τὴν χώραν, γεωργοῦσι, καὶ τοὺς καρποὺς κοινοποιοῦμενοι, μεταδιδόασιν ἑκάστῳ τὸ μέρος· καὶ τοῖς νοσφισαμένοις τι γεωργοῖς θάνατον τὸ πρόστιμον τεθεύκασιν. Τῶν δὲ Ἰβήρων ἀλκιμώτατοι μὲν εἰσιν οἱ καλούμενοι Λυσιτανοί, φοροῦσι δ' ἐν τοῖς πολέμοις πέλτας μικρὰς παντελῶς, διαπεπλεγμένας νεύροις, καὶ δυναμένας σκέπειν τὸ σῶμα περιττότερον διὰ τὴν στερεότητα. Ταύτην δ' ἐν ταῖς μάχαις μεταφέροντες εὐλύτως, ἄλλοτε ἄλλως ἀπὸ τοῦ σώματος διακρούονται φιλοτέχνως πᾶν τὸ φερόμενον ἐπ' αὐτοὺς βέλος. Χρῶνται δὲ καὶ σαυνίοις ὀλοσιδήροις ἀγκιστρῶδεσι· φοροῦσι δὲ

κράνη καὶ ξίφη παραπλήσια Κελτίβερσιν. Ἀκον-
 τίζουσι δὲ εὐστόχως καὶ μακρὰν, καὶ καθόλου
 καρτεροπλήγες ὑπάρχουσιν. Εὐκίνητοι δὲ ὄντες
 καὶ κοῦφοι, ῥαδίως καὶ φεύγουσι καὶ διώκουσι.
 Κατὰ δὲ τὰς ἐν ταῖς συστάσεσι τῶν δεινῶν ὑπομονὰς
 πολὺ λείπονται τῶν Κελτιβήρων. Ἐπιτηδεύουσι
 δὲ κατὰ μὲν τὴν εἰρήνην ὄρχησιν τινα κούφην καὶ
 περιέχουσαν πολλὴν εὐτολίαν σκελῶν· ἐν δὲ τοῖς
 πολέμοις πρὸς θυμὸν ἐμβαλίνουσι, καὶ παιᾶνας
 ᾄδουσιν, ὅταν ἐπίωσι τοῖς ἀντιτεταγμένοις. Ἴδιον
 δὲ τι παρὰ τοῖς Ἰβηρσι καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Λυ-
 σιτανοῖς ἐπιτηδεύεται. Τῶν γὰρ ἀκμαζόντων ταῖς
 ἡλικίαις οἱ μάλιστα ἀπορώτατοι ταῖς οὐσίαις, ῥῶμη
 δὲ σώματος καὶ θράσει διαφέροντες, ἐφοδιάσαντες
 αὐτοὺς ἀλκῇ καὶ τοῖς ὅπλοις, εἰς τὰς ὀρεινὰς δυσ-
 χωρίας ἀθροίζονται· συστήματα δὲ ποιήσαντες
 ἀξιόλογα, κατατρέχουσι τὴν Ἰβηρίαν, καὶ ληστεύοντες
 πλούτους ἀθροίζουσι, καὶ τοῦτο διατελοῦσι πρᾶν-
 τες μετὰ πάσης καταφρονήσεως· κούφοις γὰρ
 χρώμενοι καθοπλισμοῖς, καὶ παντελῶς ὄντες εὐκίνητοι
 καὶ ὀξεῖς, δυσχειρότατοι τοῖς ἄλλοις εἰσὶ. Καθόλου
 δὲ τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι δυσχωρίας καὶ τραχύτητας
 ἡγούμενοι πατρίδας εἶναι, εἰς ταύτας καταφεύγουσι
 δυσδιεξόδους οὐσας μεγάλως καὶ βαρεῖσι στρατοπέ-
 δοις. Διὸ καὶ Ῥωμαῖοι πολλάκις ἐπ' αὐτοὺς
 στρατεύσαντες, τῆς μὲν πολλῆς καταφρονήσεως
 ἀπέστησαν αὐτοὺς, εἰς τέλος δὲ τὰ ληστήρια κατα-
 λῦσαι πολλάκις φιλοτιμηθέντες, οὐκ ἠδυνήθησαν.

(C. 35.) Praestat Iheria argenti fodinis. Nam incendio sylvarum in montibus Pyrenaeis primum fertur argenti copia provenisse: cuius pretium dum nesciebant indigenae, Phoenices allecti, permutandis mercibus ingentem quaestum fecerunt.

35. Ἐπεὶ δὲ τὰ περὶ τῶν Ἰβηρῶν διήλθομεν, οὐκ ἀνοίκειον εἶναι διαλαμβιάμενον περὶ τῶν ἐν αὐτῇ μεταλλῶν ἀργυρείων διελθεῖν. Αὕτη γὰρ ἡ χώρα σχεδὸν τι πλεῖστον καὶ κάλλιστον ἔχει μεταλλεύμενον ἀργύριον, καὶ πολλὰς τοῖς ἐργαζομένοις παρέχεται προσόδους. Εἴρηται μὲν οὖν ἡμῖν καὶ ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις, ἐν ταῖς περὶ Ἡρακλέους πράξεσι, τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν ὄρη τὰ καλούμενα Πυρηναῖα. Ταῦτα δὲ καὶ κατὰ τὸ ὕψος καὶ κατὰ τὸ μέγεθος ὑπάρχει διάφορα τῶν ἄλλων· παρήκει γὰρ ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μεσημβρίαν θαλάττης σχεδὸν ἄχρι πρὸς τὸν ὑπὸ τὰς ἄρκτους ὠκεανόν, δείρνοντας δὲ τὴν Γαλατίαν καὶ τὴν Ἰβηρίαν, ἔτι δὲ τὴν Κελτιβηρίαν, παρεκτείνει σταδίους ὡς τριςχιλίους. Πολλῶν δὲ ὄντων ἐν αὐτοῖς δρυμῶν καὶ πυκνῶν τοῖς δένδροις, φασὶν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ὑπὸ τινων νομέων, ἀφέντων πῦρ, κατακαῆναι παντὲλῶς ἅπασαν τὴν ὄρεινὴν χώραν. Διὸ καὶ συχνὰς ἡμέρας συνεχῶς τοῦ πυρὸς ἐπιφλέγοντος, καῆναι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· καὶ τὰ μὲν ὄρη διὰ τὸ συμβεβηκὸς κληθῆναι Πυρηναῖα, τὴν δ' ἐπιφάνειαν τῆς κατακεκαυμένης χώρας ἀργύρεον εἶναι πολλῶ, καὶ χωνευθείσης τῆς φύσεως, ἐξ ἧς ὁ ἀργυρὸς κκτασκευάζεται, εὐάκας γενέσθαι πολλοὺς ἀργύρου καθαροῦ. Τῆς δὲ τοῦτου χρείας ἀγνοουμένης παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις, τοὺς Φοίνικας ἐμπορίαις χρωμένους, καὶ τὸ γεγονὸς μαθόντας, ἀγο-

Dion. T. II.

N

ράζειν τὸν ἄργυρον μικρὰς τινὸς ἀντιδόσεως ἄλλων φορτίων. Διὸ δὴ τοὺς Φοίνικας μετακομίζοντας εἰς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν, καὶ τὰλλα πάντα ἔθνη, μεγάλους περιποιήσασθαι πλούτους. Ἐπὶ τοσοῦτο δὲ τοὺς ἐμπόρους διατεῖναι τῆς φιλοκερδίας, ὥστε ἐπειδιάν, καταγόμεων ὄντων τῶν πλοίων, περιτεύῃ πολὺς ἄργυρος, ἐκκόπτειν τὸν ἐν ταῖς ἀγκύραις μόλιβδον, καὶ ἐκ τοῦ ἀργύρου τὴν ἐκ τοῦ μόλιβδου χρυσίαν ἀλλάττεσθαι. Διόπερ ἐπὶ πολλοὺς χρόνους οἱ Φοίνικες, διὰ τῆς τοιαύτης ἐμπορίας ἐπὶ πολὺν λαβύντες χρόνον αὕξησιν, ἀποικίας πολλὰς ἀπέστειλαν, τὰς μὲν εἰς Σικελίαν καὶ τὰς συνέγγυς ταύτῃ νήσους, τὰς δὲ εἰς τὴν Λιβύην, καὶ Σαρδόνα, καὶ τὴν Ἰβηρίαν.

(C. 36.) Sed posthac Iberi ipsi in metalla inoubuere, exercen-
tibus opus plebeis: Iberia Romanorum potestati subiecta, et fre-
quentati sunt per mancipia coempti labores, et magna inde vecti-
galia redundarunt.

36. Ὅτερον δὲ πολλὰς χρόνοις οἱ μὲν Ἰβηρες, μαθόντες τὰ περὶ τὸν ἄργυρον ἰδιώματα, κατεσκεύα-
σαν ἀξιόλογα μέταλλα· διόπερ ἄργυρον κάλλιστον
καὶ σχεδὸν τι πλείστον κατασκευάζοντες, μεγάλας
ἐλάβανον προσόδους. Ὁ δὲ τρόπος τῆς μεταλλείας
καὶ τῶν ἔργων τοιοῦτός τις ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἰβηρσιν.
Οὔτις χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου μετάλλων
θαυμασιῶν, οἱ μὲν ἐργαζόμενοι τὰ χαλκουργεῖα, τὸ
τέταρτον μέρος χαλκοῦ καθαροῦ ἐκ τῆς ὀρυτιμένης
γῆς λαμβάνουσι. Τῶν δὲ ἀργυρευόντων τινὲς ἰδιω-
τῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις Εὐβοϊκὸν ἐξαίρουσι τάλαντον.
Πᾶσα γὰρ ἡ βωλὸς ἐστὶ ψήγματος συμπεπηγότος

καὶ ἀπολάμποντος μεστή. Διὸ καὶ θαυμάσαι τις ἂν
 τὴν τε τῆς χώρας φύσιν, καὶ τὴν φιλοπονίαν τῶν ἐρ-
 γάζομένων αὐτὴν ἀνθρώπων. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον
 οἱ τυχόντες τῶν ἰδιωτῶν προσεκατέρουν τοῖς μεταλλο-
 τοις, καὶ μεγάλους ἀπεφέροντο πλούτους διὰ τὴν
 ἐτοιμότητα καὶ δαψίλειαν τῆς ἀργυρετιδος γῆς· ὅστε-
 ρον δὲ τῶν Ῥωμαίων κρατησάντων τῆς Ἰβηρίας, πλη-
 θος Ἰταλικὸν ἐπεπόλασε τοῖς μεταλλοτοῖς, καὶ μεγά-
 λους ἀπεφέροντο πλούτους διὰ τὴν φιλοκερδίαν.
 Ἰσπανοὶ γάρ πληθος ἀνδραπόδων, παραδιδόασιν
 τοῖς ἐφεστηκόσι ταῖς μεταλλικαῖς ἐργασίαις. Οὗτοι δὲ
 κατὰ πλείονας τόπους ἀνοίξαντες στόμια, καὶ κατὰ
 βάθους ὀρύττοντες τὴν γῆν, ἐρευνῶσι τὰς πολυαργύ-
 ρους καὶ πολυχρύσους πλάκας τῆς γῆς· καταβαίνον-
 τές τε, οὐ μόνον εἰς μῆκος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸ βάθος
 παρεκτείνοντες ἐπὶ πολλοὺς σταδίους τὰ ὀρύγματα,
 καὶ πλαγίους καὶ σκολιὰς διαδύσεις ποικίλως μεταλ-
 λουργοῦντες, ἀνάγουσιν ἐκ βυθῶν τὴν τὸ κέρδος
 αὐτοῖς παρεχομένην βῶλον.

(C. 37.) Atticis ditiora sunt et benigniora metalla Iberorum: qui
 fluvios subterraneos obliquis fossis intercipiunt, et ad hauriendas in
 fodinis aquas machinis Aegyptiacis (cochleis, v. I, 34.) utuntur, ut
 Archimede inventis.

37. Μεγάλην δ' ἔχει παραλλαγὴν τὰ μέταλλα
 ταῦτα συγκρινόμενα τοῖς κατὰ τὴν Ἀιτικὴν. Ἐκεῖνα
 μὲν γὰρ οἱ μεταλλεύοντες, καὶ πρὸς ταῖς ἐργασίαις
 μεγάλας προὔεμενοι δαπάνας, ἃ μὲν ἤλπισαν ἐνίοτε
 λαβεῖν οὐκ ἔλαβον, ἃ δὲ εἶχον ἀπέβηλον· ὥστε δα-
 κεῖν αὐτοὺς ὥσπερ αἰνίγματος τρόπον ἀνελθεῖν. Οἱ
 δὲ κατὰ τὴν Ἰσπανίαν μεταλλουργοὶ ταῖς ἐλπίσι με-

γάλους σωρεύουσι πλούτους ἐκ τούτων τῶν ἐργασιῶν. Τῶν γὰρ πρώτων ἐργῶν ἐπιτυγχανομένων διὰ τὴν τῆς γῆς εἰς τοῦτο τὸ γένος ἀρετὴν, αἱ μᾶλλον εὐρίσκουσι λαμπροτέρας φλέβας, γεμούσας ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ. Πᾶσα γὰρ ἡ ἀννεγγυς διαπέπλεκται πολυμερῶς τοῖς ἐλιγμοῖς τῶν ῥάβδων. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ βάθους ἐπιπίπτουσι ποταμοῖς θέουσιν ὑπὸ τὴν γῆν, ὧν τῆς βίας περιγίνονται, διακλύπτοντες τὰς ῥύσεις αὐτῶν τὰς ἐπιπιπτούσας τοῖς ὀρύγμασι πλαγίως. Ταῖς γὰρ ἀδιαφεύστοις τοῦ κέρδους προσδοκίαις πιεζόμενοι, πρὸς τὸ τέλος ἄγουσι τὰς ἰδίας ἐπιβολάς· καὶ τὸ πάντων παραδοξότατον· ἀπαρύτουσι γὰρ τὰς ῥύσεις τῶν ὑδάτων τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λεγομένοις κοχλίαις, οὓς Ἀρχιμήδης ὁ Συρακούσιος εὗρεν, ὅτε παρέβαλεν εἰς Αἴγυπτον· διὰ δὲ τούτων συνεχῶς ἐκ διαδοχῆς παραδιδόντες μέχρι τοῦ σιτομίου, τὸν τῶν μετάλλων τόπον ἀναξηραίνουσι, καὶ κατασιενύζουσαι εὐθετον τὴν πρὸς τὰς ἐργασίας πραγματείαν. Φιλοτέχνου δ' ὄντος τοῦ ὀργάνου καθ' ὑπερβολὴν, διὰ τῆς τυχούσης ἐργασίας ἅπλετον ὕδωρ ἀναόδιπτεῖται παραδόξως, καὶ αἶν τὸ ποτάμιον ῥεῦμα ῥαδίως ἐκ βυθοῦ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἐκχέεται. Θαυμάσαι δ' ἂν τις εἰκότως τοῦ τεχνίτου τὴν ἐπίνοιαν, οὐ μόνον ἐν ταύτοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς καὶ μείζουσι, διαβεβρημένοις κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκονομίην· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος, ὅταν ἐπὶ τὴν Ἀρχιμήδους ἡλικίαν ἔλθωμεν, ἀκριβῶς διεξιμέν.

(C. 38.) *Servorum ad metalla damnatorum misera conditio. Sed Poeni et Itali inde opes reportarunt. Praeterea et stannum in Ibe-*

ria effoditur, dictaque hirc sunt insulae Cassiterides. Eiusdem magnam copiam Britannia in Galliam transmittit.

38. Οἱ δ' οὖν ταῖς ἐργασίαις τῶν μετάλλων ἐν-
 διατρίβοντες, τοῖς μὲν κυρίοις ἀπίστοις τοῖς πλή-
 θεισι προσόδους περιποιοῦσιν· αὐτοὶ δὲ κατὰ γῆς ἐν
 τοῖς ὀρύγμασι καὶ κατ' ἡμέραν καὶ νύκτα κατεβα-
 νόμενοι τὰ σώματα, πολλοὶ μὲν ἀποθνήσκουσι διὰ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακοπαθείας· (ἄναισις γὰρ ἡ
 παῦλα τῶν ἔργων οὐκ ἔστιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ταῖς τῶν
 ἐπιστατῶν πληγαῖς, ἀναγκάζοντων ὑπομένειν τὴν
 δεινότητα τῶν κακῶν, ἀταχῶς προέονται τὸ ζῆν·) τι-
 νές δὲ ταῖς δυτάμεσιν τῶν σωμάτων, καὶ ταῖς τῶν ψυ-
 χῶν καρτερίαις ὑπομένοντες, πολὺν χρόνον ἔχουσι
 τὴν ταλαιπωρίαν. Αἰρετώτερος γὰρ αὐτοῖς ὁ θάνα-
 τός ἐστι τοῦ ζῆν, διὰ τὸ μέγεθος τῆς tāλαιπωρίας.
 Πολλῶν δὲ ὄντων περὶ τὰς προειρημένας μετελλείας
 παραδόξων, οὐχ ἥκιστ' ἂν τις θαυμάσειε, διότι τῶν
 μεταλλουργῶν οὐδὲν πρόσφαιτον ἔχει τὴν ἀρχὴν,
 πάντα δὲ ὑπὸ τῆς Καρχηδονίων φιλαργυρίας ἀνεβέ-
 χθη, κατ' ὃν καιρὸν τῆς Ἰβηρίας ἐπεκράτουν. Ἐκ
 τούτων γὰρ ἔσχον τὴν ἐπὶ πλεῖον αὐξήσειν, μισθοῦ-
 μενοι τοὺς κρατίστους στρατιώτας, καὶ διὰ τούτων
 πολλοὺς καὶ μεγάλους πολέμους διαπολεμήσαντες.
 Καθόλου γὰρ αἱ Καρχηδόνιοι διεπολέμουν, οὔτε
 πολιτικοῖς στρατιώταις οὔτε τοῖς ἀπὸ ἰωνυμμάχων
 ἀθροισμένοις πεποιθότις· ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίους καὶ
 Σικελιώτας καὶ τοὺς κατὰ τὴν Αἰβύην κατοικοῦντας
 εἰς τοὺς μεγίστους ἦγον κινδύνους, καταπλουτομα-
 γοῦντες ἅπαντας διὰ τὴν ἐκ τῶν μετάλλων γινομέ-
 νην εὐπορίαν. Δεινοὶ γὰρ, ὥς ἔοικεν, ὑπῆρξαν οἱ

Φοίνικες ἐκ παλαιῶν χρόνων εἰς τὸ κέρδος εὐρεῖν· οἱ δ' ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, εἰς τὸ μηδὲν μηδενὶ τῶν ἄλλων καταλιπεῖν. Γίνεται δὲ καὶ κασσιτέρος ἐν πολλοῖς τόποις τῆς Ἰβηρίας, οὐκ ἐξ ἐπιπολῆς εὐρισκόμενος, ὥς ἐν ταῖς ἱστορίαις τινὲς τεθρυλλήκασιν, ἀλλ' ὀρυτιτόμενος [καὶ χωνευόμενος] ὁμοίως ἀργύρῳ τε καὶ χρυσῷ. Περὶ γὰρ τῆς τῶν Λυσιτανῶν χώρας ἐστὶ μέταλλα πολλὰ τοῦ κασσιτέρου, κατὰ τὰς προκειμένας τῆς Ἰβηρίας ἐν τῷ ὠκεανῷ νησιδας, τὰς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Κασσιτερίδας ὀνομασμένας. Πολὺς δὲ καὶ ἐκ τῆς Βρετανικῆς νήσου διακομίζεται πρὸς τὴν καταντικρὺ κειμένην Γαλατίαν, καὶ διὰ τῆς μεσογείου Κελτικῆς ἐφ' ἵππων ὑπὸ τῶν ἐμπόρων ἄγεται παρὰ τε τοὺς Μασσαλιώτας καὶ εἰς τὴν ὀνομαζομένην πόλιν Ναρθῶνα. Αὕτη δ' ἔστιν ἄποικος μὲν Ῥωμαίων, διὰ δὲ τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὴν εὐπορίαν μέγιστον ἐμπόριον ἔχουσα τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις.

(C. 39.) Sequuntur Ligures (cfr. IV, 20): quorum aspera et sterilis terra; corpora ex assidujs laboribus macilenta et nervosa; victus maxime tenuis; feminae virili robore praeditae; arma partim leviora Romanis, partim ad horum similitudinem conformata; durissima omnium vita, animique ad subeunda quaecvis terra marique pericula praeconi.

39. Ἡμεῖς δὲ ἐπεὶ τὰ κατὰ τοὺς Γαλάτας καὶ τοὺς Κελτίβηρας, ἔτι δ' Ἰβηρας διήλθομεν, ἐπὶ τοὺς Λίγυρας μεταβησόμεθα. Οὗτοι γὰρ νέμονται χώραν τραχεῖαν καὶ παντελῶς λυπρὰν· τοῖς δὲ πόνοις καὶ ταῖς κατὰ τὴν λειτουργίαν συνεχέσει κακοπαθείαις ἐπίπονόν τινα βίον καὶ ἀτυχῇ ζῶσι. Καταδένδρου γὰρ τῆς χώρας οὕσης, οἱ μὲν αὐτῶν ὑλοτομοῦσι

δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, σιδηροφοροῦντες ἐνεργοὺς πελ-
 κεις καὶ βαρεῖς, οἱ δὲ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι, τὸ πλεῖον
 πέτρας λατομοῦσι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τραχύτη-
 τος. Οὐδεμίαν γὰρ βῶλον τοῖς ἐργαλείοις ἀνασπῶ-
 σιν ἄνευ λίθου· καὶ τοιαύτην ἔχοντες ἐν τοῖς ἔργοις
 κακοπάθειαν, τῇ συνεχείᾳ περιγίνονται τῆς φύσεως·
 καὶ πολλὰ μοχθήσαντες, ὀλίγους καρποὺς καὶ μόλις
 λαμβάνουσιν. Διὰ δὲ τὴν συνέχειαν τῶν γυμνασιῶν,
 καὶ τὸ τῆς τροφῆς ἑλλιπές, τοῖς σώμασιν ὑπάρχουσι
 ἰσχυροὶ καὶ εὐτοιοί. Πρὸς δὲ τὴν κακοπάθειαν ταύ-
 την συνεργοὺς ἔχουσι τὰς γυναῖκας, ἐθισμένας ἐπί-
 σης τοῖς ἀνδράσιν ἐργάζεσθαι. Κυνηγίας δὲ ποιοῦν-
 ται συνεχεῖς, ἐν αἷς πολλὰ τῶν θηρίων χειρούμενοι,
 τὴν ἐκ τῶν καρπῶν σπάνιν διορθοῦνται. Διόπερ
 ἐμβιοῦντες ὄρεσι χιονοβολουμένοις, καὶ τραχύτητας
 ἀπίστους ὀρεῖβατεῖν εἰωθότες, εὐτοιοὶ καὶ μνώδεις
 γίνονται τοῖς σώμασιν. Ἔνιοι δὲ διὰ τὴν παρ' αὐ-
 τοῖς σπανοκαρπίαν πίνουσι μὲν ὕδωρ, σαρκοφαγοῦσι
 δὲ τὰς τῶν ἡμέρων τε καὶ ἀγρίων ζώων σάρκας, καὶ
 τῶν ἀπὸ τῆς χώρας λαγάνων ἐμπέπκονται, τὴν χώραν
 ἔχοντες ἄβατον τοῖς προσφιλεστάτοις τῶν θεῶν Δι-
 μητρὶ καὶ Διονύσῳ. Νυκτερεύουσι δ' ἐπὶ τῆς χώρας
 σπανίως μὲν ἐν τισὶν εὐτελέσιν ἐπαύλεσιν, ἢ καλιαῖς·
 τὰ δὲ πολλὰ ἐν ταῖς κοίλαις πέτραις καὶ τοῖς σπη-
 λαίοις αὐτοφνέσι, καὶ δυναμένοις σκέπην ἱκανὴν
 παρέχεσθαι. Ἀκολοῦθως δὲ τούτοις καὶ ἄλλα ποι-
 οῦσι, διαφυλάττοντες τὸν ἀρχαῖον καὶ ἀκατάσκευον
 βίον. Καθόλου δ' ἐν τοῖς τόποις αἱ μὲν γυναῖκες
 ἀνδρῶν, οἱ δὲ ἄνδρες θηρίων ἔχουσιν εὐτοίαν καὶ

ἀλκήν. Πολλάκις γοῦν φασὶν ἐν ταῖς στρατείαις τὸν μέγιστον τῶν Γαλατῶν ὑπὸ Αἰγυος ἰσχυροῦ παρτελῶς ἐκ προκλήσεως μονομαχήσαντα ἀνιηρῆσθαι. Ὀπλισμὸν δ' ἔχουσιν οἱ Αἰγυες ἐλαφρότερον τῶν Ῥωμαίων τῇ κατασκευῇ. Σκεπάζει γὰρ αὐτοὺς παραμήκης θυρεὸς εἰς τὸν Γαλατικὸν ὄνυχμον δεδημιουργημένος, καὶ χιτῶν συνειλημμένος ζωστήρι· καὶ περιτίθεται θηρίων δοράς καὶ ξίφος σύμμετρον. Τινὲς δὲ αὐτῶν διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τῆς Ῥωμαίων πολιτείας μετεσχημάτισαν τὸν ὄπλισμόν, ἑξομοιοῦντες ἑαυτοὺς τοῖς ἡγουμένοις. Θρασεῖς δ' εἰσὶ καὶ γενναῖοι, οὐ μόνον εἰς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἐν τῷ βίῳ περιστάσεις τὰς ἔχουσας δεινότητος. Ἐμπορευόμενοι γὰρ πλέουσι τὸ Σαρδῶν καὶ τὸ Αἰβυκὸν πέλαγος, ἐτοιμῶς ἑαυτοὺς ὀπίπτοντες εἰς ἀβροθήτους κινδύνους. Σκάφεισι γὰρ χρώμενοι τῶν σχεδίων εὐτελεστέροις, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς κατὰ ταῦν χρησίμοις ἥκιστα κατεσκευασμένοις, ὑπομένουσι τὰς ἐκ τῶν χειμῶνων φοβερωτάτας περιστάσεις καταπληκτικῶς.

(C. 40.) Tyrrheni et terra potentes, et classe praestantes, obiecto Italiae mari nomen dederunt. Militiae pedestris tubaeque inventores, victoribus, sella curuli, toga praetexta, etiam porticibus domorum primum usi sunt: iidem literis dediti, prodigiorum disciplinam vitaeque elegantiam expoliverunt, beati terrae fertilitate. Sed ad extremum, abiecta virtute, compotationibus et ignavia veterem gloriam perditum iere.

40. Λείπεται δ' ἡμῖν εἰπεῖν περὶ τῶν Τυρρηνῶν. Οὗτοι γὰρ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνδρεία διενέγκαντες, χρόραν πολλὴν κατεκτήσαντο, καὶ πόλεις ἀξιολόγους καὶ πολλὰς ἔκτισαν. Ὁμοίως δὲ καὶ ναυτικαῖς δυνάμεσιν ἰσχύσαντες, καὶ πολλοὺς χρόνους θαλαττοκρατήσαντες, τὸ μὲν παρὰ τὴν Ἰταλίαν πέλαγος ἀφ'

ἑαυτῶν ἐποίησαν Τυρρῶνικὸν προσαγορευθῆναι· τὰ
 δὲ κατὰ τὰς περὶ τὰς δυνάμεις ἐκπονήσαντες, τὴν τε
 σάλπιγγα [λεγομένην] ἐξεῦρον, εὐχρηστοτάτην μὲν
 εἰς τοὺς πολέμους, ἀπ' ἐκείνων δ' ὀνομασθεῖσαν
 Τυρρῶνῃν, τὸ, τε περὶ τοὺς ἡγούμενους στρατηγούς
 ἀξίωμα κατεσκεύασαν, περιθέντες τοῖς ἡγούμενοις
 ῥαβδούχους, καὶ δίφρον ἐλεφάντινον, καὶ περιπόρ-
 φυρον τήβενναν. Ἐν τε ταῖς οἰκίαις τὰ περιστοα
 πρὸς τὰς τῶν θεραπευόντων ὄχλων ταραχὰς ἐξεῦ-
 ρον εὐχρησίαν. Ὡν τὰ πλεῖστα Ῥωμαῖοι μιμησά-
 μενοι καὶ πρὸς τὸ κάλλιστον αὐξήσαντες, μετήνεγ-
 καν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πολιτείαν. Γράμματα τε καὶ φυ-
 σιολογίαν καὶ θεολογίαν ἐξεπόνησαν ἐπὶ πλεον, καὶ
 τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἄν-
 θρώπων ἐξεργάσαντο. Διὸ καὶ μέχρι τῶν νῦν χρό-
 νων οἱ τῆς οἰκουμένης σχεδὸν ὅλης ἡγούμενοι θαν-
 μάσουσι τε τοὺς ἄνδρας, καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς κεραυ-
 νοῖς διοσημείας τούτοις ἐξηγηταῖς χρῶνται. Χώραν
 δὲ νεμόμενοι πάμφορον, καὶ ταύτην ἐξεργαζόμενοι,
 καρπῶν ἄφθονίαν ἔχουσιν, οὐ μόνον πρὸς τὴν ἀρ-
 κοῦσαν διατροφήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν δαψιλῇ
 καὶ τρυφῇ ἀνήκουσαν. Παρατίθενται γὰρ δις τῆς
 ἡμέρας τραπέζας πολυτελεῖς, καὶ τὰλλα τὰ πρὸς τὴν
 ὑπερβάλλουσαν τρυφὴν οἰκεῖα. Στρωματὰς μὲν ἄν-
 θινὰς κατασκευάζοντες, ἐκπωμάτων δ' ἀργυρῶν πιαν-
 τοδαπῶν πλήθος, καὶ τῶν διακορουντῶν οἰκετῶν οὐκ
 ὀλίγον ἀριθμὸν ἡτοιμακότες. Καὶ τούτων οἱ μὲν
 εὐπρεπεῖα διαφέροντες εἰσιν, οἱ δ' ἐσθῆσι πολυτελε-
 στέραις ἢ κατὰ δουλικὴν ἄξιαν κεκόσμηνται. Οἰκὴ-

σεις τε παντοδαπὰς ἰδιαζούσας ἔχουσι παρ' αὐτοῖς οὐ μόνον οἱ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθέρων οἱ πλείους. Καθόλου δὲ τὴν μὲν ἐκ παλαιῶν χρόνων παρ' αὐτοῖς ζηλουμένην ἀλκὴν ἀποβεβλήκασιν, ἐν πό- τοις δὲ καὶ ὀφθαλμοῖς ἀνάνδροις βιοῦντες, οὐκ ἀλό- γως τὴν τῶν πατέρων δόξαν ἐν τοῖς πολέμοις ἀπο- βεβλήκασιν. Συνεβάλλετο δ' αὐτοῖς πρὸς τὴν τρυ- φὴν οὐκ ἐλάχιστον καὶ ἡ τῆς χώρας ἀρετή· πάμπο- ρον γὰρ καὶ παντελῶς εὐγείων νεμόμενοι χώραν, παν- τὸς καρποῦ πλήθος ἀποθησαυρίζουσιν. Καθόλου γὰρ ἡ Τυρόχηνία παντελῶς εὐγείος οὔσα, πεδίοις ἀναπεπταμένοις ἐγκάθεται, καὶ βουνοειδέσιν ἀνα- στήμασι τόπων διείληπται γεωργοῦσι· ὑγρὰ δὲ μετρίως ἐστίν, οὐ μόνον κατὰ τὴν χειμερινὴν ὥραν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν τοῦ θέρους καιρὸν.

(C. 41.) Progressus scriptor ad insulas meridionales in Oceano Arabiae, oram eius maritimam et ulteriorem usque ad Gedrosiam, praesertim vero Arabiam felicem, describit. Adiacent plures insulae; sed tres praeceteris memorabiles. Una Sacra, thuris, myrrhae aliorumque aromatum ferox. Altera sepeliendis mortuis. Interse- citur thuris, ac myrrhae brevis historia, addita mentione pascuari.

41. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς πρὸς ἐσπέραν κεκλιμένης χώρας, καὶ τῆς πρὸς τὰς ἄρκτους νενευκνίας, ἔτι δὲ τῶν κατὰ τὸν ὠκεανὸν νήσων διεξήλθομεν, ἐν μέ- ρει διεξιμένῃ περὶ τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν νήσων, τῶν ἐν ὠκεανῷ τῆς Ἀραβίας τῆς πρὸς ἀνατολὴν κε- κλιμένης, καὶ προσοριζούσης τῇ καλουμένῃ Κεδρω- σίᾳ. Ἡ μὲν γὰρ χώρα πολλαῖς κόμμασι καὶ πόλεσιν ἀξιολόγοις κατοικεῖται, καὶ τούτων αἱ μὲν ἐπὶ χωμά- των ἀξιολόγων κεῖνται, αἱ δ' ἐπὶ γεωλόφων ἢ πε- δίων καθίδρυνται. Ἐχουσι δ' αὐτῶν αἱ μέγισται

βασιλεία κατεσκευασμένα πολυτελῆς, πλήθος οἰκη-
 τῶρων ἔχοντα, καὶ κτήσεις ἱκανάς. Πᾶσα δ' αὐτῶν
 ἡ χώρα γέμει θρεμμάτων παντοδαπῶν, καρποφο-
 ροῦσα, καὶ τομῆς ἀφ' ὁδόνους παρεχομένη τοῖς βουκή-
 μασι. Ποταμοὶ τε πολλοὶ διαρρέοντες ἐν αὐτῇ, πολ-
 λὴν ἀρδεύουσι χώραν, συντελοῦντες πρὸς τελείαν αὖ-
 ξησιν τῶν καρπῶν. Διὸ καὶ τῆς Ἀραβίας ἡ πρωτεύ-
 ονσα τῇ ἀρετῇ προσηγορίαν ἔλαβεν οἰκείαν, Εὐδαίμων
 ὀνομασθεῖσα. Ταύτης δὲ κατὰ τὰς ἐσχατίας τῆς
 παρωκεανίτιδος χώρας καταντικρὺ νῆσοι κεῖνται
 πλείους, ὧν τρεῖς εἰσὶν ἄξια· τῆς ἱστορικῆς ἀναγρα-
 φῆς· μία μὲν ἡ προσαγορευομένη Ἰερὰ, καθ' ἣν οὐκ
 ἔξεστι τοὺς τετελευτηκότας θάπτειν· ἑτέρα δὲ πλη-
 σίον ταύτης, ἀπέχουσα σταδίους ὡς ἐπτὰ, εἰς ἣν κο-
 μίζουσι τὰ σώματα τῶν ἀποθανόντων, ταφῆς ἀξιοῦν-
 τες. Ἡ δ' οὖν Ἰερὰ τῶν μὲν ἄλλων καρπῶν ἁμοιρὸς
 ἐστί, φέρει δὲ λιβανωτοῦ τοσοῦτο πλήθος, ὥστε διαρ-
 κεῖν καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην πρὸς τὰς τῶν θεῶν
 τιμὰς· ἔχει δὲ καὶ σμύρνης πλήθος διάφορον, καὶ
 τῶν ἄλλων θυμιαμάτων παντοδαπὰς φύσεις, παρε-
 χομένης πολλὴν εὐωδίαν. Ἡ δὲ φύσις τοῦ λιβανω-
 τοῦ καὶ ἡ κατασκευὴ ἐστὶ τοιαύδε· δένδρον ἐστὶ τῷ
 μὲν μεγέθει μικρόν, τῇ δὲ προσόψει τῇ ἀκάνθῃ τῇ
 Αἰγυπτίᾳ τῇ λευκῇ παρεμφερές· τὰ δὲ φύλλα τοῦ
 δένδρου ὅμοια τῇ ὀνομαζομένη ἰτιά· καὶ τὸ ἄνθος
 ἐπ' αὐτῷ φύεται χρυσοειδές· ὁ δὲ λιβανωτὸς γινό-
 μενος ἐξ αὐτοῦ, ὀπίζεται ὡς ἂν δάκρυον. Τὸ δὲ τῆς
 σμύρνης δένδρον ὅμοιον ἐστὶ τῇ σχίνῳ, τὸ δὲ φύλ-
 λον ἔχει λεπτότερον καὶ πυκνότερον· ὀπίζεται δὲ

περισκαφεισης τῆς γῆς ἀπὸ τῶν ῥιζῶν. Καὶ ὅσα μὲν αὐτῶν ἐν ἀγαθῇ γῇ πέφυκεν, ἐκ τούτων γίνεται δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἕαρος καὶ θερόντος· καὶ ὁ μὲν πυρρόδος ἑαρινὸς ὑπάρχει διὰ τὰς δρόσους, ὁ δὲ λευκὸς θερινός ἐστι. Τοῦ δὲ παλιούρου συλλέγουσι τὸν καρπὸν, καὶ χρῶνται βρωτοῖς καὶ ποτοῖς, καὶ πρὸς τὰς ἱλίας τὰς θεούσας φαρμάκῳ.

(C. 42.) Thurisera insula inter populares distributa: optima pars cum decimis fructuum regi cedit. Regionis dimensio. Incolunt eam Panchai, mercaturae studiosi. Tertia insula Panchaia, ample incolis frequens, a diversis populis collectis, haecetam urbe Panara, cuius soli incolae absque regio dominatu suis vivunt legibus, tem-ploque Iovis Triphylia clara.

42. Λήγεται δὲ τοῖς ἐγχωρίοις ἡ χώρα καὶ ταύτης ὁ βασιλεὺς λαμβάνει τὴν κρατίστην, καὶ τῶν καρπῶν τῶν γινομένων ἐν τῇ νήσῳ δεκάτην λαμβάνει. Τὸ δὲ πλῆτος τῆς νήσου φασὶν εἶναι σταδίων ὡς διακοσίων. Κατοικοῦσι δὲ τὴν νῆσον οἱ καλούμενοι Παγχιαῖοι, καὶ τὸν τε λιβανωτὸν καὶ τὴν σμύρναν κομίζουσιν εἰς τὸ πέραν, καὶ πωλοῦσι τοῖς τῶν Ἀράβων ἐμπόροις, παρ' ὧν ἄλλοι τὰ τοιαῦτα φροντίζοντες, διακομίζουσιν εἰς τὴν Φοινίκην καὶ κοίλην Συρίαν, ἔτι δὲ εἰς Αἴγυπτον· τὸ δὲ τελευταῖον ἐκ τούτων τῶν τόπων ἐμποροὶ διακομίζουσιν εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη νῆσος μεγάλη, τῆς προειρημένης ἀπέχουσα σταδίου τριάκοντα, εἰς τὸ πρὸς ἑὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ κειμένη, τῷ μήκει πολλῶν τινῶν σταδίων. Ἀπὸ γὰρ τοῦ πρὸς ἡγετολαίης ἀνήκοντος ἀκρωτηρίου φασι θεωρεῖσθαι τὴν Ἰνδικὴν ἕριόν, διὰ τὸ μέγεθος τοῦ διαστήματος. ἔχει δὲ ἡ Παγχιαία κατ' αὐτὴν πολλὰ τῆς ἱστορικῆς ἀνα-

γραφῆς ἄξια· κατοικοῦσι δ' αὐτὴν αὐτόχθονες μὲν, οἱ Παγχαῖτοι λεγόμενοι, ἐπήλυδες δ' Ὠκεανῆται, καὶ Ἰνδοὶ καὶ Σκύθαι καὶ Κρήτες· Πόλις δ' ἔστιν ἄξιό-λογος ἐν αὐτῇ, προσαγορευομένη μὲν Πανάρα, εὐ-δαιμονίᾳ δὲ διαφέρουσα· Οἱ δὲ ταύτην οἰκοῦντες, καλοῦνται μὲν ἱκέται τοῦ Λιὸς τοῦ Τριφυλίου, μό-κοι δ' εἰσὶ τῶν τὴν Παγχαίαν χώραν οἰκούντων αὐ-τόνομοι καὶ ἀβασίλευτοι· Ἄρχοντας δὲ καθιστῶσι κατ' ἐνιαυτὸν τρεῖς· Οἷτοι δὲ θανάτου μὲν οὐκ εἰσὶ κύριοι, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα διακρίνουσι· καὶ αὐτοὶ δὲ οἷτοι τὰ μέγιστα ἐπὶ τοῖς ἱερῆς ἀναφέρουσιν· Ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς πόλεως ἀπέχει σταδίους ὡς ἑξη-κοντα ἱερὸν Λιὸς Τριφυλίου, κείμενον μὲν ἐν χώρᾳ πεδινῇ, θαιμαζόμενον δὲ μάλιστα διὰ τε τὴν ἀρ-χαϊότητα καὶ τὴν πολυτέλειαν τῆς κατασκευῆς καὶ τὴν τῶν τόπων εὐφρίαν.

(C. 43.) De agri templo circumiacentis amoenitate, fontium ma- gnitudine, arborumque et fructuum varietate Noster (nimis levīs et credulus Euhemerianorum mendaciorum sectator), (C. 44.) it-er de templi aliorumque locorum sacrorum mirificis ornamentis, de Aqua Solis, de monte diis sacro, quem Sellam Coeli et Triphylum Olympum appellant, ac de primis trium gentium accolis, commen- titia multa repetit.

43. Τὸ μὲν οὖν περὶ τὸ ἱερὸν πεδίον συνηρεφές ἐστι παντοίοις δένδροισιν, οὐ μόνον καρποφόροις, ἀλ-λά καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς δυναμένοις τέρπειν τὴν ὄρα-σιν· Κυπαρίττων τε γὰρ ἑξακισίων τοῖς μεγέθεσι, καὶ πλατάνων, καὶ δάφνης, καὶ μυρσίνης καταγέμει, πλη-θύνοντος τοῦ τόπου ναμυτιαίων ὑδάτων· Πλησίον γὰρ τοῦ τεμένους ἐκ τῆς γῆς ἐκπίπτει τηλικαύτῃ τὸ μεγέθος πηγὴ γλυκεῖος ὕδατος, ὥστε ποταμὸν ἔξ

αὐτῆς γενεσθαι πλωτόν. Ἐκ τούτου δ' εἰς πολλὰ μέρη τοῦ ὕδατος διαιρουμένου, καὶ τούτων ἀρδευομένων, κατὰ πάντα τὸν τοῦ πεδίου τόπον συνάγκναι δένδρων ὑψηλῶν πεφυκάσι συνεχεῖς· ἐν αἷς πλήθος ἀνδρῶν ἐν τοῖς τοῦ θερούς καιροῖς ἐνδιατρίβει, ὁρνέων τε πλήθος παντοδαπῶν ἐννεοσσεύεται, ταῖς χροαῖς διάφορα, καὶ ταῖς μελωδίαις μεγάλην παρεχόμενα τέρψιν· κηπεῖαι τε παντοδαπαί, καὶ λειμῶνες πολλοὶ καὶ διάφοροι ταῖς χλόαις καὶ τοῖς ἄνθεσιν, ὥστε τῇ θεοπρεπείᾳ τῆς προσόψεως ἄξιον τῶν ἐγχωρίων θεῶν φαίνεσθαι. Ἦν δὲ καὶ τῶν φοινίκων στελέχη μεγάλα καὶ καρποφόρα διαφερόντως, καὶ καρύαι πολλαί, ἀκροδρόων δαφιλεσιάτην τοῖς ἐγχωρίοις ἀπόλαυσιν παρεχόμεναι. Χωρὶς δὲ τούτων ὑπῆρχον ἄμπελοι τε πολλαὶ καὶ παντοδαπαί, αἱ πρὸς ὕψος ἀνηγμέναι, καὶ διαπεπλεγμέναι ποικίλως, τὴν πρόξοψιν ἠδεῖαν ἐποίουν, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ὁπώρας ἐτοιμοτάτην παρείχοντο.

44. Ὁ δὲ ναὸς ὑπῆρχεν ἀξιόλογος ἐκ λίθου λευκοῦ, τὸ μῆκος ἔχων δυοῖν πλέθρων, τὸ δὲ πλάτος ἀνάλογον τῷ μήκει· κίονι δὲ μεγάλῳις καὶ παχείσιν ὑπῆρξιστο, καὶ γλυφαῖς φιλοτέχνῳις διεξημημένοισι· ἀγάλματά τε τῶν θεῶν ἀξιολογώτατα, τῇ τέχνῃ διάφορα, καὶ τοῖς βίαισι θαυμαζόμενα. Κύκλῳ δὲ τοῦ ναοῦ τὰς οἰκίας εἶχον οἱ θεραπεύοντες τοὺς θεοὺς ἱερεῖς, δι' ὧν ἅπαντα τὰ περὶ τὸ τέμενος διοικεῖτο. Ἀπὸ δὲ τοῦ ναοῦ δρόμος κατεσκευάστω, τὸ μὲν μῆκος σταδίων τεττάρων, τὸ δὲ πλάτος πλέθρου. Παρὰ δὲ τὴν πλευράν ἑκατέραν τοῦ δρόμου χαλκεῖα μεγάλα

κεῖται τὰς βάσεις ἔχοντα τετραγώνους· ἐπ' ἐσχάτου
 δὲ τοῦ δρόμου πηγὰς ἔχει λάβρως ἐκχεομένας ὁ προει-
 ρημένος ποταμός· Ἦστι δὲ τὸ φερόμενον ῥεῦμα τῇ
 λευκότητι καὶ γλυκύτητι διαφέρειν, πρὸς τε τὴν τοῦ
 σώματος ὑγίειαν πολλὰ συμβαλλόμενον τοῖς χρωμέ-
 νοις· ὀνομάζεται δὲ ὁ ποταμός οὗτος Ἡλίου Ἰδωρ.
 Περιέχει δὲ τὴν πηγὴν ὅλην κρητὶς λιθίνη πολυτε-
 λής, διατείνουσα παρ' ἑκατέραν πλευρὰν σταδίους τέτ-
 ταρας· ἄχρὶ δὲ τῆς ἐσχάτης κρητίδος ὁ τόπος οὐκ
 ἔστι βάσιμος ἀνθρώπῳ πλήν τῶν ἱερέων. Τὸ δ'
 ὑποκείμενον πεδῖον ἐπὶ σταδίους διακοσίους καθιε-
 ρωμένον ἐστὶ τοῖς θεοῖς, καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ προσόδους
 εἰς τὰς θυσίας ἀναλίσκουσι. Μετὰ δὲ τὸ προειρη-
 μένον πεδῖον ὄρος ἐστὶν ὑψηλόν, καθιερωμένον μὲν
 θεοῖς, ὀνομάζομενον δὲ Οὐρανοῦ Δίφρος, καὶ Τρι-
 φύλιος Ὀλυμπος. Μυθολογοῦσι γάρ τὸ παλαιὸν
 Οὐρανὸν βασιλεύοντα τῆς οἰκουμένης, προσηγῶς ἐν-
 διατρίβειν ἐν τῷδε τῷ τόπῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους
 ἐφορᾶν τὸν τε Οὐρανὸν καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ἄστρα·
 ὕστερον δὲ Τριφύλιον Ὀλυμπον κληθῆναι, διὰ τὸ
 τοὺς κατοικοῦντας ἐκ τριῶν ἔθνων ὑπάρχειν. Ὀνο-
 μάζεσθαι γὰρ τοὺς μὲν, Παγχαίους, τοὺς δὲ, Ὠκεα-
 νίτας, τοὺς δὲ, Δωῖους· οὓς ὕστερον ὑπὸ Ἀμμω-
 νος ἐκβλήθηται. Τὸν γὰρ Ἀμμωνά φασι μὴ μόνον
 φυγαδεῦσαι τοῦτο τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις
 αὐτῶν ἄρδην ἄνελειν, καὶ κατασκάψαι τὴν τε Δωϊαν
 καὶ Ἀστερουσίαν. Θυσίαν τε κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῦ-
 τῳ τῷ ὄρει ποιεῖν τοὺς ἱερεῖς μετὰ πολλῆς τῆς
 ἀγνείας.

(C. 45.) Insulae animalia: tres praecipuae urbes: tota regio fecundissima, in primis vini. Incolarum tres classes: sacerdotes, agricolae, milites, quibus pastores accedunt. Agricolarum munia: laboriosissimis praemia decernuntur a sacerdotibus, quibus unis in reliqua bonorum communione et aequali distributione daplum contingit. Vestitus mollis: multa ex auro ornamenta.

45. Μετὰ δὲ τὸ ὄρος τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἄλλην Παγκαίτιν χώραν ὑπάρχειν φασὶ ζώων παντοδαπῶν πλήθος. Ἐχει γὰρ αὐτὴν ἐλέφαντας τε πολλοὺς καὶ λέοντας καὶ παρδάλεις καὶ δορκάδας, καὶ ἄλλα πλείω θηρία, διάφορα ταῖς τε προσόψεσι καὶ ταῖς ἀλκαῖς θαυμαστά. Ἐχει δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ πόλεις τρεῖς ἀξιολόγους, Τρακίαν, καὶ Σελίδα, καὶ Ὠκεανίδα. Τὴν δὲ χώραν ὅλην εἶναι καρποφόρον, καὶ μάλιστα οἴνων παντοδαπῶν ἔχειν πλήθος. Εἶναι δὲ τοὺς ἄνδρας πολεμικοὺς, καὶ ἄρμασι χρῆσθαι κατὰ τὰς μάχας ἀρχαῖκῶς. Τὴν δ' ὅλην πολιτείαν ἔχουσι τριμερῇ· καὶ πρῶτον ὑπάρχει μέρος παρ' αὐτοῖς τὸ τῶν ἱερέων, προσκειμένων αὐτοῖς τῶν τεχνιτῶν· δευτέρα δὲ μερὶς ὑπάρχει τῶν γεωργῶν· τρίτη δὲ τῶν στρατιωτῶν, προστιθεμένων τῶν νομέων. Οἱ μὲν οὖν ἱερεῖς τῶν ἀπάντων ἦσαν ἡγεμόνες, τὰς τε τῶν ἀμφισβητήσεων κρίσεις ποιούμενοι, καὶ τῶν ἄλλων τῶν δημοσίᾳ πραττομένων κύριοι. Οἱ δὲ γεωργοὶ τὴν γῆν ἐργαζόμενοι, τοὺς καρποὺς ἀναφέρουσιν εἰς τὸ κοινόν, καὶ ὅστις ἂν αὐτῶν δοκῇ κάλλιστα γεωργηκέναι, λαμβάνει γέρας ἑξαίρετον ἐν τῇ δικιρέσει τῶν καρπῶν, κριθεὶς ὑπὸ τῶν ἱερέων ὁ πρῶτος· καὶ ὁ δεύτερος, καὶ οἱ λοιποὶ μέχρι δέκα, προτροπῆς ἕνεκα τῶν ἄλλων. Παραπλησίως δὲ τοῦτοις καὶ οἱ νομεῖς τὰ τε ἱερεῖα καὶ τὰλλα παραδιδόασιν

εἰς τὸ δημόσιον, τὰ μὲν ἀριθμῶ, τὰ δὲ σταθμῶ, μετὰ πάσης ἀκριβείας· καθόλου γὰρ οὐδὲν ἔστιν ἰδίᾳ κτήσασθαι πλὴν οἰκίας καὶ κήπου. Πάντα δὲ τὰ γεννήματα καὶ τὰς προσόδους οἱ ἱερεῖς παραλαμβάνοντες, τὸ ἐπιβάλλον ἑκάστῳ δικαίως ἀπονέμουσι· τοῖς δὲ ἱερεῦσι μόνοις δίδονται διπλάσιον. Χρῶνται δ' ἐσθῆσι μὲν μαλακαῖς, διὰ τὸ παρ' αὐτοῖς πρόβατα ὑπάρχειν διαφέροντα τῶν ἄλλων τὴν μαλακότητα. Φοροῦσι δὲ καὶ κόσμον χρυσοῦν οὐ μόνον αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες· περὶ μὲν τοὺς τραχήλους ἔχοντες στρεπτοὺς κύκλους, περὶ δὲ τὰς χεῖρας ψέλλια· ἐκ δὲ τῶν ὧτων, παραπλησίως τοῖς Πέρσαις, ἐξηρτημένους κρίκους. Τποδέσεισι δὲ καιναῖς χρῶνται, καὶ τοῖς χρώμασι πεποικιλμέναις περιττότερον.

(C. 46.) Militum usus adversus latronum audaciam. Sacerdotum luxuriosissimus habitus: qui genus suum e Creta deducentes, eius rei et alia scilicet documenta, et inscriptiones afferunt. Ad eundem κρητισμὸν sunt referenda, quae Diodorus de metallis et anathematis in hac insula memorabilibus addidit.

46. Οἱ δὲ στρατιῶται λαμβάνοντες τὰς μεμερισμένας συντάξεις, φυλάττουσι τὴν χώραν, διειληφότες ὀχυρώμασι καὶ παρεμβολαῖς. Ἔστι γάρ τι μέρος τῆς χώρας ἔχον ληστήρια θρασέων καὶ παρὰ νόμων ἀνθρώπων, οἱ τοὺς γεωργοὺς ἐνεδρεῦντες, πολεμοῦσι τούτους. Αὐτοὶ δὲ οἱ ἱερεῖς πολὺ τῶν ἄλλων ὑπερέχουσι τροφῇ καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τῷ βίῳ καθαριότησι καὶ πολυτελείαις. Στολὰς μὲν γὰρ ἔχουσι λινὰς, τῇ λευκότητι καὶ μαλακότητι διαφόρους· ποτὲ δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν μαλακωτάτων ἐρίων κατεσκευασμένας ἐσθῆτας φοροῦσι. Πρὸς δὲ τούτοις μί-

τρας ἔχουσι χρυσοῦφεις· τὴν δ' ὑπόδεσιν ἔχουσι σαν-
 δάλια ποικίλα φιλοτέχνως εἰργασμένα· χρυσοφοροῦσι
 δ' ὁμοίως ταῖς γυναιξί, πλὴν τῶν ἐνωτίων. Προσε-
 δρεῖν οὖσι δὲ μάλιστα ταῖς τῶν θεῶν θεραπαλαῖς, καὶ
 τοῖς περὶ τούτων ὕμνοις τε καὶ ἐγκωμίοις, μετ' ὧδης
 τὰς πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς εἰς ἀνθρώπους εὐεργε-
 σίας διαπορευόμενοι. Μυθολογοῦσι δ' οἱ ἱερεῖς τὸ
 γένος αὐτοῖς ἐκ Κρήτης ὑπάρχειν, ὑπὸ Διὸς ἡγμένοις
 εἰς τὴν Παγχαίαν, ὅτε καὶ ἀνθρώπους ὧν ἐβασί-
 λευε τῆς οἰκουμένης· καὶ τούτων σημεία φέρουσι
 τῆς διαλέκτου, δεικνύντες τὰ πολλὰ διαμένειν παρ'
 αὐτοῖς Κρητικῶς ὀνομαζόμενα· τὴν τε πρὸς αὐτοὺς
 οἰκειότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἐκ προγόνων παρειλη-
 φέναι, τῆς φήμης ταύτης τοῖς ἐγγόνοις παραδιδόμε-
 νης αἰ. Ἐδεικνυν δὲ καὶ ἀναγραφὰς τούτων, ἃς
 ἔφασαν τὸν Δία πεποιῆσθαι, καθ' ὃν καιρὸν ἔτι
 καὶ ἀνθρώπους ὧν ἰδρύσατο τὸ ἱερόν. Ἐχει δ' ἡ
 χώρα μέταλλα θαψιλῇ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου, καὶ
 κασσιτέρου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου· καὶ τούτων
 οὐδὲν ἔστιν ἐξενεγκεῖν ἐκ τῆς νήσου. Τοῖς δ' ἱερεῦ-
 σιν οὐδ' ἐξελθεῖν τὸ παράπαν ἐκ τῆς καθιερωμένης
 χώρας· τὸν δ' ἐξελθόντα ἔξουσίαν ἔχει ὁ περιτυχὼν
 ἀποκτεῖναι. Ἀναθήματα δὲ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πολλὰ
 καὶ μεγάλα τοῖς θεοῖς ἀνάκειται, σεσωρευκότος τοῦ
 χρόνου τὸ πλῆθος τῶν καθιερωμένων ἀναθημάτων.
 Τὰ τε θυρώματα τοῦ ναοῦ θαυμαστάς ἔχει τὰς κα-
 τασκευὰς ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος,
 ἔτι δὲ θύου δεδημιουργημένας. Ἡ δὲ κλίνη τοῦ
 θεοῦ τὸ μὲν μήκος ὑπάρχει πηχῶν ἕξ, τὸ δὲ πλάτος

τεσσάρων· χρυσή δὲ ὅλη καὶ τῇ κατὰ μέρος ἐργασίᾳ φιλοτεχνῶς κατασκευασμένη. Παραπλήσιος δὲ καὶ ἡ τροπέα τοῦ θεοῦ καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῇ λοιπῇ πολυτελείᾳ παράκειται πλησίον τῆς κλίνης. Κατὰ δὲ μέσσην τὴν κλίνην ἕστηκε στήλη χρυσῇ μεγάλῃ, γράμματα ἔχουσα τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἱερὰ καλούμενα· δι' ὧν ἦσαν αἱ πράξεις Οὐρανοῦ τε καὶ Διὸς ἀναγεγραμμένοι, καὶ μετ' αὐτὰς αἱ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ὑφ' Ἑρμοῦ προσαναγεγραμμένοι. Περὶ μὲν οὖν τῶν κατασκευῶν τῆς Ἀραβίας ἐν ὠκεανῷ νήσων ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς ἑηθεῖσι.

(C. 47.) Redit scriptor ad mare Aegaeum, commemoratque de insulis, exorsus a Samothrace. Quae olim Samos nuncupata, eultaque ab aboriginibus, e Thracia colonos accepit. Antiqua inter Samothracae fama de ponti Euxini in mare Aegaeum eruptione; e qua servati, cum pietatis suae monumentis memoriam rei ad posteros propagarunt.

47. Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος κειμένων νῦν διεξιμεν, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Σαμοθράκης ποιησάμενοι. Ταύτην γὰρ τὴν νῆσον ἔνιοι μὲν φασὶ τὸ παλαιὸν Σάμον ὀνομασθῆναι· τῆς δὲ νῦν Σάμου κτισθείσης, διὰ τὴν δμωννυμίαν ἀπὸ τῆς παρακειμένης τῇ παλαιᾷ Σύμῳ Θράκης, Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. Ὡκησαν δ' αὐτὴν αὐτόχθονες ἄνθρωποι· διὸ καὶ περὶ τῶν πρώτων γενομένων παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων καὶ ἡγεμόνων οὐδεὶς παραδέδοται λόγος. Ἐνιοὶ δὲ φασὶ τὸ παλαιὸν Σαόννησον καλούμενην, διὰ τοὺς ἀποικισθέντας ἐκ τῆς Σάμου καὶ Θράκης, Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. Ἐσχῆκασιν δὲ παλαιὰν ἰδίαν διάλεκτον οἱ αὐτόχθονες, ἧς πολλὰ ἐν ταῖς θυσίαις μέχρι τοῦ νῦν τηρεῖται. Οἱ

δὲ Σαμοθράκες ἱστοροῦσι, πρὸ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις γενομένων κατακλυσμῶν, ἕτερον ἐκεῖ μίγαν γενέσθαι, τὸ μὲν πρῶτον, τοῦ περὶ τὰς Κυανέας σιόματος ῥαγέντος, μετὰ δὲ ταῦτα, τοῦ Ἑλλήσποντου. Τὸ γὰρ ἐν τῷ Πόντῳ πέλαγος λίμνης ἔχον τάξιν, μέχρι τοσούτου πεπληρῶσθαι διὰ τῶν εἰσρεόντων ποταμῶν, μέχρις οὗτοῦ διὰ τὸ πληθὺς παρεκχυθὲν τὸ ῥεῦμα λάβρως ἐξέπεσεν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ πολλὴν μὲν τῆς Ἀσίας τῆς παρὰ θάλατταν ἐπέκλυσεν, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς ἐπιπέδου γῆς ἐν τῇ Σαμοθράκῃ θάλασσαν ἐποίησε· καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς μεταγενεστέροις καιροῖς ἐνίοις τῶν ἁλιέων ἀγεσπακέναι τοῖς δικτύοις λίθινα κιονόκρανα, ὥς καὶ πόλεων κατακεκλυομένων. Τοὺς δὲ περιλειφθέντας προσαναδραμεῖν εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους τῆς νήσου τόπους· τῆς δὲ θαλάσσης ἀναβαινούσης αἰεὶ μᾶλλον, εὗξασθαι τοῖς θεοῖς τοὺς ἐγχωρίους, καὶ διασωθέντας κύκλῳ περὶ ὅλην τὴν νῆσον ὄρους θέσθαι τῆς σωτηρίας, καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι, ἐφ' ὧν μέχρι τοῦ νῦν θύειν· ὥς τ' εἶναι φανερόν, ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ κατώκουν τὴν Σαμοθράκην.

(C. 48.) Inde Saon conditor reipublicae. Qua constituta, Iupiter ibi ex Electra Dardanum, Iasionem et Harmoniam procreavit. Dardanus urbis cognominis regniq[ue] postea Troiani amplitudine, Iasion teletarum sanctitate, Harmonia Cadmi, qui Europam investigans insulam transibat, coniugio inclaruit.

48. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν κατὰ τὴν νῆσον Σάωνα (γενόμενον, ὥς μὲν τινὲς φασιν, ἐκ Διὸς καὶ νύμφης, ὥς δὲ τινες, ἐξ Ἐρμού καὶ Πήνης) συναγαγεῖν τοὺς λαοὺς σποράδην οἰκοῦντας· καὶ νόμους θέμενον, αὐτὸν μὲν ἀπὸ τῆς νήσου Σάωνα κληθῆναι, τὸ δὲ πλη-

Θος εἰς πέντε φυλάς διανείμαντα, τῶν ἰδίων νύων
 ἐπώνυμους αὐτὰς ποιῆσαι. Οὕτως δ' αὐτῶν πολι-
 τευομένων, λέγουσι περὶ αὐτοῖς ἐκ Διὸς καὶ μῆς
 τῶν Ἀτλαντίδων Ἠλέκτρας γενέσθαι Δάρδανόν τε
 καὶ Ἰασίωνα καὶ Ἀρμονίαν. Ὡν τὸν μὲν Δάρδανον
 μεγαλεπίβολον γενόμενον, καὶ πρῶτον εἰς τὴν Ἀσίαν
 ἐπὶ σχεδίας διαπεραιωθέντα, τὸ μὲν πρῶτον κτίσαι
 πόλιν Δάρδανον, καὶ τὸ βασιλείον τὸ περὶ τὴν ὕστε-
 ρον κληθεῖσαν Τροίαν, στήσασθαι, καὶ τοὺς λαοὺς
 ἀφ' ἑαυτοῦ Δαρδάνους ὀνομάσαι. Ἐπάρξαι δὲ αὐτόν
 φασὶ καὶ πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ τοὺς
 ὑπὲρ Θράκης Δαρδάνους κατοικίσαι. Τὸν δὲ Δία
 βουλευθέντα καὶ τὸν ἕτερον τῶν νύων τιμῆς τυχεῖν,
 παραδεῖξαι αὐτῷ τὴν τῶν μυστηρίων τελετὴν, πά-
 λαι μὲν οὕσαν ἐν τῇ νήσῳ, τότε δὲ πως παραδοθεῖ-
 σαν, ὣν οὐ θέμις ἀκοῦσαι πλὴν τῶν μεμνημένων.
 Δοκεῖ δ' οὗτος πρῶτος ξένους μυῆσαι, καὶ τὴν τελε-
 τὴν διὰ τοῦτο ἔνδοξον ποιῆσαι. Μετὰ δὲ ταῦτα
 Κάδμον τὸν Ἀγήνορος κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης
 ἀφικέσθαι πρὸς αὐτοὺς, καὶ τῆς τελετῆς μετασχόν-
 τα, γῆμαι τὴν ἀδελφὴν Ἰασίωνος Ἀρμονίαν, οὐ κα-
 θάρπερ Ἕλληνες μυθολογοῦσι, τὴν Ἀρεως.

(C. 49.) His Cadmi nuptiis Dii primum aderant, offerentes mu-
 nera suaque laeti munia subeuntes. Cadmus ipse Thebas Boeoticas
 fundavit. Iasion, Cybelae matrimonio iunctus. Corybantem genuit,
 qui cum Dardano et Cybele matris Deorum sacra in Asiam trans-
 tulit. Hinc et tibia et lyra in Phrygiam traducta. Ex Iasione autem
 et Cerere Plutus natus. Quorum mythorum arcanus sensus non
 panditur nisi imitatis, qui et praesentissimam deorum illorum opem
 experiuntur.

49. Τὸν δὲ γάμον τοῦτον πρῶτον δαῖσαι θεοὺς,
 καὶ Δήμητραν μὲν Ἰασίωνος ἐρασθεῖσαν, τὸν κατ-

πόν τοῦ σίτου δωρήσασθαι· Ἐρμῆν δὲ λύραν· Ἀθηνᾶν δὲ τὸν διαβεβοημένον ὄρμον, καὶ πέπλον καὶ αὐλοὺς· Ἠλέκτραν δὲ τὰ τῆς μεγάλης καλουμένης μητρὸς τῶν θεῶν ἱερά, μετὰ κυμβάλων καὶ τυμπάνων καὶ τῶν ὀργαζόντων· καὶ Ἀπόλλωνα μὲν κιθαρίσαι, τὰς δὲ Μοῦσας αὐλῆσαι, τοὺς δ' ἄλλους θεοὺς εὐφημοῦντας συναυξῆσαι τὸν γάμον. Μετὰ δὲ ταῦτα τὸν μὲν Κάδμον κατὰ τὸν παραδεδομένον χρησμὸν κτίσαι Θήβας τὰς ἐν Βοιωτίᾳ· τὸν δ' Ἰασίωνα γήμαντα Κυβέλην, γεννῆσαι Κορύβαντα. Ἰασίωνος δὲ εἰς θεοὺς μεταστάντος, Δάρδανον καὶ Κυβέλην καὶ Κορύβαντα μετακομίσαι εἰς τὴν Ἀσίαν τὰ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν ἱερά, καὶ συναπᾶραι εἰς Φρυγίαν. Καὶ τὴν μὲν Κυβέλην Ὀλύμπῳ τὸ πρῶτον συνοικήσασαν, γεννῆσαι Ἀλκὴν, καὶ τὴν θεὰν Κυβέλην ἀφ' ἑαυτῆς ὀνομάσαι· τὸν δὲ Κορύβαντα τοὺς ἐπὶ τοῖς τῆς μητρὸς ἱεροῖς ἐνθουσιᾶσοντας ἀφ' ἑαυτοῦ Κορύβαντας προσαγορεῦσαι, γῆμαι δὲ Θήβην τὴν Κίλικος θυγατέρα. Ὅμοίως δὲ τοὺς αὐλοὺς εἰς Φρυγίαν ἐντεῦθεν μετενεχθῆναι, καὶ τὴν λύραν τὴν Ἐρμού εἰς Λυρνησσόν, ἣν Ἀχιλλεῖα ὕστερον ἐκπορθήσαντα λαβεῖν. Ἐξ Ἰασίωνος δὲ καὶ Δήμητρος Πλοῦτον γενέσθαι φασὶν οἱ μῦθοι· τὸ δ' ἀληθές, τὸν τοῦ σίτου πλοῦτον δωρηθῆναι ἐν τῷ τῆς Ἀρμονίας γάμῳ, διὰ τὴν συνουσίαν τοῦ Ἰασίωνος. Καὶ τὰ μὲν κατὰ μέρος τῆς τελετῆς ἐν ἀπορρήτοις τελούμενα, μόνοις παραδίδοται τοῖς μνηθεῖσι. Διαβεβόηται δ' ἡ τοῦτων τῶν θεῶν ἐπιφάνεια, καὶ παρόδοξος ἐν τοῖς κινδύνοις βοήθεια τοῖς ἐπικαλεσαμέ-

νοῖς τῶν μυηθέντων. Γίνεσθαι δὲ φασὶ καὶ εὐσε-
βεστέρους καὶ δικαιοτέρους καὶ κατὰ πᾶν βελτίονας
ἑαυτῶν τοὺς τῶν μυστηρίων κοινωνήσαντας. Διὸ καὶ
τῶν ἀρχαίων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων τοὺς ἐπιφανέ-
στάτους πεφιλοτιμῆσθαι μεταλαβεῖν τῆς τελετῆς.
Καὶ γὰρ Ἰάσονα καὶ Διοσκούρους, ἔτι δ' Ἡρακλέα
καὶ Ὀρφέα μυηθέντας ἐπιτυχεῖν ἐν πάσαις ταῖς στρα-
τείαις, διὰ τὴν τῶν θεῶν τούτων ἐπιφάνειαν.

(C. 50.) *Naxus insula, olim Strongyle nuncupata. Primi coloni
Thracæ, quos Butes Boreæ f., ob insidias fratri struetas patria pul-
sus, co deduxerat. Qui, præternavigatis Cycladibus, mulieres rap-
puere, in Achaia Phthiotica bacchantes, in his Corenidem, Iphi-
mediam et Paneratin. Post Buten, cui violata Coronis mortem pre-
cibus suis adscivorat, Agassapienus rex insulae creatus, ei que Pan-
cratis sociata connubio.*

50. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῆς Σαμοθράκης διήλθομεν,
ἀκολούθως καὶ περὶ τῆς Νάξου διέξιμεν. Αὕτη γὰρ
ἡ νῆσος τὸ μὲν πρῶτον προσηγορεύετο Στρογγύλη.
ἤκησαν δὲ αὐτὴν πρῶτοι Θράκες, διὰ τινος τοιαύτης
αἰτίας. Μυθολογοῦνται Βορέου γενέσθαι παῖδες
Βούτης καὶ Λυκούργος, οὐχ ὁμομήτριοι· τὸν δὲ Βοί-
την, ὄντα νεώτερον, ἐπιβουλεύσαι τὰ δελφᾶ, καὶ κα-
ταφανῇ γενόμενον, ἕτερον μὲν μηδὲν παθεῖν ὑπὸ
τοῦ πατρὸς, πρόσταγμα δὲ λαβεῖν, ὅπως μετὰ τῶν
συνεπιβουλεύσαντων λαβὼν πλοῖα, ζητῇ χώραν ἐτέ-
ραν εἰς κατοίκησιν. Διόπερ τὸν Βούτην μετὰ τῶν
συνεγκαλουμένων Θρακῶν συνεκπλεύσαντα, καὶ διὰ
τῶν Κυκλάδων νήσων κομιζόμενον, κατασχεῖν τὴν
Στρογγύλην νῆσον, καὶ ἐν ταύτῃ κατοικοῦντα ληΐζε-
σθαι πολλοὺς τῶν παραπλεόντων· σπανίζοντας δὲ
γυναικῶν, περιπλέοντας ἀρπάζειν ἀπὸ τῆς χώρας γυ-

ναϊκας. Τῶν μὲν οὖν Κυκλάδων νήσων αἱ μὲν ὁλο-
 σχερῶς ἔρημοι ὑπῆρχον, αἱ δ' ὀλίγοις οἰκοῦμεναι.
 Διόπερ πορρώτερον πλευσάντων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ μὲν
 τῆς Εὐβοίας ἀποκρουσθέντων, τῇ δὲ Θεσσαλίᾳ προς-
 ενεχθέντων, οἱ περὶ τὸν Βούτην ἀποβάντες ἐπὶ τὴν
 χώραν, περιέτιχον ταῖς Διονύσου τροφοῖς περὶ τὸ
 καλούμενον Δρίος, τῷ θεῷ ὀργιαζούσαις ἐν τῇ Φθιώ-
 τιδι Ἀχαΐᾳ. Ὀρμησάντων δὲ τῶν περὶ τὸν Βούτην,
 αἱ μὲν ἄλλαι ῥίψασαι τὰ ἱερεῖα, εἰς θάλασσαν ἔφυ-
 γον, αἱ δ' εἰς ὄρος τὸ καλούμενον Δρίος. Κορωνίδα
 δ' ἄρπαγεῖσαν συναναγκασθῆναι τῷ Βούτῃ συνοι-
 κῆσαι· ἐπὶ δὲ τῇ ἄρπαγῇ καὶ ὕβρει χαλεπῶς φέρου-
 σαν, ἐπικαλέσασθαι τὸν Διόνυσον βοηθῆσαι αὐτῇ.
 Τὸν δὲ μανίαν ἐμβαλεῖν τῷ Βούτῃ, καὶ διὰ τοῦτο
 παρακόψαντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τι φρεῖαρ, καὶ τελευ-
 τῆσαι. Οἱ δὲ ἄλλοι Θρηᾶκες ἐτέρας τινας γυναῖκας ἤρ-
 πασαν, ἐπιφανεστάτας δέ, τὴν τε Ἀλωέως γυναῖκα
 Ἰφιμέδειαν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Παγκράτιν·
 λαβόντες δ' αὐτάς, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Σιρογγύ-
 λην. Οἱ δὲ Θρηᾶκες ἀντὶ τοῦ Βούτου κατέστησαν βα-
 σιλεῖα τῆς νήσου Ἀγασσαμενόν, καὶ τὴν Ἀλωέως
 θυγατέρα Παγκράτιν κάλλει διαφέρουσαν συνῶκι-
 σαν αὐτῷ. Ἡρὸ γὰρ τῆς τούτου αἰρέσεως οἱ ἐπιφα-
 νέστατοι τῶν ἡγεμόνων Σικελὸς καὶ Ἐκῆτορος ὑπὲρ
 τῆς Παγκράτιδος ἐρίσαντες, ἀλλήλους ἀνέϊλον. Ὁ δὲ
 Ἀγασσαμενὸς ὑπαρχὸν ἕνα τῶν φίλων καταστήσας,
 συνῶκισεν αὐτῷ τὴν Ἰφιμέδειαν.

(C. 51.) Ad quam reducendam eius pater, Aloëus, Otum et Ephialtem fratres misit, qui occupatae insulae nomen Diae imposuerunt. Tum in sedes, a Thracibus propter siccitatem relictas,

immigrarunt Ceres, quorum rex Naxos insulam a se Naxum appellavit. Ei successit filius Leucippus, huic Smerdius: quo imperante Theseus Ariadnen suam illic reliquit, Bacchi minis territus.

51. Ὁ δ' Ἀλκιον ἐπὶ ζήτησιν τῆς τε γυναικὸς καὶ τῆς θυγατρὸς ἐξέπεμψε τοὺς υἱοὺς, Ὡτιον καὶ Ἐφιάλτην· οἱ πλεύσαντες εἰς τὴν Στρογγύλην, μάχῃ τε ἐνίκησαν τοὺς Θρακίας καὶ τὴν πόλιν ἐξεπολιόρησαν. Ἔτα ἡ μὲν Παγκράτις ἐτελεύτησεν· οἱ δὲ περὶ τὸν Ὡτιον καὶ Ἐφιάλτην ἐπεβάλοντο κατοικεῖν ἐν τῇ νήσῳ, καὶ ἄρχειν τῶν Θρακῶν· μετωνόμασαν δὲ καὶ τὴν νῆσον Δίαν. Ὑστερον δὲ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους καὶ μάχην συνάψαντες, τῶν τε ἄλλων πολλοὺς ἀπέκτειναν, καὶ ἀλλήλους ἀνέκλειον, καὶ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὥς ἥρωες ἐτιμήθησαν. Οἱ μὲν οὖν Θρακίαις ἐνταῦθα κατοικήσαντες ἔτη πλείω τῶν διακοσίων, ἐξέπεσον αὐχμῶν γενομένων ἐκ τῆς νήσου. Μετὰ δὲ ταῦτα Κῆρες ἐκ τῆς νῦν Λαμίας καλουμένης μεταναστάντες, ὤκησαν τὴν νῆσον· ὧν βασιλεύσας Νάξος ὁ Πολέμωνος, ἀντὶ Δίας Νάξον ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν. Ἐγένετο δ' ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐπιφανὴς ὁ Νάξος, καὶ ἀπέλιπεν υἱὸν Λεύκιππον· οὗ γενομένου υἱὸς Σμέρδιος, ἐβασίλευσε τῆς νήσου. Ἐπὶ δὲ τούτου Θησεὺς ἐκ Κρήτης ἀποπλέων μετὰ τῆς Ἀριάδνης, ἐπεξενόθη τοῖς ἐν τῇ νήσῳ· καὶ κατὰ τὸν ὕπνον ἰδὼν τὸν Διόνυσον ἀπειλοῦντα αὐτῷ, εἰ μὴ ἀπολείπει τὴν Ἀριάδνην αὐτῷ, φοβηθεὶς κατέλιπε, καὶ ἐξέπλευσε. Διόνυσος δὲ νυκτὸς ἀπήγαγε τὴν Ἀριάδνην εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Δρίος· καὶ ἐν ἄρχῃ

μὲν ἠφανίσθη ὁ θεός, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ἡ Ἀριάδνη
ἄφαντος ἐγένετο.

(C. 52.) Bacchum ferunt, Semele matre Iovis fulmine icta, in
hac insula nutritum, qui et aliis opibus, et vino praestantissimo eam
auxerit.

52. Μυθολογοῦσι δὲ Νάξιοι περὶ τοῦ θεοῦ
τούτου, φάσκοντες παρ' αὐτοῖς τραφῆναι τὸν θεόν,
καὶ διὰ τοῦτο τὴν νῆσον αὐτῷ γενονέναι προσφι-
λεστάτην, καὶ ὑπὸ τινων Διονυσιάδα καλεῖσθαι.
Τὸν γὰρ Δία, κατὰ τὸν παραδεδομένον μῦθον,
τότε κεραυνωθείσης Σεμέλης πρὸ τοῦ τεκεῖν, τὸ
βρέφος λαβόντα καὶ ἐρῶσάντα εἰς τὸν μηρόν, ὡς ὁ
τέλειος τῆς γενέσεως χρόνος ἦλθε, βουλόμενον λαθεῖν
τὴν Ἥραν, ἐξελεῖν τὸ βρέφος ἐν τῇ νῦν Νάξῳ, καὶ
δοῦναι τρέφειν ταῖς ἐγχωρίοις Νύμφαις Φιλίᾳ καὶ
Κορωνίδι καὶ Κλείδι· κεραυνῶσαι δὲ τὴν Σεμέλην
πρὸ τοῦ τεκεῖν, ὅπως μὴ ἐκ θνητῆς, ἀλλ' ἐκ δυοῖν
ἀθανάτων ὑπάρξας, εὐθύς ἐκ γενέτης ἀθάνατος ᾖ.
Διὰ δὲ τὴν εἰς τὸν Διόνυσον εὐεργεσίαν ἐν τῇ τροφῇ
ταῖς χάριτας ἀπολαβεῖν τοὺς ἐγχωρίους. Ἐπιδοῦναι
γὰρ τὴν νῆσον εἰς εὐδαιμονίαν, καὶ ναυτικὰς τε
δυνάμεις ἀξιολόγους συστήσασθαι, καὶ ἀπὸ Ξέρξου
πρώτους ἀποστάντας, ἐκ τοῦ ναυτικοῦ συγκαταναυμα-
χῆσαι τὸν βάρβαρον, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖς παρατά-
ξεως οὐκ ἀσήμεως μετασχεῖν. Εἶναι δὲ καὶ περὶ τὴν
τοῦ οἴνου ιδιότητα διάφορόν τι παρ' αὐτοῖς, καὶ
μηνύον τὴν τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν νῆσον οἰκειότητα.

(C. 53.) In insulam Symen primi incolae cum Triope, duce
Clithonio, advenere. Dein regnavit pulcer Nireus, qui Agame-
mnoni auxilia misit. Post Troicum bellum Cares eam occupavit.

quibus siccitate fugatis, tandem Nausus et Xuthus novas eo colonias duxerunt, inter quas etiam Cnidii et Rhodii.

53. Τὴν δὲ νῆσον τὴν Σύμην ὀνομαζομένην τὸ παλαιὸν ἔρημον οὖσαν πρῶτοι κατῴκησαν οἱ μετὰ Τρῖοπος ἀφικόμενοι, ὧν ἡγεῖτο Χθρόνιος ὁ Ποσειδῶνος καὶ Σύμης, ἀφ' ἧς ἡ νῆσος ἔτυχε ταύτης τῆς προσηγορίας. Ὑστερον δὲ ἐβασίλευσε ταύτης Νιρεὺς ὁ Χαρόπου καὶ Ἀγλαΐας, κάλλει διαφέρων· ὃς καὶ ἐπὶ Τροίαν μετὰ Ἀγαμέμνονος ἐστράτευσε, τῆς τε νήσου δυναστεύων, καὶ τῆς Κνιδίας μέρους κυριεύων. Μετὰ δὲ τοὺς Τρωϊκοὺς χρόνους κατέσχον τὴν νῆσον Κᾶρες, καθ' ὃν καιρὸν ἐθαλαττοκράτουν. Ὑστερον δὲ αὐχμῶν γενομένων, ἔφριγον ἐκ τῆς νήσου, καὶ κατῴκησαν τὸ καλούμενον Οὐράνιον. Ἡ δὲ Σύμη διέμεινεν ἔρημος, ἕως ὃ στόλος ὁ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀργείων παρέβαλεν εἰς τοὺτους τοὺς τόπους· ἔπειτα κατοικήσθη πάλιν τὸνδε τὸν τρόπον. Τῶν μετὰ Ἰκπότου τις μετασχὼν τῆς ἀποικίας, ὄνομα Ναῦσος, ἀναλαβὼν τοὺς καθυστερήσαντας τῆς κληροδοσίας, ἔρημον οὖσαν τὴν Σύμην κατῴκησε· καὶ τισιν ἐτέροις ὕστερον καταπλεύσασιν, ὧν ἦν Εὐθύθως ἡγεμῶν, μεταδοὺς τῆς πολιτείας καὶ χώρας, κοινῇ τὴν νῆσον κατῴκησε. Φασὶ δὲ τῆς ἀποικίας ταύτης μετασχεῖν τοὺς τε Κνιδίους καὶ Ῥοδίους.

(C. 54.) Calydnam et Nisyrum primo Cares possederant; deinde Cui, Agamemnonis navibus per tempestatem huc eiectis; tum Rhodii, quibus pestis locum fecerat. Carpathum vero quidam ex classariis Minois, multisque saeculis post Ioclus Argivus eum colonia occuparunt.

54. Κάλυδναν δὲ καὶ Νίσυρον τὸ μὲν ἀρχαῖον Κᾶρες κατῴκησαν, μετὰ δὲ ταῦτα Θετταλὸς ὁ Πρα-

κλέους ἀμφοτέρας τὰς νήσους κατεκτήσατο. Διόπερ Ἀντιφός τε καὶ Φείδιππος οἱ Κώων βασιλεῖς, στρατεύοντες εἰς Ἴλιον, ὑπῆρχον τῶν πλεόντων ἐκ τῶν προεξημένων νήσων. Κατὰ δὲ τὸν ἐκ Τροίας ἀπὸ πλουν τέσσαρες τῶν Ἀγαμέμνονος νεῶν ἐξέπεσον περὶ Κάλυδναν, καὶ τοῖς ἐγχωρίοις καταμιγέντες, κατώκησαν. Οἱ δὲ τὴν Νίσυρον τὸ παλαιὸν οἰκήσαντες, ὑπὸ σεισμῶν διεφθάρησαν· ὕστερον δὲ Κῶοι, καθάπερ τὴν Κάλυδναν, ταύτην κατώκησαν· μετὰ δὲ ταῦτα, φθορᾶς ἀνθρώπων ἐν τῇ νήσῳ γενομένης, οἱ Ῥόδιοι ἀποίκους εἰς αὐτὴν ἔστειλαν. Τὴν δὲ Κάρπαθον πρῶτοι μὲν ὤκησαν τῶν μετὰ Μίνω τινὲς συστρατευσάντων, καθ' ὃν χρόνον ἐθαλαττοκράτησε πρῶτος τῶν Ἑλλήνων. Ὑστερον δὲ πολλαῖς γεγεναῖς Τοκλὸς ὁ Δημολέοντος, Ἀργεῖος ὢν τὸ γένος, κατὰ τι λόγιον ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Κάρπαθον.

(C. 55.) Rhodum (in cuius antiquitate enarranda Diodorus Zenonem sequitur, c. 56., Polybiū aequalem) olim Telchines incoluerant, artium multarum, praesertim statuarum simulacrumque inventores, iidem magicis rebus celebres. Neptunus, ibi educatus, ex Halia, Telchinum sorore, praeter alios liberos genuit filium Rhodum; unde insulae nomen. Ibidem Iupiter Nympham Himaliam amavit; et Venus, iniuriam vindicans, ad Haliae stuprum stimulavit filios: qui a Neptuno terra ceceuti, Daemones orientales audierunt. Halia postquam in mare se iccerat, eum Leucotheae nomine divum honores adepta est.

55. Τὴν δὲ νήσον τὴν ὀνομαζομένην Ῥόδον πρῶτοι κατώκησαν οἱ προσαγορευόμενοι Τελχῖνες. Οὗτοι δ' ἦσαν υἱοὶ μὲν Θαλάσσης, ὥς ὁ μῦθος παρὰδεῶκε· μυθολογοῦνται δὲ μετὰ Καφείρας τῆς Ὠκεανοῦ θυγατρὸς ἐκθρέψαι Ποσειδῶνα, Ῥέας αὐτοῖς παρακαταθεμένης τὸ βρέφος. Γενέσθαι δ' αὐτοὺς καὶ τεχνῶν τινῶν εὐρετὰς, καὶ ἄλλα τῶν εἰς τὸν

βιον χρησίμων εισηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις· ἀγά-
 ματά τε θεῶν πρότοι κατασκευάσαι λέγονται, καὶ
 τινα τῶν ἀρχαίων ἀφιδρυμάτων ἀπ' ἐκείνων ἐπινο-
 μίσθαι. Παρὰ μὲν γὰρ Αἰνδίοις Ἀπόλλωνα Τελχί-
 νιον προσαγορευθῆναι, παρὰ δὲ Ἰαλυσίοις Ἦραν
 καὶ τὴν φασ Τελχινίαν, παρὰ δὲ Καμειρεῦσιν Ἦραν
 Τελχινίαν. Λέγονται δ' οὗτοι καὶ γόητες γεγονέναι,
 καὶ παρῆγεῖν, ὅτε βούλοιντο, νέφη τε καὶ ὕμβρους
 καὶ χαλάζας, ὁμοίως δὲ καὶ χιὼνα ἐφέλκεσθαι. Ταῦτα
 δὲ καθάπερ καὶ τοὺς μάγους ποιεῖν ἱστοροῦσιν. Ἀλ-
 λάττειν δὲ καὶ τὰς ἰδίας μορφάς, καὶ εἶναι φθορε-
 ροὺς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν τεχνῶν. Ποσειδῶνα δὲ
 ἀνδρωθέντα ἐρασθῆναι τῆς τῶν Τελχίνων ἀδελφῆς
 Ἀλίας, καὶ μιγθέντα ταύτῃ, γεννηθῆναι παῖδας, ἔξ μὲν
 Ἀρξενας, μίαν δὲ θυγατέρα Ῥόδον, ἀφ' ἧς τὴν νῆσον
 ὀνομασθῆναι. Γενέσθαι δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον
 ἐν τοῖς πρὸς ἑὸν μέρεσι τῆς νήσου τοὺς κληθέντας
 Γίγαντας· ὅτε δὴ καὶ Ζεὺς λέγεται καταπεπολεμη-
 κώς Τιτᾶνας ἐρασθῆναι μιᾶς τῶν νυμφῶν, Ἰμαλίας
 ὀνομαζομένης, καὶ τρεῖς ἐξ αὐτῆς τεκνῶσαι παῖδας,
 Σπάρταϊον, Κρόνιον, Κύτον. Κατὰ δὲ τὴν τούτων
 ἡλικίαν φασὶν Ἀφροδίτην ἐκ Κυθήρων κομιζομένων
 εἰς Κύπρον, καὶ προσορμιζομένην τῇ νήσῳ, κωλυθῆ-
 ναι ὑπὸ τῶν Ποσειδῶνος υἱῶν ὄντων ὑπερηφάνην
 καὶ ὑβριστῶν· τῆς δὲ θεοῦ διὰ τὴν ὀργὴν ἐμβαλοῦ-
 σης αὐτοῖς μανίαν, μιγῆναι αὐτοὺς βίᾳ τῇ μητρί,
 καὶ πολλὰ κακὰ δοῦναι τοὺς ἐγχωρίους. Ποσειδῶνα
 δὲ τὸ γεγονὸς αἰσθόμενον, τοὺς υἱοὺς κρούει κατὰ
 γῆς, διὰ τὴν πεπραγμένην αἰσχυνήν, οὓς κληθῆναι

Προσηφούς δαίμονας· Ἄλιαν δὲ ῥίψασαν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, Λευκοθέαν ὀνομασθῆναι, καὶ τιμῆς ἀθανάτου τυχεῖν παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις.

(C. 56.) Telchines, inundationem praesagientes, relicta insula, in diversas regiones discesserunt. Pauci superstites e diluvio, in quibus Iovis nati. Sol, Rhodi amore captus, insulam servavit. Hinc nati Heliadae, a quibus, ex oraculo patris, peculiaris ritus sacrorum apud Rhodios, Solem generis sui auctorem colentes, invaluit.

56. Χρόνῳ δ' ὕστερον προαισθημένους τοὺς Τελχῖνας τὸν μέλλοντα γίνεσθαι κατακλυσμόν, ἐκλιπεῖν τὴν νῆσον, καὶ διασπαρῆναι. Λύκον δ' ἐκ τούτων πάραγενόμενον εἰς τὴν Λυκίαν, Ἀπόλλωνος Λυκίου ἱερὸν ἰδρύνεσθαι παρὰ τὸν Ξάνθον ποταμόν. Τοῦ δὲ κατακλυσμοῦ γενομένου, τοὺς μὲν ἄλλους διαφθαρεῖναι, τῆς δὲ νήσου διὰ τὴν ἐπομβρίαν ἐπιπολασάντων τῶν ὑγρῶν λιμνάσαι τοὺς ἐπιπέδους τόπους· ὀλίγους δ' εἰς τὰ μετέωρα τῆς νήσου συμφυγόντας διασωθῆναι· ἐν οἷς ὑπάρχειν καὶ τοὺς Λιδῶς παῖδας. Ἥλιον δὲ κατὰ μὲν τὸν μῦθον ἐρασθάντα τῆς Ρόδου, τὴν τε νῆσον ἀπ' αὐτῆς ὀνομάσαι Ρόδον, καὶ τὸ ἐπιπολάζον ὕδωρ ἀφανίσαι· ὃ δ' ἀληθὴς λόγος, ὅτι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν τῆς νήσου πηλώδους οὐσῆς ἔτι καὶ μαλακῆς, τὸν Ἥλιον ἀναξήραναι τὴν πολλὴν ὑγρότητα, ζωογονῆσαι τὴν γῆν, καὶ γενέσθαι τοὺς κληθέντας ἀπ' αὐτοῦ Ἠλιάδας ἐπὶ τὸν ἀριθμόν, καὶ τοὺς ἄλλους ὁμοίως [λαοὺς] αὐτόχθονας. Ακολούθως δὲ τούτοις νομισθῆναι τὴν νῆσον ἱερὰν Ἥλιου, καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα γενομένους Ροδίους διατελεῖσαι περιτιτότερον τῶν ἄλλων θεῶν τιμῶντας τὸν Ἥλιον, ὡς ἀρχηγὸν τοῦ γένους αὐτῶν

Εἶναι δὲ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς, Ὀχιμον, Κέρκαφον, Μά-
καρα, Ἀκτίνα, Τενάγην, Τριόπαν, καὶ Κιάνδαλον.
Θυγατέρα δὲ μίαν, Ἥλεκτρονόην, ἣν ἔτι παρθένον
οὖσαν μεταλλάξαι, καὶ τιμῶν τυχεῖν παρὰ Ῥοδίοις
ἡρωϊκῶν. Ἀνδρωθεῖσι δὲ τοῖς Ἡλιάδαις εἰπεῖν τὸν
Ἥλιον, ὅτι οὔτινες ἂν Ἀθηναῖ θυώσῃσι πρῶτοι, παρ'
ἑαυτοῖς ἔξουσιν τὴν θεόν. τὸ δ' αὐτὸ διασαφεῖσαι
λέγεται τοῖς τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦσι. Διὸ καὶ φασὶ
τοὺς μὲν Ἡλιάδας διὰ τὴν σπουδὴν ἐπιλαθομένους
ἐνεγκεῖν πῦρ, ἐπιθεῖναι προθύματα· τὸν δὲ τότε
βασιλεύοντα τῶν Ἀθηναίων Κέρκωπα, ἐπὶ τοῦ πυ-
ρός θυῶσαι ὕστερον. Διόπερ φασὶ διαμένειν μέχρι
τοῦ νῦν τὸ κατὰ τὴν θυσίαν ἴδιον ἐν τῇ Ῥόδῳ, καὶ
τὴν θεὸν ἐν αὐτῇ καθιδρῶσθαι. Περὶ μὲν οὖν τῶν
ἀρχαιολογουμένων παρὰ Ῥοδίοις οὕτω τινὲς μυθο-
λογοῦσιν· ἐν οἷς ἐστὶ καὶ Ζήνων, ὃ τὰ περὶ ταύτης
συνταξάμενος.

(C. 57.) Heliadae astrologiam, artem nauticam et chronologiam
invenere, dissipatique propter fratris caedem, literas et artes divul-
garunt, etiam in Aegypto. His de inventis commenta Graecorum,
invidentium honorem exteris, sibi que cupide vindicantium. Trio-
pas in Caria Triopium occupavit. Caeteri Heliadae, culpa caedis
vacui, in Rhodo permanserunt, et Achaia condita, in Ialysia deinceps
habitarunt. Ochimus, nata maximus Rhodi principatum ob-
tinuit. Eius successores.

57. Οἱ δ' Ἡλιάδαι διάφοροι γεγονότες τῶν ἄλ-
λων, ἐν παιδείᾳ διήνεγκαν, καὶ μάλιστα ἐν ἀστρολο-
γίᾳ. Εἰσηγήσαντο δὲ καὶ περὶ τῆς ναυτιλίας πολλά,
καὶ τὰ περὶ τὰς ὥρας διέταξαν. Εὐφρύστατος δὲ γε-
νόμενος Τενάγης, ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν διὰ φθόνον ἀνη-
ρέθη. Γνωσθείσης δὲ τῆς ἐπιβουλῆς, οἱ μετασχόν-
τες τοῦ φόνου πάντες ἔφυγον. Τούτων δὲ Μάκαρ

μὲν εἰς Λέσβον ἀφίκετο, Κάνδαλος δὲ εἰς τὴν Κῶ·
 Ἀκτὺς δ' εἰς Αἴγυπτον ἀπάρας, ἔκτισε τὴν Ἰλίου-
 πολιν ὀνομαζομένην, ἀπὸ τοῦ πατρὸς θέμενος τὴν
 προσηγορίαν. Οἱ δ' Αἰγύπτιοι ἔμαθον παρ' αὐτοῦ
 τὰ περὶ τὴν ἀστρολογίαν θεωρήματα. Ὑστερον δὲ
 παρὰ τοῖς Ἑλλήσι γενομένου κατακλυσμοῦ, καὶ διὰ
 τὴν ἐπομβρίαν τῶν πλείστων ἀνθρώπων ἀπολομέ-
 νων, ὁμοίως τούτοις καὶ τὰ διὰ τῶν γραμμάτων
 ὑπομνήματα συνέβη διαφθαρῆναι. Αἱ ἦν αἰτία
 οἱ Αἰγύπτιοι καιρὸν εὐθετον λαβόντες, ἐξειδιοποιή-
 σαντο τὰ περὶ τὴν ἀστρολογίαν, καὶ τῶν Ἑλλήνων
 διὰ τὴν ἄγνοιαν μηκέτι τῶν γραμμάτων ἀντιποιον-
 μένων, ἐνίσχυσεν ὥς αὐτοὶ προῖτοι τὴν τῶν ἄστρον
 εὔρεσιν ἐποίησαντο. Ὅμοίως δὲ καὶ Ἀθηναῖοι, κτί-
 σαντες ἐν Αἰγύπτῳ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Σαῖν,
 τῆς ὁμοίας εὔτυχον ἄγνοίας διὰ τὸν κατακλυσμόν.
 Αἱ ἄς αἰτίας πολλαῖς ὕστερον γενεαῖς Κάδμος ὁ
 Ἀγήνορος ἐκ τῆς Φοινίκης πρῶτος ὑπελήφθη κομίσαι
 γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἀπ' ἐκείνου τὸ λοι-
 πὸν οἱ Ἕλληνες ἔδοξαν αἰεὶ τι προσευρίσκειν περὶ τῶν
 γραμμάτων, κοινῆς τινὸς ἄγνοίας κατεχούσης τοὺς
 Ἕλληνας. Τριόπας δὲ πλεύσας εἰς τὴν Καρίαν, κα-
 τέσχεν ἀκρωτήριον τὸ ἀπ' ἐκείνου Τριόπιον κληθέν.
 Οἱ δὲ λοιποὶ τοῦ Ἥλιου παῖδες, διὰ τὸ μὴ μετασχεῖν
 τοῦ φόρου, κατέμειναν ἐν τῇ Ρόδῳ, καὶ κατὰ κησαν
 ἐν τῇ Ἰαλυσίᾳ, κτίσαντες πόλιν Ἀχαΐαν. Ὡν ὁ πρε-
 βύτερος Ὀχιμος βασιλεύων ἔγχευε μίαν τῶν ἐγγχωρίων
 νυμφῶν Ἠγητορίαν· ἐξ ἧς ἐγέννησεν θυγατέρα Κυ-
 δίπην, τὴν μετὰ ταῦτα Κυρβίαν μετονομασθεῖσαν·

τὴν γῆμας Κέροκαφος ὁ ἀδελφός, διεδέξατο τὴν βασι-
λειάν. Μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευταίην διεδέξαντο
τὴν ἀρχὴν οἱ υἱοὶ τρεῖς, Αἰνδος, Ἰάλυσος, Κάμειρος.
Ἐπὶ δὲ τούτων γενομένης μεγάλης πλημμυρίδος,
ἐπικλυσθεῖσα ἡ Κύρβη ἔρημος ἐγένετο· αὐτοὶ δὲ
διέειλοντο τὴν χώραν, καὶ ἕκαστος ἑαυτοῦ πόλιν
ὁμώνυμον ἔκτισε.

(C. 55.) Danai Aegyptii et Cadmi Phoeniciis in Rhodum per-
grinationes: quorum ille templum, statuit Minervae, hic Neptuni,
et Minervam literariis monumentis ornavit. Tum Phorbas Theo-
salus, oraculi suavis a Rhodiis exceptus, insulam serpentibus libe-
ravit, et heróicos post mortem honores meruit.

58. Κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Δαναὸς
ἐγεννη ἐξ Αἰγύπτου μετὰ θυγατέρας· καταπλεύσας
δὲ τῆς Ροδίας εἰς Αἰνδον, καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν
ἐγχωρίων, ἰδρύσατο τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν, καὶ τὸ
ἄγαλμα τῆς θεοῦ καθιέρωσεν. Τῶν δὲ τοῦ Δαναοῦ
θυγατέρων τρεῖς ἐτελεύτησαν κατὰ τὴν ἐπιδημίαν
τὴν ἐν τῇ Αἰνδῇ· αἱ δ' ἄλλαι μετὰ τοῦ πατρὸς
Δαναοῦ εἰς Ἄργος ἐξέπλευσαν. Μικρὸν δ' ὕστερον
τούτων τῶν χρόνων Κάδμος ὁ Ἀγήνορος ἀπειταλ-
μένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης,
κατέπλευσεν εἰς τὴν Ροδίαν· κεχειμασμένος δ'
ἰσχυρῶς κατὰ τὸν πλοῦν, καὶ πεπονημένος εὐχὰς
ἰδρύσασθαι Ποσειδῶνος ἱερόν, διασωθεὶς ἰδρύσατο
κατὰ τὴν νῆσον τοῦ θεοῦ τούτου τέμενος, καὶ τῶν
φοινίκων ἀπέλιπέ τινας τοὺς ἐπιμελησομένους.
Οὔτοι δὲ καταμυγέντες Ἰαλυσίοις, διετέλεσαν συμ-
πολιτευόμενοι τούτοις· ἐξ ὧν φασὶ τοὺς ἱερεῖς κατὰ
γένος διαδέχεσθαι τῆς ἱερωσύνης. Ὁ δὲ οὖν
Κάδμος καὶ τὴν Αἰνδιαν Ἀθηνᾶν ἐτίμησεν ἀναθή-

μασιν, ἐν οἷς ἦν χαλκοῦς λέβης ἀξιόλογος, κατεσκευασμένος εἰς τὸν ἀρχαῖον ὀυθμόν. Οὗτος δ' εἶχεν ἐπιγραφὴν Φοινικικοῖς γράμμασιν, ἃ φασὶ πρῶτον ἐκ Φοινίκης εἰς τὴν Ἑλλάδα κομισθῆναι. Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς Ῥοδίας γῆς ἀνείσης ὄφεις ὑπερμεγέθεις, συνέβη πολλοὺς τῶν ἐγχωρίων ὑπὸ τῶν ὄφρων διαφθαρεῖναι. Διόπερ οἱ περιλειφθέντες ἔπεμψαν εἰς Ἀθλον τοὺς ἐπερωτήσαντας τὸν θεὸν περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς. Τοῦ δ' Ἀπόλλωνος προτάξαντος αὐτοῖς παραλαβεῖν Φόρβαντα μετὰ τῶν συνακολουθοῦντων αὐτῷ, καὶ μετὰ τούτων κατοικεῖν τὴν Ῥόδον. (οὗτος δ' ἦν υἱὸς μὲν Λαπίθου, διέτριψε δὲ περὶ Θετταλίαν μετὰ πλειόνων, ζητῶν χώραν εἰς κατοίκησιν.) τῶν δὲ Ῥοδίων μεταπεμψαμένων αὐτὸν κατὰ τὴν μαντείαν, καὶ μεταδόντων τῆς χώρας, ὁ μὲν Φόρβας ἀνέτεκε τοὺς ὄφεις, καὶ τὴν νῆσον ἐλευθερώσας τοῦ φόβου, κατόκησεν ἐν τῇ Ῥοδίᾳ. Γενόμενος δὲ καὶ τᾶλλα ἀνὴρ ἀγαθός, ἔσχε τιμὰς ἡρώϊκας μετὰ τὴν τελευταίην.

(C. 59.) Porro Asthaemenes, e Creta Rhodum profectus, fatale patricidium non effugit: occiso patre Catreo, in solitudinem recipiens, tandem prae maerore obiit. Denique Telepolemus, Heraculis filius, ab Lacedaemoniis eadem Argis profugus (cfr. IV. 58). Rhodum petiit: qui rex creatus, bello Troiano interfuit, regnumque Butae tradidit.

59. Τότερον δὲ τούτων Ἀλθαιμένης ὁ Κατρέως υἱὸς τοῦ Κρητῶν βασιλέως, περὶ τινῶν χρηστηριάζομενος, ἔλαβε χρησμόν, οἷ πεπωμένον εἶναι αὐτῷ τοῦ πατρὸς αὐτόχειρα γενέσθαι. Βουλόμενος οὖν τοῦτο τὸ μύθος ἐκφυγεῖν, ἐκονσίως ἔφυγεν ἐκ τῆς Κρήτης μετὰ τῶν βουλομένων συναπᾶραι, πλειόνων

ὄντων. Οὗτος μὲν οὖν κατέπλευσε τῆς Ῥοδίας εἰς
 Κάμειρον. Ἐπὶ δ' ὄρους Ἀταβύρου Διὸς ἱερὸν
 ἰδρύσατο τοῦ προσαγορευομένου Ἀταβυρίου· ὅπερ
 ἔτι καὶ νῦν τιμᾶται διαφερόντως, κείμενον ἐπὶ τινος
 ὑψηλῆς ἄκρας, ἀφ' ἧς ἐστὶν ἀφορᾶν τὴν Κρήτην.
 Ὁ μὲν οὖν Ἀλθαίμενης μετὰ τῶν συνακολουθησάντων
 κατώκησεν ἐν τῇ Καμείρῳ, τιμώμενος ὑπὸ τῶν
 ἐγχωρίων· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Κατρεὺς ἔρσημος ὢν
 αὐτόν τε παῖδαν, καὶ διαφερόντως ἀγαπῶν τὸν
 Ἀλθαίμενην, ἔπλευσεν εἰς Ῥόδον, φιλοτιμούμενος
 εὐρεῖν τὸν υἱὸν καὶ ἀπαγαγεῖν εἰς Κρήτην. Τῆς
 δὲ κατὰ τὸ πεπρωμένον ἀνάγκης ἐπισχυνοῦσης, ὁ μὲν
 Κατρεὺς ἀπέβη μετὰ τινων ἐπὶ τὴν Ῥοδίαν νυκτός,
 καὶ γενομένης συμπλοκῆς καὶ μάχης πρὸς τοὺς ἐγ-
 χωρίους, ὁ Ἀλθαίμενης ἐκβοηθῶν, ἠκόντισε λόγχῃ,
 καὶ δι' ἄγνοιαν παῖσας ἀπέκτεινε τὸν πατέρα.
 Γνωσθείσης δὲ τῆς πράξεως, ὁ μὲν Ἀλθαίμενης,
 οὐ δυνάμενος φέρειν τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς,
 τὰς μὲν ἀπαντήσεις καὶ δριμυτίας τῶν ἀνθρώπων
 παρέκαμπε, διδοὺς δὲ αὐτὸν εἰς τὰς ἐρημίας, ἤλατο
 μόνος, καὶ διὰ τὴν λύπην ἐτελεύτησεν· ὅστιρον δὲ
 κατὰ τινα χρησμὸν τιμὰς ἔσχε παρὰ Ῥοδίοις ἡρώ-
 κίας. Βραχὺ δὲ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν Τληπόλεμος ὁ
 Ἡρακλεῖος φεύγων διὰ τὸν Λικυμνίου θάνατον, ὃν
 ἀκούσας ἦν ἀνηρηκός, ἔφυγεν ἐξ Ἀργούς ἐπουσίως.
 χρησμὸν δὲ λαβὼν ὑπὲρ ἀποικίας, μετὰ τινων λαῶν
 κατέπλευσεν εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ
 τῶν ἐγχωρίων, αὐτοῦ κατώκησε. Γενόμενος δὲ
 βασιλεὺς πάσης τῆς νήσου, τὴν τε χώραν ἐπίσης

κατεκληροῦχησέ, καὶ τὰλλα διετέλεσεν ἄρχων ἐπιεί-
κως. Τὸ δὲ τελευταῖον μετ' Ἀγαμέμνονος στρα-
τεύων εἰς Ἥλιον, τῆς μὲν Ρόδου τὴν ἡγεμονίαν πα-
ρέδωκε Βούτῃ, τῷ ἔξ Ἀργούς αὐτῷ μετασχόντι τῆς
φυγῆς· αὐτὸς δ' ἐπιφανὴς ἐν τῷ πολέμῳ γενόμενος,
ἐτελεύτησεν ἐν τῇ Τρωάδι.

(C. 60.) Adiungit Diodorus Rhodo obiectam Chersonesum Ca-
riac. Quam vel a natura loci, vel ab rege quodam sic dictam,
quinque Curetes, e Creta adveeti, pulsas Caribus, occuparunt, id
totidemque partes dividerunt. Mox Cynus Argivus, Inachi iussu
filiam eius persequutus, urbem sui nominis condidit, populari im-
perio popularem gratiam adeptus.

60. Ἐπεὶ δὲ ταῖς Ῥοδίων πράξεσι τῆς κατὰ τὴν
ἀντιπέραν Χερσόνησου ἔνια συμπεπλέχθαι συμβέ-
βηκεν, οὐκ ἀνοίκειον ἡγοῦμαι περὶ αὐτῶν διελθεῖν.
Ἡ Χερσόνησος τοίνυν τὸ παλαιόν, ὥς μὲν τινὲς
φασιν, ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ τόπου ὄντος ἰσθμώδους,
ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας· ὥς δὲ τινες ἀναγε-
γράφασιν, ἀπὸ τοῦ δυναστεύσαντος τῶν τόπων,
ὄνομα Χερσόνησου, προσηγόρευται. Οὐ πολλῷ δ'
ὑστερον τῆς τούτου δυναστείας λέγεται πέντε Κού-
ρητας ἐκ Κρήτης εἰς αὐτὴν περαιοθῆναι· τούτους
δ' ἀπογόρους γεγονέναι τῶν ὑποδεξαμένων Δία
παρὰ τῆς μητρὸς Ῥέας, καὶ θρεψάντων ἐν τοῖς κατὰ
Κρήτην Ἰδαίοις ὄρεσι. Σιόλῳ δ' ἀξιολόγῳ πλεῖ-
σαντας εἰς τὴν Χερσόνησον, τοὺς μὲν κατοικοῦντας
αὐτὴν Κῶρας ἐκβαλεῖν, αὐτοὺς δὲ κατοικήσαντας,
τὴν μὲν χώραν εἰς πέντε μέρη διελεῖν, καὶ πόλιν
ἑκαστον κτίσαι, θέμενον ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν προσηγο-
ρίαν. Οὐ πολὺ δὲ τούτων κατόπιν Ἰναχον τὸν
Ἀργείων βασιλέα, ἀφανισθείσης τῆς θυγατρὸς Ἰούης,

ἐξαποστεῖλαι Κύρνον ἓνα τῶν ἡγεμονικῶν ἀνδρῶν,
 δόντα αὐτῷ στόλον ἀξιόλογον, καὶ προστάξαι ζητεῖν
 ἐν παντὶ τόπῳ τὴν Ἰῶ, καὶ μὴ ἐπαρτελεῖν, ἵαν μὴ
 ταύτης ἐγκρατὴς γένηται. Ὁ δὲ Κύρνος ἐπὶ πολλὰ
 τῆς οἰκουμένης μέρη πλανηθεὶς, καὶ μὴ δυνάμενος
 εἰρεῖν ταύτην, κατέπλευσε τῆς Καρίας εἰς τὴν
 προσηρημένην Χερσόνησον. ἀπογνοὺς δὲ τὴν εἰς
 οἶκον ἀνακομιδὴν, κατώκησεν ἐν τῇ Χερσονήσῳ,
 καὶ τὰ μὲν πείσας, τὰ δ' ἀναγκάσας, ἐβασίλευσε
 μέρους τῆς χώρας, καὶ πόλιν ἔκτισεν ὁμώνυμον
 ἑαυτοῦ Κύρνον. Πολιτευόμενος δὲ δημοτικῶς,
 μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς συμπολι-
 τευομένοις.

(C. 60.) Tum Triopas, ob fratris sui caedem ab Melissa regem
 expulsi, excoisique Cereris nemore Thessalia profugus, in Cnidiam
 venit, Triopium exstruxit, partemque Cariae sibi subiecit. De
 genere eius scriptores dissentiunt.

61. Μετὰ δὲ ταῦτα Τριόπαν, ἓνα τῶν Ἠλίου
 καὶ Ρόδου παίδων, φεύγοντα τὸν Τεράγου τοῦ
 ἀδελφοῦ φόρον, εἰς τὴν Χερσόνησον ἀφικέσθαι.
 Ἐνταῦθα δὲ καθαρθέντα τοῦ φόρου ὑπὸ Μελισ-
 σέως τοῦ βασιλέως, εἰς τὴν Θετταλίαν πλεῦσαι ἐπὶ
 συμμαχίαν τοῖς Δευκαλίωνος παισὶ, καὶ συνεκβα-
 λείν ἐκ τῆς Θετταλίας τοὺς Πελασγοὺς, καὶ μερί-
 σασθαι τὸ καλούμενον Δώτιον πεδίον. Ἐνταῦθα
 δὲ τὸ τέμενος τῆς Δήμητρος ἐκκόψαντα, τῇ μὲν
 ὕλῃ καταχρῆσασθαι πρὸς βασιλείων κατασκευὴν·
 δι' ἣν αἰτίαν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μισηθέντα, φυγεῖν
 ἐκ Θετταλίας, καὶ καταπλεῦσαι μετὰ τῶν συμπλευ-
 σάντων λαῶν εἰς τὴν Κνιδίαν· ἐν ᾗ κτίσαι τὸ

καλούμενον ἐπ' αὐτοῦ Τριόπιον. Ἐντεῦθεν δ' ὁμοῶμενον τὴν τε Χερσόνησον κατακτήσασθαι καὶ τῆς δόξης Κασίας πολλήν. Περὶ δὲ τοῦ γένους τοῦ Τριόπια πολλοὶ τῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν διαπεφωνήκασιν. Οἱ μὲν γὰρ ἀναγράφουσιν αὐτὸν υἱὸν εἶναι Κανάκης τῆς Διόλου καὶ Μοσειδῶνος, οἱ δὲ Λαπίθου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Σιλάβης τῆς Πηνειοῦ,

(C. 62.) In Castabo Chersonesi inclitum fanum Hemitheas & Melpadiae, Staphyli & Iacae de hac eiusque sororibus, ab Appolline servatis, vetus mythus adhibetur.

62. Ἔστι δ' ἐν Καστάβῳ τῆς Χερσονήσου ἱερὸν ἅγιον Ἡμιθέας, ἧς τὴν περιπέτειαν οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν. Πολλοὶ μὲν οὖν καὶ ποικίλοι λόγοι περὶ αὐτῆς παραδίδονται· τὸν δ' ἐπικρατοῦντα καὶ συμφωνούμενον παρὰ τοῖς ἑγχωρίοις διΐκμεν. Σταφύλου γὰρ καὶ Χρυσοθέμιδος φασὶ γενέσθαι τρεῖς θυγατέρας, Μολπαδίαν, καὶ Ροιῶ, καὶ Παρθένον ὄνομα. Καὶ τῇ μὲν Ροιοῦ τὸν Ἀπόλλωνα μιγέντα, ἔγκυν ποιῆσαι· τὸν δὲ πατέρα αὐτῆς, ὡς ὑπ' ἀνθρώπου τῆς φθορᾶς γεγενημένης, ὀργισθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο τὴν θυγατέρα εἰς λίαντα συγκλείσαντα, βαλεῖν εἰς τὴν θάλασσαν. Προσειχθείσης δὲ τῆς λίαντακος τῇ Ἀήλῳ, τεκῖν ἄρρενα, καὶ προσαγορεύσαι τὸ παιδίον Ἄριον. Τὴν δὲ Ροιῶ παραδόξως σωθεῖσαν, ἀναθεῖναι τὸ βρέφος ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἐπεύξασθαι τῷ θεῷ, εἰ ὅστις ἐξ ἐκείνου, σῶζειν αὐτό. Τὸν δ' Ἀπόλλωνα μυθολογοῦσι τότε μὲν κοῦσαι τὸ παιδίον, ὕστερον δὲ φροντίσαντα τῆς τροφῆς, διδάξαι τὴν

μαντικήν, καὶ τινὰς αὐτῷ περιτιθέναι μεγάλας τιμὰς. Τὰς δὲ τῆς φθαρείας ἀδελφὰς Μολπαδίαν καὶ Παρθένον φιλαιτούσας τὸν τοῦ πατρὸς οἶνον, προσφαίως κατ' ἀνθρώπους εὐσήμενον, εἰς ὕπνον κατενεχθῆναι· καθ' ὃν δὴ χρόνον τὰς τρεφομένας παρ' αὐτοῖς ὥς εἰσελθεῖν, καὶ τὸν τε ἔχοντα τὸν οἶνον κέραμον συντρίψαι, καὶ τὸν οἶνον διαφθεῖραι. Τὰς δὲ παρθέλους μισθούσας τὸ γεγονός, καὶ φοβηθείσας τὸ ἀπότομον τοῦ πατρὸς, φυγεῖν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν, καὶ ἀπὸ τινων πετρῶν ὑψηλῶν ἑαυτὰς ῥίψαι. Απόλλωνα δὲ διὰ τὴν οἰκειότητα τὴν πρὸς τὴν ἀδελφὴν, ὑπολαβόντα τὰς κόρας, εἰς τὰς ἐν Χερσόνησῳ πόλεις καταστῆσαι· καὶ τὴν μὲν ὀνομαζομένην Παρθένον ἐν Βουβασίῳ τῆς Χερσόνησον τιμὰς ἔχειν καὶ τέμενος, Μολπαδίαν δὲ εἰς Κάσταβον ἐλθοῦσαν, διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ γενομένην ἐπιφάνειαν, Ἥμιθέαν ὠνομάσθαι, καὶ τιμᾶσθαι παρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Χερσόνησῳ. Ἐν δὲ ταῖς θυσίαις αὐτῆς, διὰ τὸ συμβῆναι περὶ τὸν οἶνον πάθος, τὰς μὲν σπονδὰς μελικράτῳ ποιοῦσι· τὸν δ' ἄψαμνον ἢ φαγόντα ὑδὸς οὐ νόμιμον προσελθεῖν πρὸς τὸ τέμενος.

(C. 63.) Templum illud communi omnium populorum religione cultum et locupletatum, cui etiam Persae in magna Gracciae direptione pepercerunt. Tantum valuit beneficentia Deae in aegrotos quibus remedia dormientibus revelabat, et cura puerperarum.

63. Ἐν δὲ τοῖς ὕστερον χρόνοις ἐπὶ τοσοῦτον ἔλαβε τὸ ἱερόν αὐξήσιν τῆς Ἥμιθέας, ὥστε μὴ μόνον παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις καὶ τοῖς περιοίκοις τιμᾶσθαι διαφερόντως, ἀλλὰ καὶ τοὺς μακρὰν οἰκοῦντας εἰς

αὐτὸ φιλοτίμως φοιτᾷν, καὶ θυσίαις τε μεγαλοπρε-
πέσι καὶ ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις τιμᾷν· τὸ δὲ μέγι-
στον, Πέρσας ἡγουμένους τῆς Ἀσίας, καὶ πάντα
τὰ τῶν Ἑλλήνων ἱερὰ συλῶντας, μόνου τοῦ τῆς
Ἡμιθέας τεμένους ἀποσχέσθαι, τοὺς τε ληστήας
τοὺς πάντα διαρπάζοντας, μόνον τοῦτο ἀφεῖναι
παντελῶς ἄσυλον, καίπερ ἀτείχιστον ὑπάρχον, καὶ
ἀκίνδυνον ἔχον τὴν ἀρπαγὴν. Αἰτίαν δὲ τῆς ἐπὶ
πλεῖον αὐξήσεως φέρουσι τὴν κοινὴν εἰς ἀνθρώπους
εὐεργεσίαν· τοῖς τε γὰρ κάμνουσι κατὰ τοὺς ὕπνους
ἐφισταμένην φανερώς διδόναι τὴν θεραπείαν, καὶ
πολλοὺς τοῖς ἀπεγνωσμένοις πάθεσι [συνεχομένους]
περιτυχόντας ὑγιασθῆναι· πρὸς δὲ τούτοις τὸ περὶ
τὰς δυστοκούσας τῶν γυναικῶν τῆς ἐν ταῖς ὠδίαι
ταλαιπωρίας καὶ κινδύνων ἀπαλλάττειν τὴν θεόν.
Διὸ καὶ πολλῶν ἐκ παλαιῶν χρόνων σεσωσμένων,
πεπλήρωται τὸ τέμενος ἀναθημάτων· καὶ ταῦτα
οὐθ' ὑπὸ φυλάκων, οὐθ' ὑπὸ τείχους ὄχυροῦ
φυλαττόμενα, ἀλλ' ὑπὸ τῆς συνήθους δεισιδαιμο-
νίας. Περὶ μὲν οὖν Ρόδου καὶ Χερσόνησου ἀρκε-
σθησόμεθα τοῖς ῥηθεῖσι.

(C. 64.) Sequitur copiosior de insula Creta narratio, quam o-
clarissimis rerum Creticarum scriptoribus (sed cfr. c. 80.) se hau-
sisse Diodorus ait. Antiquissimi incolae Eteocretes, s. aborigines,
eorumque rex Cres. Dii plerique in Creta nati. Primi, quorum
memoria permansit, insulam coluere Idaci Dactyli (v. III, 73.),
Incantatores, teletarum auctores, ignis aerisque et ferri reperto-
res. Eorum discipulus Orpheus; filius Hercules, ab Alcmenae progenie
diversus.

64. Περὶ δὲ τῆς Κρήτης νῦν διέξιμεν. Οἱ μὲν
γὰρ τὴν Κρήτην κατοικοῦντές φασιν ἀρχαιοτάτους
παρ' αὐτοῖς γενέσθαι τοὺς ὀνομαζομένους Ἐτεοκρη-

τας αὐτόχθονας· ὧν τὸν μὲν βασιλεῖα Κρήτα καλοῦ-
 μενον, πλείστα καὶ μέγιστα κατὰ τὴν νῆσον εὐρεῖν
 τὰ δυναμένα τὸν κοινὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὠφε-
 λῆσαι· καὶ τῶν θεῶν δὲ τοὺς πλείστους μυθολογοῦσι
 παρ' ἑαυτοῖς γεγονέναι, τοὺς διὰ τὰς κοινὰς εὐεργε-
 σίας τυχόντας ἀθανάτων τιμῶν· περὶ ὧν ἡμεῖς ἐν
 κεφαλαίοις τὰ παραδεδομένα διεξιμεν, ἀκολούθως
 τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν τὰς Κρητικὰς πράξεις συντα-
 ξαμένων. Πρῶτοι τοίνυν τῶν εἰς μὴνην παραδε-
 δομένων ἤκησαν τῆς Κρήτης περὶ τὴν Ἰδην οἱ
 προσαγορευθέντες Ἰδαῖοι Δακτύλοι. Τοὺτους δ' οἱ
 μὲν ἑκατὸν τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι παραδεδόκασιν,
 οἱ δὲ δέκα φασὶν ὑπάρχοντας, τυχῆν ταύτης τῆς
 προσηγορίας, τοῖς ἐν ταῖς χειρὶ δακτύλοις ὄντας
 ἰσαριθμούς. Ἐνιοὶ δ' ἱστοροῦσιν, ὧν ἑστὶ καὶ
 Ἐφορος, τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους γενέσθαι μὲν
 κατὰ τὴν Ἰδην τὴν ἐν Φρυγίᾳ, διαβῆναι δὲ μετὰ
 Μίνωος εἰς τὴν Εὐρώπην· ὑπάρξαντας δὲ γόητας,
 ἐπιτηδεῦσαι τὰς τε ἐπωδὸς καὶ τελετὰς καὶ μυστήρια,
 καὶ περὶ Σαμοθράκην διατρίψαντας, οὐ μετρίως ἐν
 τούτοις ἐκπλήττειν τοὺς ἐγχωρίους· καθ' ὃν δὴ
 χρόνον καὶ τὸν Ὀρφέα, φύσει διαφόρῳ κεχορηγημέ-
 νον πρὸς ποίησιν καὶ μελωδίαν, μαθητὴν γενέσθαι
 τούτων, καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξεργεῖν
 τελετὰς καὶ μυστήρια. Οἱ δ' οὖν κατὰ τὴν Κρήτην
 Ἰδαῖοι Δακτύλοι παραδέδοται τὴν τε τοῦ πυρός
 χρῆσιν καὶ τὴν τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου φύσιν ἐξευ-
 ρεῖν, τῆς Ἀπτεραίων χώρας περὶ τὸν καλούμενον
 Βερέκυνθον, καὶ τὴν ἐργασίαν, δι' ἧς κατασκευά-

ζεται. Δύξαντας δὲ μεγάλων ἀγαθῶν ἀρχηγούς γεγενῆσθαι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, τιμῶν τυχεῖν ἀθανάτων. Ἱστοροῦσι δ' αὐτῶν ἓνα μὲν προσαγορευθῆναι Ἡρακλέα, δούη δὲ διεκρίκοντα, θεῖναι τὸν ἀζῶνα τὸν τῶν Ὀλυμπίων· τοὺς δὲ μεταγενεστέρους ἀνθρώπους διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δοκεῖν τὸν ἐξ Ἀλκμήνης συστήσασθαι τὴν τῶν Ὀλυμπίων θέσιν. Φασὶ δὲ σημεῖα τούτων διαμένειν, τὸ πολλὰς τῶν γυναικῶν ἔτι καὶ νῦν λαμβάνειν ἐπιδόας ἀπὸ τούτου τοῦ θεοῦ, καὶ περιάμματα ποιεῖν, ὥς γιγονότος αὐτοῦ γόητος, καὶ τὰ περὶ τῆς τελειᾶς ἐπιειηδευκότος· ἃ δὴ πλεῖστον κηωρίσθαι τῆς Ἡρακλέους σινηθείας, τοῦ γεγονότος ἐξ Ἀλκμήνης.

(C. 65.) Sequenti sunt Curetes, qui rem pastoritiam, mellificiam et compulures socialis vitæ artes invenisse, et ab feritate ad communis convictus humanitatem transisse dicuntur. Ab his Iupiter clam patre Saturno educatus.

65. Μετὰ δὲ τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους ἱστοροῦσι γενέσθαι Κούρητας ἐννέα. Τούτους δ' οἱ μὲν μυθολογοῦσι γεγονέναι γηγενεῖς, οἱ δ' ἀπογόρους τῶν Ἰδαίων Δακτύλων. Κατοικεῖν δ' αὐτοὺς τῶν ὄρων τοὺς συνδένδρους καὶ φαραγγώδεις τόπους, καὶ τὸ σύνολον τοὺς ἔχοντας σκέπη καὶ ὑπόδυσιν φυσικὴν, διὰ τὸ μήπω κατασκευὰς οἰκιῶν εὐρῆσθαι. Διατέγκαντας δ' αὐτοὺς συνέσει, πολλὰ τῶν κοινῇ χρησίμων καταδείξαι. Τὰς τε γὰρ ποιμένας τῶν προβάτων τούτους ἀθροῖσαι πρώτους, καὶ τὰ γένη τῶν ἄλλων βοσκημάτων ἐξημερῶσαι, καὶ τὰ περὶ τὰς μελισσοφυγίας καταδείξαι. Ὁμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν τοξικὴν καὶ τὰς κυνηγίας ἐξηγήσασθαι.

καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους κοινῆς ὀμιλίας καὶ συμβίω-
σεως, ἔτι δ' ὁμοιοῖας καὶ τινας εὐταξίας ἀρχιγοῦς
γενέσθαι. Εὗρεῖν δὲ καὶ ξίφη καὶ κρῆνη καὶ τὰς
ἐνοπλίους ὀρχήσεις, δὲ ὧν ποιοῦντας μεγάλους
ψόφους, ἔξαπατᾶν τὸν Κρόνον. Φασὶ δ' αὐτοῦς
τὸν Δία, λάθρα τοῦ πατρὸς Κρόνου παραδοῦσθαι
τῆς Ῥέας τῆς μητρὸς, ὑποδεξασθαι καὶ θρέψαι·
περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος μέλλοντας ἡμᾶς δηλοῦν,
ἀναγκαῖον ἀναλαβεῖν μικρὸν ἀνωτέρω τὴν διήγησιν.

(C. 66.) Caret enim aetate Titanes degebant in terra Cnos-
sia, h. e. Urani Terraeque sex filii et quinque filiae. Saturnus
natus maximus, homines ab agresti victu ad vitam cultiorem traduxit,
imperio usus amplissimo civibusque fortunatissimo.

66. Μυθολογοῦσι γὰρ οἱ Κρήτες γενέσθαι
κατὰ τὴν τῶν Κουρήτων ἡλικίαν τοὺς καλουμένους
Τιτᾶνας. Ταύτους δὲ τῆς Κρισσίας χώρας ἔχειν
τὴν οἰκήσιν, ὅπου περ ἔτι καὶ νῦν δείκνυται θεμέ-
λια Ῥέας οἰκόμενα, καὶ κυπαρίσσω ἀλλος ἐκ πα-
λαιῶν χρόνων ἀνειμένον. Ῥπαρξαι δὲ τὸν ἀριθμὸν
ἕξ μὲν ἄνδρας, πέντε δὲ γυναῖκας· ὡς μὲν τινες
μυθολογοῦσιν, Οὐρανοῦ καὶ Ἰῆς ὄντας· ὡς δὲ τινες
φασιν, ἐκ τινας τῶν Κουρήτων, καὶ μητρὸς Τιταίας,
ἀφ' ἧς αὐτοὺς ταύτης τετευχέναι τῆς προσηγορίας.
Ἄρσειας μὲν οὖν γενέσθαι τὸν τε Κρόνον καὶ Πτε-
ρίονα καὶ Κοῖον, ἔτι δὲ Ἰαπετόν, καὶ Κρήον,
καὶ τὸ τελευταῖον Ὠκεανόν· ἀδελφάς δὲ τοῦτων τὴν
τε Ῥέαν καὶ Θέμιν, καὶ Μνημοσύνην, ἔτι δὲ Φοῖβην,
καὶ Τηθύν. Ὡς ἕκαστόν τινων εὗρετὴν γενέσθαι
τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ τὴν εἰς ἅπαντας εὐεργεσίαν

τυχεῖν τιμῶν καὶ μνήμης ἀνεννόου. Τὸν μὲν οὖν Κρόνον ὄντα πρεσβύτατον, βασιλεῖα γενέσθαι, εἰς τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ἐξ ἀγρίου διαίτης καὶ βίον ἡμερον μεταστῆσαι· καὶ διὰ τοῦτο ἀποδοχῆς μεγάλης τυχόντα, πολλοὺς ἐπελθεῖν τῆς οἰκουμένης τόπους. Εἰσηγήσασθαι δ' αὐτὸν ἅπασι τὴν τι δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀπλότητα τῆς ψυχῆς. Διὸ καὶ τοὺς ἐπὶ Κρόνου γενομένους ἀνθρώπους παραδεδόσθαι τοῖς μεταγενεστέροις εὐήθεις καὶ ἀκάκους παντελῶς, ἔτι δ' εὐδαίμονας γεγονότας. Δυναστεύσαι δ' αὐτὸν μάλιστα τῶν πρὸς ἐσπέραν τόπων, καὶ μεγίστης ἀξιοθῆναι τιμῆς. Διὸ καὶ μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις, ὅτε ἦν ἡ πόλις αὕτη, ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλυσιοχώροις ἔθνεσιν, ἐπιφανεῖς ἐορτὰς καὶ θυσίας γενέσθαι τοῦτω τῷ θεῷ, καὶ πολλοὺς τόπους ἐπωνύμους αὐτοῦ γενέσθαι. Διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐνομίας, ἀδίκημα μὲν μηδὲν ὅλως ὑπὸ μηδεὸς συντελεῖσθαι, πάντα δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦτον τεταγμένους μακάριον βίον ἐξηκέναι, πάσης ἡδονῆς ἀνεμποδίστως ἀπολαύοντας. Περὶ δὲ τούτων καὶ τὸν ποιητὴν Ὅμηρον ἐπιμαρτυρεῖν ἐν τοῖςδε τοῖς ἔπεσιν·

Οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν, ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασιλευν,
Ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
Νόσφιν ἄτερ τε πάντων καὶ οἰζύους· οὐδὲ τι δειλὸν
Ἰῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δὲ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
Τέροντι· ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἔκτοσθεν ἀπάντων.
Θνήσκον δ' ὡς ὕπνῳ δεδμημένοι. ἐσθλὰ δὲ πάντα

Τοῖσιν ἔην· καρπὸν δ' ἔφερε ζεῖδωρος ἄρουρα
 Αὐτομάτη πολλόν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθα-
 λημοὶ

Πουχοὶ ἔργ' ἐνέμοντο σὺν ἐσθλοῖσι πολέεσσι,
 Ἀφνειοὶ μῆλοισι, φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.

Περὶ μὲν οὖν Κρόνου τὰυτα μυθολογοῦσιν.

(C. 67.) Hyperion, solis, lunae siderumque pater. E Coelo et Phoebe nata Lalona, ex Iapeto Prometheus, ignem coelo furatus, Mnemosyne loquelam, ratiocinationem, memoriam invenit. The- mis oracula, sacra, leges edocuit. Quae beneficia auctores immen- tales coelitesque reddiderunt.

67. Ὑπερίονα δέ φασι τοῦ τε ἡλίου τὴν κίνησιν
 καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον, ἔτι δέ τας ὥρας,
 τὰς συντελουμένας ὑπὸ τούτων, πρῶτον ἐξ ἐπιμε-
 λείας καὶ παρατηρήσεως ἐπικατανοήσαντα, τοῖς
 ἄλλοις εἰς γνῶσιν παραδοῦναι· καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν
 πατέρα τούτων ὀνομασθῆναι, καθάπερ εἰ γεγεννη-
 κότα τὴν τούτων θεωρίαν καὶ φύσιν. Καὶ Κοῖου
 μὲν καὶ Φοίβης Αἰτῶ γενέσθαι· Ἰαπετοῦ δέ Προ-
 μηθέα, τὸν παραδεδομένον μὲν ὑπὸ τινων μυθο-
 γράφων, ὅτι τὸ πῦρ κλέψας παρὰ τῶν θεῶν, ἔδωκε
 τοῖς ἀνθρώποις· πρὸς ἀλήθειαν δ' εὐρετὴν γενόμενον
 τῶν πυρρίων, ἐξ ὧν ἐκκαίεται τὸ πῦρ. Τῶν δέ
 Τιτανίδων φασὶ Μνημοσύνην λογισμοὺς εὐρεῖν,
 καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων θέσεις ἐκάστω τῶν ὄντων
 τάξαι, δι' ὧν καὶ δηλοῦμεν ἕκαστα, καὶ πρὸς ἀλλή-
 λους ὁμιλοῦμεν· ἃ τινες τὸν Ἑρμῆν φασὶν εἰσηγή-
 σασθαι. Προσάπτουσι δὲ τῇ θεῷ ταύτῃ καὶ τὰ
 πρὸς ἀνανέωσιν καὶ μνήμην γινόμενα παρὰ τοῖς
 ἀνθρώποις· ἀφ' ὧν δὴ καὶ τῆς προσηγορίας τυχόν

αὐτὴν ταύτης. Θέμιν δὲ μυθολογοῦσι μαντείας καὶ θυσίας καὶ θεσμούς· τοὺς περὶ τῶν θεῶν πρώτην εἰσηγήσασθαι, καὶ τὰ περὶ τὴν εὐνομίαν καὶ εἰρήνην καταδειῖξαι. Διὸ καὶ θεσμοφύλακας καὶ θεσμοθέτας ὀνομάζεσθαι τοὺς τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ὅσια καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώπων νόμους διαφυλάττοντας· καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καθ' ὃν δὴ χρόνον τοὺς χρησμούς διδόναι μέλλει, θεμιστεύειν λέγομεν, ἀπὸ τοῦ τὴν Θέμιν εὐρέστειαν γεγονέναι τῶν χρησμῶν. Οὗτοι μὲν οὖν οἱ θεοὶ πολλὰ τὸν ἀνθρώπικον βίον εὐεργετήσαντες, οὐ μόνον ἀθανάτων τιμῶν ἡξιώθησαν, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι τὸν Ὀλυμπον ἐνομίσθησαν οἰκεῖν μετὰ τὴν ἔξ ἀνθρώπων μετάστασιν.

(C. 68.) Saturni et Rheae progenies: Vesta, structurae aedificiorum, Ceres, frumenti inventrix: quod ipsa post Proserpinae raptum combussit, sed recuperata filia, Telepolemo hominibus impartientiam concessit. Eadem leges docuit, eximiiis honoribus culta.

68. Κρόνου δὲ καὶ Ρέας λέγεται γενέσθαι τὴν τε Ἑστίαν καὶ Δήμητρα καὶ Ἥραν· ἔτι δὲ Δία καὶ Ποσειδῶνα καὶ Αἰδην. Τούτων δὲ λέγεται τὴν μὲν Ἑστίαν τὴν τῶν οἰκιῶν κατασκευὴν εὐρεῖν, καὶ διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἐν πάσαις οἰκίαις καθιδρυθῆναι, τιμῶν καὶ θυσιῶν τυγχάνουσιν· Δήμητραν δὲ, τοῦ σίτου φυομένου μὲν ὥς ἔτυχε μετὰ τῆς ἄλλης βοτάνης, ἀγροουμένου δὲ παρ' ἀνθρώποις, πρώτην συγκομίσαι, καὶ τὴν κατεργασίαν αὐτοῦ καὶ φυλακὴν ἐπινοῆσαι, καὶ σπείρειν καταδειῖξαι. Εὐρεῖν μὲν οὖν αὐτὴν τὸν σίτον πρὸ τοῦ γενῆσαι τὴν θυγατέρα Περσεφόνην· μετὰ δὲ τὴν ταύτης γένεσιν καὶ τὴν ὑπὸ Πλούτωνος

ἐρπαγὴν, ἐμπροῆσαι πάντα τὸν καρπὸν, διὰ τε τὴν
 ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν Δία, καὶ τὴν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ
 λύπην. Μετὰ δὲ τὴν εὐρεσιν τῆς Περσεφόνης
 διαλλαγῆναι τε τῷ Διὶ, καὶ τῷ Τριτολέμῳ ἀπο-
 δοῦναι τὸν τοῦ σίτου σπόρον, ὃ συντάξαι πᾶσιν
 ἀνθρώποις μεταδοῦναι τε τῆς δωρεᾶς, καὶ τὰ περὶ
 τὴν ἐργασίαν τοῦ σπόρου διδάξαι. Λέγουσι δὲ
 τινες ὅτι καὶ κόμους εἰσηγήσατο, καθ' οὓς ἀλλήλοις
 τὸ δίκαιον διδόναι συνειθίσθησαν ἄνθρωποι, καὶ
 τὴν παραδοῦσαν αὐτοῖς θεὰν ἀπὸ τούτων θεσμο-
 φύρον προσηγόρευσαν. Μεγίστων γὰρ ἀνθρώποις
 ἀγαθῶν αἰτίαν γενομένην, ἐπιφανεστάτων τυχῆν
 τιμῶν καὶ θυσιῶν, ἔτι δ' ἐορτῶν καὶ πανηγύρεων
 μεγαλοπρεπεστάτων, οὐ παρ' Ἑλλήσι μόνον, ἀλλὰ
 καὶ παρὰ πᾶσι σχεδὸν τοῖς βαρβάροις, ὅσοι τῆς
 τροφῆς ταύτης ἐκοινώνησαν.

(C. 69.) De repertis frugibus Aegyptiorum, Atheniensium,
 Siculorum diversae traditiones. Inter caeteros, Saturno et Rhea
 satios, Neptunus maris et rei equestris praeses, et Pluto, princeps
 inferorum.

69. Ἀμφιβισθητοῦσι δὲ περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ
 καρποῦ τούτου πολλοί, τὴν θεὸν φάμενοι παρ'
 ἑαυτοῖς πρώτοις ὀφθῆναι, καὶ τὴν τούτου φύσιν τε
 καὶ χρῆσιν καταδειξαι. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ λέγουσι
 τὴν τε Δήμητραν καὶ τὴν Ἴσιν τὴν αὐτὴν εἶναι, καὶ
 εἰς Αἴγυπτον ἐνεγκεῖν πρώτην τὸ σπέρμα, ἀρδεύοντος
 μὲν εὐκαίρως τὰ πεδία τοῦ Νείλου ποταμοῦ, ταῖς
 δ' ὥραις ἄριστα τῆς χώρας ταύτης κεκραμένης.
 Τοὺς δὲ Ἀθηναίους, καίπερ ἀποφαινομένους τὴν
 εὐρεσιν τοῦ καρποῦ τούτου γεγεννημένην παρ' αὐτοῖς,

ὁμοῦς μαρτυρεῖν αὐτὸν ἐτέρωθεν κεκομισμένον εἰς τὴν Ἀττικὴν· τὸν γὰρ τόπον τὸν ἐξ ἀρχῆς δεξιόμενον τὴν θωρεὰν ταύτην Ἐλευσίνα προσαγορεύειν, ἀπὸ τοῦ παρ' ἐτέρων ἐλθεῖν τὸν τὸ σπέρμα τοῦ οἴτου κομίσαντα. Οἱ δὲ Σικελιώται νῆσον ἱερὰν Ἀθήμητρος καὶ Κόρης οἰκοῦντες, εἰκὸς εἶναί φασι τὴν θωρεὰν ταύτην πρώτοις τοῖς τὴν προσφιλεστάτην χώραν κειομένοις δοθῆναι. Ἄτοπον μὲν γὰρ ὑπάρχειν, εὐκαρποτάτην αὐτὴν ὡς ἰδίαν ποιῆσαι, τῆς δ' εὐεργεσίας ὡς μηδὲν προσηκούσης μηδ' ἐσχάτῃ μεταδοῦναι, καὶ ταῦτ' ἐν αὐτῇ τὴν οἰκῆσιν ἔχουσιν· εἴπερ καὶ τῆς Κόρης [ταύτης] τὴν ἀρπαγὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ γεγενῆσθαι συμπεφώνηται. Εἶναι δὲ καὶ τὴν χώραν οἰκειοτάτην τούτοις τοῖς καρποῖς· ἐν ᾗ καὶ τὸν ποιητὴν λέγειν,

Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαί.

Περὶ μὲν οὖν Ἀθήμητρος τοιαῦτα μυθολογοῦσι. Τῶν δ' ἄλλων θεῶν τῶν ἐκ Κρόνου καὶ Ῥέας γενομένων φασὶν οἱ Κρηῖτες, Ποσειδῶνα μὲν πρῶτον χρησασθαι ταῖς κατὰ θάλασσαν ἐργασίαις, καὶ στόλους συστήσασθαι, παραδόντος αὐτῷ τὴν ἡγεμονίαν ταύτην τοῦ Κρόνου. Αὐτὸ καὶ παραδίδοσθαι τοῖς ἐπιγενομένοις τοῦτον κύριον ὑπάρχειν τῶν κατὰ θάλασσαν πραττομένων, καὶ θυσίαις ὑπὸ τῶν ναυτιλλομένων τιμᾶσθαι. Προσάπτουσι δ' αὐτῷ καὶ τὸ τοὺς ἵππους δαμῆσαι πρῶτον, καὶ τὴν ἐπιστήμην καταδεῖξαι τὴν περὶ τὴν ἵππικην· ἀφ' ἧς Ἴππειον αὐτὸν ὠνομάσθαι. Τὸν δ' Αἰδὴν λέγεται τὰ περὶ τὰς

ταφῆς καὶ τὰς ἐκφορὰς καὶ τιμὰς τῶν τεθνεώτων
καταδεῖξαι, τὸν προτοῦ χρόνον μηδεμιᾶς οὔσης
ἐπιμελείας περὶ αὐτοὺς. Διὸ καὶ τῶν τετελευτη-
κότων ὁ θεὸς οὗτος παρείληπται κυριεύειν, ἀποτε-
μηθείσης ἀπὸ παλαιὸν αὐτῷ τῆς τούτων ἀρχῆς καὶ
φροντίδος.

(C. 70.) Iupiter, vel legitime Saturno succedens, vel Saturni
oraculum verentis, insidiis a Rhea matre creptus, Curetibus tradi-
tus, et ab his in antrum Nympharum delatus, Omphalum sacravit.
aspidibusque et caprae grata θρηπεία solvit. Iuvenis ad Dictam
primus urbem extruxit.

70. Περὶ δὲ τῆς τοῦ Διὸς γενέσεώς τε καὶ βασι-
λείας διαφωνεῖται. Καὶ τινες μὲν φασιν αὐτὸν
μετὰ τὴν ἐξ ἀνθρώπων τοῦ Κρόνου μετάστασιν εἰς
θεοὺς, διαδεξασθαι τὴν βασιλείαν, οὐ βίᾳ κατι-
σχύσαντα τὸν πατέρα, νομίμως δὲ καὶ δικαίως
ἀξιοθέντα ταύτης τῆς τιμῆς· τινὲς δὲ μυθολογοῦσι
τῷ Κρόνῳ γενέσθαι λόγιον περὶ τῆς τοῦ Διὸς γενέ-
σεως, ὅτι παρελεῖται τὴν βασιλείαν αὐτοῦ βιαίως ὁ
γεννηθεὶς παῖς. Διόπερ τὸν μὲν Κρόνον τὰ γεννώ-
μενα παῖδια πλεονάκεις ἀφανίζειν, τὴν δὲ Ῥέαν
ἀγανακτήσασαν, καὶ μὴ δυναμένην μεταθεῖναι τὴν
προαίρεσιν τᾶνδρός, τὸν Δία τεκοῦσαν ἐν τῇ προσα-
γορευομένῃ Λίκτη κλέψαι, καὶ δοῦναι λάθρα τοῖς
Κούρησιν ἐκτρέφαι, τοῖς κατοικοῦσι πλησίον ὄρους
τῆς Ἰδης. Τούτους δ' ἀπενέγκαντας εἰς τι ἄντρον,
παραδοῦναι ταῖς νύμφαις, παρακελευσαμένους
τὴν πᾶσαν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ποιήσασθαι. Αὗται
δὲ μέλι καὶ γάλα μίσγουσai, τὸ παιδίον ἔθρεψαν,
καὶ τῆς αἰγὸς τῆς ὀνομαζομένης Ἀμαλθείας τὸν
μικτὸν εἰς διατροφήν παρέιχοντο. Σημεῖα δὲ

Διον. Τ. II.

Q

πολλὰ μέγροι τοῦ νῦν διαμένειν τῆς γενέσεως καὶ δια-
τροφῆς τοῦ θεοῦ τούτου κατὰ τὴν νῆσον. Φερομέ-
ρου μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν Κουρήτων αὐτοῦ νηπίου, φα-
σιν ἀποπεσεῖν τὸν ὀμφαλὸν περὶ τὸν ποταμὸν τὸν
καλοῦμενον Τρίτωνα· καὶ τὸ χωρίον δὲ τοῦτο κα-
θιερωθῆν, ἀπὸ τοῦ τότε συμβάντος Ὀμφαλὸν πρὸς-
αγορευθῆναι, καὶ τὸ περιεκείμενον πεδίον ὁμοίως Ὀμ-
φάλειον. Κατὰ δὲ τὴν Ἰδην, ἐν ᾗ συνέβη τραφῆναι
τὸν θεόν, τό, τε ἄντρον ἐν ᾧ τὴν δίαιταν εἶχε, καθιέ-
ρωται, καὶ οἱ περὶ αὐτὸ λειμῶνες ὁμοίως ἀνείνται,
περὶ τὴν ἀκρόωρειαν ὄντες. Τὸ δὲ πάντων παραδο-
ξότατον καὶ μυθολογούμενον περὶ τῶν μελιττῶν
οὐκ ἄξιον παραλιπεῖν. Τὸν γὰρ θεόν φασιν ἀθά-
νατον μνήμην τῆς πρὸς αὐτὰς οἰκειότητος διαφυλά-
ξαι βουλόμενον, ἀλλάξαι μὲν τὴν χρόαν αὐτῶν, καὶ
ποιῆσαι χαλκῇ χρυσοειδεῖ παραπλησίαν· τοῦ τόπου
δ' ὄντος ὑψηλοῦ καὶ ὑπερβολὴν, καὶ πνευμάτων τε
μεγάλων ἐν αὐτῷ γινομένων, καὶ χιόνος πολλῆς πι-
πτούσης, ἀνεπισθήτους αὐτὰς καὶ ἀπαθεῖς ποιῆ-
σαι, δυσχειμερωτάτους τόπους νεμομένας. Τῇ θρε-
ψίᾳ δ' αἰγὶ τιμὰς τε τινὰς ἄλλας ἀπονεῖμαι, καὶ
τὴν ἐπωνυμίαν ἀπ' αὐτῆς λαβεῖν, Αἰγίοχον ἐπονο-
μασθέντα. Ἀνδρωθέντα δ' αὐτόν φασι πρῶτον πό-
λιν κτίσαι περὶ τὴν Λίκταν, ὅπου καὶ τὴν γένεσιν
αὐτοῦ γενέσθαι μυθολογοῦσιν· ἥς ἐκλειφθείσης ἐν
τοῖς ὕστερον χρόνοις, διαμένειν ἔτι καὶ νῦν ἔρματα
τῶν Θεμελίων.

(C. 71) Magnae Iovis virtutes et praeclara ad institiam et pacem
instituta, exstirpatio impiorum, debellatio Gigantum, quorum vi-
etoriam laeta ei omnia portenderant, aliaque eius benefacta essece-

runt, ut perpetuum regnum et habitaculum in Olympo conser-
queretur.

71. Διενέγκαι δὲ τὸν θεὸν τοῦτον ἀπάντων ἀν-
δρείᾳ καὶ συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ταῖς ἄλλαις
ἀπάσαις ἀρεταῖς. Διὸ καὶ παραλαβόντα τὴν βασι-
λείαν παρὰ τοῦ Κρόνου, πλείστα καὶ μέγιστα τὸν
ἀνθρώπινον βίον εὐεργετήσαι. Πρῶτον μὲν γὰρ
ἀπάντων καταδεῖξαι περὶ τῶν ἀδικημάτων τὸ δίκαιον
ἀλλήλοις διδόναι τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοῦ βίᾳ τι
πράττειν ἀποστήσαι· κρίσει δὲ καὶ δικαιοσύνῃ τὰς
ἀμφισβητήσεις διαλύειν. Καθόλου δὲ τὰ περὶ τῆς
εὐνομίας καὶ τῆς εἰρήνης προσαναπληρῶσαι, τοὺς
μὲν ἀγαθοὺς παίδοντα, τοὺς δὲ φανόλους τῇ τιμωρίᾳ
καὶ τῷ φόβῳ καταπληροῦν. Ἐπελθεῖν δ' αὐτὸν
καὶ τὴν οἰκουμένην σχεδὸν ἅπασαν, τοὺς μὲν ληστὰς
καὶ ἀσεβεῖς ἀναιροῦντα, τὴν δ' ἰσότητα καὶ τὴν δη-
μοκρατίαν εἰσηγούμενον· ὅτε δὴ φασιν αὐτὸν καὶ
τοὺς Γίγαντας ἀνελεῖν, ἐν μὲν Κρήτῃ τοὺς περὶ Μύ-
λινον, κατὰ δὲ τὴν Φρυγίαν τοὺς περὶ Τυφῶνα.
Πρὸ δὲ τῆς μάχης τῆς πρὸς τοὺς Γίγαντας τοὺς ἐν
Κρήτῃ, λέγεται τὸν Ἄλφειον ποταμὸν καὶ οὐρανὸν καὶ
γῆν· ἐπὶ δὲ τῶν ἱερῶν ἀπάντων φανῆναι τὰ παρὰ
τούτων ἐπικριθέντα, ἃ πρῶτον ἐπισημαίνεται κρότος
καὶ ἀπόστασις ἀπὸ τῶν πολεμίων πρὸς αὐτοὺς· ἀκό-
λουθον δὲ τούτοις γενέσθαι τοῦ πολέμου τὸ τέλος.
Αὐτομολῆσαι μὲν γὰρ ἐκ τῶν πολεμίων Μουσαῖον,
καὶ τυχεῖν ὁρισμένων τιμῶν· κατακοπῆναι δ' ὑπὸ
τῶν θεῶν ἅπαντας τοὺς ἀντίταξάμενους. Συστῆναι
δὲ καὶ ἄλλους πολέμους αὐτῷ πρὸς Γίγαντας, τῆς
μὲν Μακεδονίας περὶ τὴν Ἑλλάδα, τῆς δ' Ἰταλίας

κατὰ τὸ πεδίον, ὃ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ κατα-
 κεκαυμένου τόπου Φλεγραῖον ὠνομάζετο, κατὰ δὲ
 τοὺς ὕστερον χρόνους Κυμαῖον προσηγορεύθη. Κο-
 λασθῆναι δὲ τοὺς Γίγαντας ὑπὸ Διὸς διὰ τὴν εἰς
 τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους παρανομίαν, καὶ διὰ τὸ ταῖς
 τοῦ σώματος ὑπεροχαῖς καὶ ῥώμας πεποιθότας, κα-
 ταδουλοῦσθαι μὲν τοὺς πλησιοχώρους, ἀπειθεῖν δὲ
 τοῖς περὶ τοῦ δικαίου τιθεμένοις νόμοις, πόλεμον δ'
 ἐκφέρειν πρὸς τοὺς διὰ τὰς κοινὰς εὐεργεσίας ὑπὸ
 πάντων θεοὺς νομιζομένους. Τὸν δ' οὖν Δία λέ-
 γουσι μὴ μόνον ἄρδην ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίσαι τοὺς
 ἀσεβεῖς καὶ πονηροὺς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν τε
 θεῶν καὶ ἡρώων, ἔτι δὲ ἀνδρῶν τὰς ἀξίας ἀπονεῖμαι
 τιμὰς. Διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῶν εὐεργεσιῶν καὶ τὴν
 ὑπεροχὴν τῆς δυνάμεως, συμφώνως αὐτῷ παρὰ πᾶν-
 των συγκεχωρησθαι τὴν τε βασιλείαν εἰς τὸν αἰεὶ χρό-
 νον, καὶ τὴν οἰκῆσιν τὴν ἐν Ὀλύμπῳ.

(C. 72.) Et sacra ei exquisita contingerunt, et ex persuasione
 hominum de summa eius potestate varia imposita cognomina sunt.
 Minervam produxit ad Tritonis fontes: in Cnossiorum terra Iuno-
 nem duxit: utriusque solennitatis memoriam sacris ritibus regiones
 servant. Eius ceteri liberi: (C. 73.) Quibus singulis honores ac mu-
 nia tribuit: Veneri virginum rerumque nuptiarum curam: Gratiis
 venustatis largitionem: Ilithyiae parturientium tutelam: Dianae te-
 nuerorum nutritionem: Horis legum, iustitiae et patris custodiam:
 Minervae olivarum, textilium operum artiumque musicarum cul-
 turam: (C. 74.) Musis literarum, praesertim poeseos, studia: (obi-
 ter contra eos, qui inventas a Phoenicibus litteras putant:) Vulcani
 metallorum fabricationem et ignis usum: Marti arma et bella: Apol-
 lini rusicam et medendi artem, quam huius filius, Aesculapius,
 cum chirurgia magis excoluit.

72. Καταδειχθῆναι δὲ καὶ θυσίας αὐτῷ συντε-
 λεῖν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, καὶ μετὰ τὴν ἐκ γῆς
 μετάστασιν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐγγεχῆσθαι δόξας δι-

καίους ἐν ταῖς τῶν εὖ πεπονθότων ψυχαῖς, ὥς ἀπάν-
των τῶν γινομένων κατὰ οὐρανὸν οὗτος εἴη κύριος·
λέγω δὲ ὄμβρων τε καὶ βροντῶν καὶ κεραυνῶν, καὶ
τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Διόπερ αὐτὸν προσαγορευ-
θῆναι Ζῆνα μὲν, ἀπὸ τοῦ δοκεῖν τοῖς ἀνθρώποις
αἴτιον εἶναι τοῦ ζῆν, ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος εὐκρα-
σίαις τοὺς καρποὺς ἀνάγοντα πρὸς τέλος· πατέρα
δὲ, διὰ τὴν φροντίδα καὶ τὴν εὐνοίαν τὴν εἰς ἀπαν-
τας, ἔτι δὲ καὶ τὸ δοκεῖν ὥσπερ ἀρχηγὸν εἶναι τοῦ
γένους τῶν ἀνθρώπων· ὕπατον δὲ καὶ βασιλέα, διὰ
τὴν τῆς ἀρχῆς ὑπεροχὴν· εὐβουλέα δὲ καὶ μητιέτην,
διὰ τὴν ἐν τῷ βουλευέσθαι καλῶς σύνεσιν. Μυθο-
λογοῦσι δὲ καὶ τὴν Ἀθηναίαν κατὰ τὴν Κρήτην ἐκ
Διὸς ἐν ταῖς πηγαῖς τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ γεννη-
θῆναι· διὸ καὶ Τριτογένειαν ἐπονομασθῆναι. Ἔστι
δὲ καὶ νῦν ἔτι περὶ τὰς πηγὰς ταύτας ἱερὸν ἄγιον
τῆς θεοῦ ταύτης· ἐν ᾧ τόπῳ τὴν γένεσιν αὐτῆς ὑπάρ-
ξει μυθολογοῦσι. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς γάμους τοῦς
τε Διὸς καὶ τῆς Ἥρας ἐν τῇ Κνωσσίων χώρα γενέ-
σθαι κατὰ τινα τόπον πλησίον τοῦ Θήρητος ποτα-
μοῦ, καθ' ὃν νῦν ἱερὸν ἐστίν, ἐν ᾧ θυσίας καὶ ἐνι-
αυτὸν ἁγίους ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων συντελεῖσθαι· καὶ
τοὺς γάμους ἀπομιμεῖσθαι, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς γενέ-
σθαι παρεδόθη. Τοὺς δὲ Διὸς ἐκγόρους φασὶ γενέ-
σθαι, θεὰς μὲν, Ἀφροδίτην καὶ Χάριτας, πρὸς δὲ
ταύταις Εἰλείθυιαν, καὶ τὴν ταύτης συνεργὸν Ἀρ-
τεμιν, καὶ τὰς προσαγορευομένας Ἥρας, Εὐνορίαν
τε καὶ Λίην, ἔτι δ' Εὐρήνην· θεοὺς δὲ, Ἥφαιστον
καὶ Ἄρεα καὶ Απόλλωνα, πρὸς δὲ τούτοις Ἑρμῆν.

73. Τούτων δ' ἐκάστῳ μυθολογοῦσι τὸν Δία τῶν εὐρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ καὶ συντελουμένων ἔργων τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τιμὰς τῆς εὐρέσεως ἀπονείμαι, βουλόμενον αἰώνιον αὐτοῖς περιποιῆσαι μνήμην παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. Παραδοθῆναι δὲ τῇ μὲν Ἀφροδίτῃ τὴν τε τῶν παρθένων ἡλικίαν, ἐν οἷς χρόνοις δεῖ γαμεῖν αὐτάς, καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν, τὴν ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς γάμοις γινομένην μετὰ θυσιαῶν καὶ σπονδῶν, ὥς ποιοῦσιν ἀνθρώποι τῇ θεῷ ταύτῃ. Προθύουσι δὲ πρότερον ἅπαντες τῷ Διὶ τὴν τελείαν, καὶ Ἥρᾳ τελείαν, διὰ τὸ τούτους ἀρχηγοὺς γεγονέναι καὶ πάντων εὐρετὰς, καθότι προσέρχεται ταῖς δὲ Χάρισι δοθῆναι τὴν τῆς ὕψεως κόσμησιν, καὶ τὸ σχηματίζειν ἑκαστον μέρος τοῦ σώματος πρὸς τὸ βέλτιον καὶ προσήκους τοῖς θεοῦσιν· πρὸς δὲ τοῖς τοῖς κατὰρχειν εὐεργεσίας, καὶ πάλιν ἀμείβεσθαι ταῖς προσηκούσαις χάρισι τοὺς εὐποιήσαντας. Ἐν λείθυιαν δὲ λαβεῖν τὴν περὶ τὰς τικτούσας ἐπιμέλειαν, καὶ θεραπείαν τῶν ἐν τῷ τίπτειν κακοπαθουσῶν· διὸ καὶ τὰς ἐν τοῖς τοιοῦτοις κινδυνευούσας γυναῖκας ἐπικαλεῖσθαι μάλιστα τὴν θεὸν ταύτην. Ἄρτεμιν δὲ φασὶν εὐρεῖν τὴν τῶν νηπίων παιδίων θεραπείαν, καὶ τροφὰς τινὰς ἀρμοζούσας τῇ φύσει τῶν βρεφῶν· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ Κουροτρόφον αὐτὴν ὀνομάζεσθαι. Τῶν δ' ὀνομαζομένων Ὠρῶν ἐκάστη δοθῆναι τὴν ἐπώνυμον τέξιν τε καὶ τοῦ βίου διακόσμησιν, ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν ἀνθρώπων ὠφελείᾳ· μηδὲν γὰρ εἶναι μᾶλλον δυνάμενον εὐδαίμονα βίον παρασκευάσαι τῆς εὐνομίας καὶ δίκης καὶ εὐσέβειας.

Ἀθηναῖοι δὲ προσάπτουσι τὴν τε τῶν ἐλαιῶν ἡμέρωσιν
καὶ φυτεῖαν παραδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὴν
τοῦ καρποῦ τούτου κατεργασίαν· πρὸ γὰρ τοῦ γε-
νέσθαι τὴν θεὸν ταύτην, ὑπάρχει μὲν τὸ γένος τοῦτο
τῶν δένδρων μετὰ τῆς ἄλλης ἀγρίας ὕλης, τὴν μὲντοι
ἐπιμέλειαν ταύτης οὐκ εἶναι, καὶ τὴν ἐμπειρίαν,
τὴν ἔτι καὶ νῦν γινομένην περὶ τούτων· πρὸς δὲ
τούτοις τὴν τῆς ἐσθῆτος κατασκευὴν, καὶ τὴν τεκτο-
νικὴν τέχνην, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπι-
στήμασι εἰηγήσασθαι τοῖς ἀνθρώποις· εὗρεῖν δὲ καὶ
τὴν τῶν αὐλῶν κατασκευὴν καὶ τὴν διὰ τούτων συν-
τελουμένην μουσικὴν, καὶ τὸ σύνολον πολλὰ τῶν
φιλοτέχνων ἔργων, ἀφ' ὧν Ἐργάνην αὐτὴν προσαγο-
ρεῦσθαι.

74. Ταῖς δὲ Μούσαις δοθῆναι παρὰ τοῦ πατρὸς
τὴν τῶν γραμμῶν εὕρεσιν, καὶ τὴν τῶν ἐπῶν σύν-
θεσιν, τὴν προσαγορευομένην ποιητικὴν. Πρὸς δὲ
τοὺς λέγοντας, ὅτι Σῦροι μὲν εὕρεται τῶν γραμμά-
των εἶδος, παρὰ δὲ τούτων Φοῖνικες μαθόντες τοῖς
Ἕλλησι παραδεδώκασι· οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ μετὰ Κά-
δμου πλεύσαντες εἰς τὴν Εὐρώπην· καὶ διὰ τοῦτο
τοὺς Ἕλληνας τὰ γράμματα Φοινίκια προσαγορεύειν,
φασὶ τοὺς Φοῖνικας οὐκ ἐξ ἀρχῆς εὗρεῖν, ἀλλὰ τοὺς
τύπους τῶν γραμμῶν μεταθεῖναι μόνον, καὶ τῇ
γραφῇ ταύτῃ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων χρήσα-
σθαι, καὶ διὰ τοῦτο τυχεῖν τῆς προειρημένης προς-
ηγορίας. Ἡφαιστον δὲ λέγουσιν εὗρετὴν γενέσθαι
τῆς περὶ τὸν σίδηρον ἐργασίας ἀπάσης, καὶ τῆς περὶ
τὸν χαλκὸν καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ τῶν ἄλλων

ἴσα την ἐκ τοῦ πυρός ἐργασίαν ἐπιδέχεται· καὶ τὰς
 ἄλλας δὲ χρείας τὰς τοῦ πυρός ἀπάσας προσεξινυρεῖν,
 καὶ παραδοῦναι τοῖς τε τὰς τέχνας ἐργαζομένοις, καὶ
 τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις. Διόπερ οἱ τε τῶν
 τεχνῶν τούτων δημιουργοὶ τὰς εὐχὰς καὶ θυσίας
 τούτῳ τῷ θεῷ μάλιστα ποιοῦσι, καὶ τὸ πῦρ οὐτοί
 τε καὶ πάντες οἱ ἀνθρώποι προσάγορεύουσιν Ἱφαι-
 στον, εἰς μνήμην καὶ τιμὴν ἀθάνατον τιθέμενοι τὴν
 ἐξ ἀρχῆς τῷ κοινῷ βίῳ δεδομένην εὐεργεσίαν. Τὸν
 Ἄρην δὲ μυθολογοῦσι πρῶτον κατασκευάσαι πανο-
 πλίαν, καὶ στρατιώτας καθοπλίσαι, καὶ τὴν ἐν ταῖς
 μάχαις ἐναγώνιον ἐνέργειαν εἰσηγήσασθαι, φονεύοντα
 τοὺς ἀπειθοῦντας τοῖς θεοῖς. Ἀπόλλωνα δὲ τῆς κι-
 θάρας εὐρεῖν ἀναγορεύουσι, καὶ τῆς καὶ αὐτὴν
 μουσικῆς· εἰ δὲ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἐξεργεῖν,
 διὰ τῆς μαντικῆς τέχνης γινομένην, δι' ἧς τὸ πηλαιὸν
 συνέβαινε θερμπείας τυγχάνειν τοὺς ἀρόωστούντας·
 εὐρεῖν δὲ καὶ τοῦ τόξου γερόμενον, διδάξαι τοὺς
 ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν· ἀφ' ἧς αἰτίας μί-
 λιστα παρὰ τοῖς Κορησὶν ἐξηλῶσθαι τὴν τοξικὴν, [καὶ
 τὸ τόξον Σκυθικὸν ὀνομασθῆναι.] Ἀπόλλωνος δὲ καὶ
 Κορωνίδος Ἀσκληπιὸν γεννηθέντα, καὶ πολλὰ παρὰ
 τοῦ πατρὸς τῶν εἰς ἰατρικὴν μαθόντα, προσεξινυρεῖν
 τὴν τε χειρουργίαν καὶ τὰς τῶν φαρμάκων σκευα-
 σίας καὶ ῥιζῶν δυνάμεις, καὶ καθόλου προβιβάσαι
 τὴν τέχνην ἐπὶ τοσοῦτον, ὥςτε ὡς ἀρχηγὸν αὐτῆς καὶ
 κτίστην τιμᾶσθαι.

(C. 75.) Mercurio mandata foedera et pacificationes (unde cadu-
 cer), item mercaturae negotia, eloquentia (unde nomen Hermac),
 palaestra, lyra, quam Apollo post disceptionem cum Marsya ali-

quamdiu abiecerat. Vitis cultura credita Baccho, illi quidem, quem
in Creta natum insulae Dionysiades testantur.

75. Τῷ δ' Ἐρμῇ προσάπτουσι τὰς ἐν τοῖς πο-
λέμοις γινομένας ἐπικηρυκείας καὶ διαλλαγὰς καὶ
σπονδάς· καὶ τὸ τούτων σύσσημον κηρύκειον, ὃ φο-
ρεῖν εἰώθασιν οἱ περὶ τῶν τοιούτων τοὺς λόγους
ποιούμενοι, καὶ διὰ τούτου τυγχάνοντες παρὰ τοῖς
πολεμίοις ἀσφαλείας· ὅθεν δὴ καὶ κοινὸν Ἐρμῇν
ὠνομάσθαι, διὰ τὸ τὴν ὠφέλειαν ἀμφοτέροισι εἶναι
κοινήν τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ τὴν εἰρήνην μεταλαμβάν-
ουσι. Φασὶ δ' αὐτὸν καὶ μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ
τὰ ἐκ τῆς ἐμπορίας κέρδη πρῶτον ἐπινοῆσαι, καὶ τὸ
λάθρα τὰ τῶν ἄλλων σφετερίζεσθαι. Παραδεδύ-
σθαι δ' αὐτὸν καὶ κήρυκα τῶν θεῶν, ἔτι δ' ἄγγελον
ἄριστον, διὰ τὸ σαφῶς αὐτὸν ἕκαστα τῶν εἰς ἐντο-
λήν δοθέντων ἐρμηνεύειν· ἀφ' οὗ καὶ τετευχέναι τῆς
προσηγορίας αὐτὸν ταύτης, οὐχ εὐρετὴν τῶν ὀνομά-
των καὶ λέξεων γενόμενον, ὥς τινὲς φασιν, ἀλλὰ τὸ
τῆς ἀπαγγελίας ἄριστον καὶ σαφὲς ἐκπεπονηκότα πε-
ρισσότερον τῶν ἄλλων. Εἰσηγητὴν δ' αὐτὸν καὶ πα-
λαίστρας γενέσθαι, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς χελώνης λύραν
ἐπινοῆσαι, μετὰ τὴν Ἀπόλλωνος πρὸς Μαρσύαν σύγ-
κρισιν· καθ' ἣν λέγεται τὸν Ἀπόλλωνα νικήσαντα,
καὶ τιμωρίαν ὑπὲρ τὴν ἄξιαν λαβόντα παρὰ τοῦ λει-
φθέντος, μεταμεληθῆναι, καὶ τὰς ἐκ τῆς κιθάρας
χορδὰς ἐκρήξαντα, μέχρι τινὸς χρόνου τῆς ἐν αὐτῇ
μουσικῆς ἀποστῆναι. Διόνυσον δὲ μυθολογοῦσιν
εὐρετὴν γενέσθαι τῆς τ' ἀμπέλου καὶ τῆς περὶ ταύ-
την ἐργασίας, ἔτι δ' αἰνοποιίας, καὶ τοῦ πολλοῦς τῶν
ἐκ τῆς ὀπώρας καρπῶν ἀποθησαυρίζειν, [καὶ τὰς

χρείας καὶ τὰς τροφὰς παρέχεσθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ πολὺν χρόνον.] Τοῦτον δὲ τὸν θεὸν γεγονέναι φασὶν ἐκ Διὸς καὶ Περσεφόνης κατὰ τὴν Κρήτην, ὃν Ὀρφεὺς κατὰ τὰς τελετὰς παρέδωκε διασπώμενον ὑπὸ τῶν Τιτάνων. Πλείονας γὰρ Διονύσους συμβαίνει γεγονέναι, περὶ ὧν ἡμεῖς σαφέστερον τὰ κατὰ μέρος ἐν οἰκειότεροις καιροῖς ἀναγεγράφαμεν. Οἱ δ' οὖν Κρήτες τῆς παρ' αὐτοῖς γενέσεως τοῦ θεοῦ πειρῶνται σημεῖα φέρειν, λέγοντες, ὅτι περὶ τὴν Κρήτην δύο νήσους κτίσας ἐπὶ τῶν καλουμένων Διδύμων Κόλλων, Διονυσιάδας ἀφ' ἑαυτοῦ προσεγόρευσεν, ὅπερ μηδαμοῦ τῆς οἰκουμένης αὐτὸν ἐτέρωθι πέποιηκέναι.

(C. 76.) Hercules Iovis f., eius studia et facta in Alcmeneae sobolem longe posteriorem translata sunt, exinio corporis robore orbem pacavit, civitatemque condidit in Aegypto. Britomartis casses venatorias reperit, et inde cognomentum Dictynnae tulit, quod frustra sunt, qui ab inhoneste deae perfligio ducunt. Obfamiliaritatem Dianae sacre cum hac pro eadem habita.

76. Ἡρακλέα δὲ μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς γενέσθαι παμπόλλοις ἔτεσι πρότερον τοῦ γεννηθέντος περὶ τὴν Ἀργεῖαν ἐξ Ἀλκμήνης. Τοῦτον δὲ μητρός μὲν μὴ παρεληφέναι τίνος ἦν, αὐτὸ δὲ μόνον, ὅτι ὁ ὅμῃ σώματος πολὺ τῶν ἀπάντων διενέγκας, ἐπῆλθε τὴν οἰκουμένην, κολάζων μὲν τοὺς ἀδίκους, ἀναιρῶν δὲ τὰ τὴν χώραν ἀοίκητον ποιοῦντα θηρία. πᾶσι δ' ἀνθρώποις τὴν ἐλευθερίαν περιποιήσας, ἀήττητος μὲν ἐγένετο καὶ ἄτρωτος, διὰ δὲ τὰς εὐεργεσίας ἀθανάτου τιμῆς ἔτιχε παρ' ἀνθρώποις. Τὸν δ' ἐξ Ἀλκμήνης Ἡρακλέα παντελῶς νεώτερον ὄντα, καὶ ἔτι λωτὴν γενόμενον τῆς τοῦ παλαιοῦ προαιρέσεως, διὰ

ταῖς αὐταῖς αἰτίας τυχεῖν τε τῆς ἀθανασίας, καὶ χρο-
νων ἐγγενομένων, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν, δόξαι τὸν αὐ-
τὸν εἶναι, καὶ τὰς τοῦ προτέρου πράξεις εἰς τοῦτον
μεταπεσεῖν, ἀγνοούντων τῶν πολλῶν τὰληθές. Ὁμο-
λογοῦσι δὲ τοῦ παλαιότερου Θεοῦ κατὰ τὴν Αἴγυ-
πτον πράξεις τε καὶ τιμὰς ἐπιφανεσιτάτας διαμένειν,
καὶ πόλιν ὑπ' ἐκείνου κτισθεῖσαν. Βριτόμαστιν δέ,
τὴν προσαγορευομένην Αἰκτυνναν, μυθολογοῦσι γε-
νέσθαι μὲν ἐν Καινοῖ τῆς Κρήτης ἐκ Διὸς καὶ Κάδ-
μης τῆς Εὐβούλου, τοῦ γεννηθέντος ἐκ Δήμητρος·
ταύτην δ' εὗρετὴν γενομένην δικτύων τῶν εἰς κνη-
γίαν, προσαγορευθῆναι Αἰκτυνναν· καὶ τὰς μὲν δια-
τριβὰς ποιήσασθαι μετὰ τῆς Ἀρτεμιδος, (ἀφ' ἧς αἰ-
τίας ἐπίουσι δοκεῖν τὴν αὐτὴν εἶναι Αἰκτυννάν τε καὶ
Ἀρτεμιν,) θυοίαις δὲ καὶ καὶνῶν κατασκευαῖς τετιμῆ-
σθαι παρὰ τοῖς Κρησὶ τὴν Θεὸν ταύτην. Τοὺς δ'
ἱστοροῦντας ὀνομάσθαι Αἰκτυνναν ἀπὸ τοῦ συμφυ-
γεῖν εἰς ἀλιεντικά δίκτυα, διοικομένην ὑπὸ Μίνω
συνουσίας ἔνεκα, δημαρχηκέναι τῆς ἀληθείας. Οὔτε
γὰρ τὴν Θεὸν εἰς τοιαύτην ἀσθένειαν ἐλθεῖν πιθα-
ρὸν ὑπάρχειν, ὥστε προσδεσθῆναι τῆς παρ' ἀνθρώ-
πων βοηθείας, τοῦ μεγίστου τῶν Θεῶν οὔσαν θυ-
γατέρα· οὔτε τῷ Μίνῳ δίκαιον προσάπτειν τοιαύ-
την ἀσέβειαν, παραδεδομένῳ συμφώνως δικαίαν
προαίρεσιν καὶ βίον ἐπαινούμενον ἐξηλωκέναι.

(C. 77.) Pluto, Iasionis ex Cerere f., tributae sunt opes; sive
propter agri ab Iasione consiti fecunditatem, seu quod huius filius
coacervare opes et custodire monstravit. Creteuses sacrificiorum,
rituum sacrorum, mysteriorum auctores, quae apud alios tecte per-

acta, in urbe Cnosso palam tradantur. Hinc profecti dii pervagati-
que orbem, de mortalibus bene mernerunt.

77. Πλοῦτον δὲ γενέσθαι φασὶν ἐν Τριπόλει
τῆς Κρήτης ἐκ Δήμητρος καὶ Ἰασίωνος, δισσως ἰστο-
ρουμένης αὐτοῦ τῆς γενέσεως. Οἱ μὲν γὰρ φασὶ τὴν
γῆν σπαρεῖσαν ὑπὸ Ἰασίωνος, καὶ τυχοῦσαν ἐπιμε-
λείας τῆς προσηκούσης, ἀνείναι τοσοῦτον πλῆθος
καρπῶν, ὥστε τοὺς ἰδόντας ἴδιον ὄνομα θέσθαι τῷ
πλήθει τῶν γενομένων καρπῶν, καὶ προσαγορεύσαι
πλοῦτον. Διὸ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις παραδόσιμον
γενέσθαι τὸ τοὺς πλείω τῶν ἱκανῶν κτησαμένους
ἔχειν πλοῦτον. Ἐνιοὶ δὲ μυθολογοῦσιν ἐκ Δήμητρος
καὶ Ἰασίωνος γενέσθαι παῖδα Πλοῦτον ὀνομαζόμε-
νον, ὃν πρῶτον ἐπιμέλειαν βίου καὶ χρημάτων ἀθροί-
σμον καὶ φυλακὴν εἰσηγήσασθαι, τῶν προτοῦ πάν-
των ὀλιγώρως ἐχόντων περὶ τοῦ σωρεῦναι καὶ τηρεῖν
ἐπιμελῶς χρημάτων πλῆθος.

Περὶ μὲν οὖν τῶν θεῶν οἱ Κρήτιες, τῶν παρ' αὐ-
τοῖς λεγομένων γεννηθῆναι, τοιαῦτα μυθολογοῦσι·
ταῖς δὲ τιμαῖς τῆς θυσίας καὶ ταῖς περὶ τὰ μυστήρια
τελεταῖς ἐκ Κρήτης εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πα-
ραδεδόσθαι λέγοντες, τοῦτο φέρουσιν, ὡς οἴονται,
μέγιστον τεκμήριον. Τὴν τε γὰρ παρ' Ἀθηναίοις ἐν
Ἐλευσίνι γινομένην τελετὴν, ἐπιφανιστάτην σχεδὸν
οὔσαν ἀπασῶν, καὶ τὴν ἐν Σαμοθράκῃ, καὶ τὴν ἐν
Θράκῃ ἐν τοῖς Κίκοσιν, (ὅθεν δ' καταδείξας Ὀρφεὺς
ἦν,) μυστικῶς παραδίδοσθαι· κατὰ δὲ τὴν Κρήτην
ἐν Κνωσσῷ νόμιμον ἐξ ἀρχαίων εἶναι, φανερῶς ταῖς
τελεταῖς ταύτας πᾶσι παραδίδοσθαι, καὶ τὰ παρὰ
τοῖς ἄλλοις ἐν ἀπορήτῳ παραδιδόμενα, παρ' αὐτοῖς

μηδένα κρύπτειν τῶν βουλομένων τὰ τοιαῦτα γινώ-
 σκειν. Τῶν γὰρ θεῶν φασὶ τοὺς πλείστους ἐκ τῆς
 Κρήτης δομηθέντας, ἐπιέναι πολλὰ μέρη τῆς οἰκου-
 μένης, εὐεργετοῦντας τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων, καὶ
 μεταδιδόντας ἐκάστοις τῆς ἐκ τῶν ἰδίων εὐρημάτων
 ὠφελείας. Δήμητραν μὲν γὰρ περαιωθεῖσαν εἰς τὴν
 Αἰτικήν, ἐκείθεν εἰς Σικελίαν ἀπᾶραι, καὶ μετὰ
 ταῦτ' εἰς Αἴγυπτον· ἐν δὲ τούτοις τοῖς τόποις μά-
 λιστα τὸν τοῦ σίτου καρπὸν παραδοῦσαν, καὶ τὰ
 περὶ τὸν σπόρον διδάξασαν, μεγάλων τιμῶν τιχεῖν
 παρὰ τοῖς εὐπαθοῦσιν. Ὅμοίως δ' Ἀφροδίτην ἐν-
 διατρίψαι τῆς μὲν Σικελίας περὶ τὸν Ἑρκα, τῶν
 δὲ νήσων περὶ Κύθηρα καὶ Πάφον τῆς Κύπρου, τῆς
 δὲ Ἀσίας περὶ τὴν Συρίαν. Διὰ δὲ τὴν ἐπιφάνειαν
 καὶ τὴν ἐπὶ πλεῖον ἐπιδημίαν αὐτῆς τοὺς ἐγχωρίους
 ἐξειδιάζεσθαι τὴν θεόν, καλοῦντας Ἀφροδίτην Ἑρ-
 κίνην καὶ Κυθήρειαν καὶ Παφίαν, ἔτι δὲ καὶ Συρίαν.
 Ὡς αὐτῶς δὲ τὸν μὲν Ἀπόλλωνα πλεῖστον χρόνον φα-
 νῆναι περὶ Ἀήλον καὶ Λυκίαν καὶ Δελφοὺς· τὴν δ'
 Ἀρτεμιν, περὶ τὴν Ἐφεσον καὶ τὸν Πόντον, ἔτι δὲ
 τὴν Περσίδα καὶ τὴν Κρήτην. Διόπερ ἀπὸ τῶν τό-
 πων ἢ πράξεων τῶν παρ' ἐκάστοις συντελεσθεισῶν,
 τὸν μὲν Ἀήλιον καὶ Λυκίον καὶ Πύθιον ὀνομάζεσθαι,
 τὴν δὲ, Ἐφεσίαν καὶ Κρησίαν, ἔτι δὲ Ταυροπόλον
 καὶ Περσίαν, ἀμφοτέρων ἐν Κρήτῃ γεγεννημένων. Τι-
 μᾶται γὰρ καὶ παρὰ τοῖς Πέρσαις ἡ θεὸς αὕτη δια-
 φερόντως, καὶ μυστήρια ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι τὰ
 παρ' ἑτέροις συντελούμενα μέχρι τῶν νῦν χρόνων.
 Ἀρτίμιδι Περσία. Παραπλήσια δὲ μυθολογοῦσι καὶ

περὶ τῶν ἄλλων θεῶν, περὶ ὧν ἡμῖν ἀναγράφειν μακρὸν ἂν εἴη, τοῖς δὲ ἀναγινώσκουσι παντελῶς εὐσύννοπον.

(C. 78.) Heroës in Creta nati iuniores: Minos, trium urbium conditor, legum a Iove patre acceptarum lator, classis victricis instructor, fortitudine et iustitia clarus, qui in Sicilia (cfr. IV, 81.) occubuit.

78. Μετὰ δὲ τὰς τῶν θεῶν γενέσεις ὕστερον πολλαῖς γενεαῖς φασὶ γενέσθαι κατὰ τὴν Κρήτην ἥρωας οὐκ ὀλίγους, ὧν ὑπάρχειν ἐπιφανεστάτους τοὺς περὶ Μίνωα καὶ Ῥαδάμανθυν καὶ Σαρπηδόνα. Τούτους γὰρ μυθολογοῦσιν ἐκ Διὸς γεγενῆσθαι καὶ τῆς Ἀθήνης Εὐρώπης, ἣν φασιν ἐπὶ ταύρου διακομισθῆναι προνοίᾳ θεῶν εἰς τὴν Κρήτην. Μίνω μὲν οὖν, πρεσβύτατον ὄντα, βασιλεῦσαι τῆς νήσου, καὶ κτίσαι πόλεις οὐκ ὀλίγας ἐν αὐτῇ· τούτων δ' ἐπιφανεστάτας τρεῖς, Κνωσσὸν μὲν ἐν τοῖς πρὸς τὴν Ἀσίαν νεύουσι μέρεσι τῆς νήσου· Φαιστόν δ' ἐπὶ θαλάσσης, ἐστραμμένην ἐπὶ μεσημβρίαν· Κυδωνίαν δ' ἐν τοῖς πρὸς εὐπέραν κεκλιμένοις τόποις, καταντικρὺ τῆς Πελοποννήσου. Οἶναι δὲ καὶ κόμους τοῖς Κρησὶν οὐκ ὀλίγους, προσποιούμενον παρὰ Διὸς τοῦ πατρὸς λαμβάνειν, συνερχόμενον εἰς λόγους αὐτῇ κατὰ τι σπήλαιον. Κτήσασθαι δὲ καὶ δύναμιν ναυτικὴν μεγάλην, καὶ τῶν τε νήσων τὰς πλείστας καταστρέψασθαι, καὶ πρῶτον τῶν Ἑλλήνων θαλαττοκρατεῖν. Μεγάλην δὲ δόξαν περιποιήσασθαι ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, καταστρέψαι τὸν βίον ἐν Σικελίᾳ κατὰ τὴν ἐπὶ Κώκαλον στρατείαν· περὶ ἧς τὰ κατὰ μέρος ἀτεγράψαμεν, ὅτε τὰ περὶ Διὸς

δαλον ἀνεγράφομεν, δι' ὃν καὶ τὴν στρατείαν συνέβη
γενέσθαι.

(C. 79.) Rhadamanthus, iustitia excellens, imperii fines virtutibus suis protulit, Erythro filio Erythrās, Oenopioni ex Ariadna genito Chium, angulisque ducibus singulas urbes commisit, tandem cum Minos iudex inferorum constitutus. Sarpedo Lyciam occupavit: cui successit Evander I., qui e Deidamia Sarpedonem suscepit. Troiano bello clarum. Minos filii, oorumque in Cnasso monumentum.

79. Ῥαδάμανθον δὲ λέγουσι τάς τε κρίσεις πάντων δικαιοσύνης πεποιθῆσθαι, καὶ τοῖς λησταῖς καὶ ἀσεβεῖσι καὶ τοῖς ἄλλοις κακούργοις ἀπαραιτήτων ἐπιτιμωρίαν. Κατακτείνεσθαι δὲ καὶ νήσουσιν ὅλγας, καὶ τῆς Ἀσίας πολλὴν τῆς παραθαλάττιου χώρας, ἀπάντων ἐκουσίως παραδιδόντων ἑαυτοὺς διὰ τὴν δικαιοσύνην. Τὸν δὲ Ῥαδάμανθον Ἐρυθρῷ μὲν ἐν τῶν ἑαυτοῦ παίδων παραδοῦναι τὴν βασιλείαν τῶν δὲ ἐκείνον Ἐρυθρῶν ὀνομασθεῖσων, Οἰοπίῳ δὲ τῷ Ἀριάδνης τῆς Μίνω Χίον ἐχειρίσαι φασίν. ὃν ἔνιοι μυθολογοῦσι Διονύσου γεγόμενον, μαθεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὰ παρὰ τὴν οἰοποιῖαν. Τῶν δ' ἄλλων τῶν περὶ αὐτὸν ἡγεμόνων ἐκάστω νῆσον ἢ πόλιν δωρήσασθαι λέγουσι τὸν Ῥαδάμανθον, Θόαντι μὲν Ἀἴμνον, Ἐγνεῖ Κύρνον, Παμφίλῳ δὲ Πεπάρηθον, Εὐαυβεῖ δὲ Μαρώνηαν, Ἀλκαίῳ δὲ Πάρον, Ἀνίῳ δὲ Ἀἴλλον, Ἀνδρεῖ δὲ τὴν ἀπ' ἐκείνου κληθεῖσαν Ἄνδρον. Διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν δικαιοσύνης μεμυθολογησθαι δικαστὴν αὐτὸν ἀποδείχθαι κατ' ἄδον, καὶ διακρίνειν τοὺς εὐσεβεῖς καὶ τοὺς πονηροὺς. Τετευχέναι δὲ τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ τὸν Μίνω, βεβασιλευκότα

νομιμώτατα, καὶ μάλιστα δικαιοσύνης πεφροντικότα.
 Τὸν δὲ τρίτον ἀδελφὸν Σαρπηδόνα φασὶ μετὰ δυνά-
 μεως εἰς τὴν Ἀσίαν διαβάντα, κατακτήσασθαι τοὺς
 περὶ Λυκίαν τόπους. Εὐάνδρον δὲ γενόμενον υἱὸν
 αὐτοῦ, διαδέξασθαι τὴν ἐν Λυκίᾳ βασιλείαν, καὶ γή-
 μαντα Δηϊδάμειαν τὴν Βελλεροφόντου, τεκνῶσαι
 Σαρπηδόνα τὸν ἐπὶ Τροίαν μὲν στρατεύσαντα μετ'
 Ἀγαμέμνονος, ὑπὸ τινῶν δὲ Διὸς υἱὸν ὀνομαζόμενον.
 Μίνωϊ δὲ φασιν υἱοὺς γενέσθαι Λευκαλίωνα τε καὶ
 Μόλον· καὶ Λευκαλίωνος μὲν Ἰδομενία, Μόλου δὲ
 Μηριόνην ὑπάρξαι. Τούτους δὲ ναυσὶν ὀδοήκοντα
 στρατεῦσαι μετ' Ἀγαμέμνονος εἰς Ἴλιον, καὶ διασω-
 θέντας εἰς τὴν πατρίδα τελευτῆσαι, καὶ ταφῆς ἐπι-
 φανοὺς ἀξιοθῆναι καὶ τιμῶν ἀθανάτων. Καὶ τὸν
 τάφον αὐτῶν ἐν τῇ Κνωσσῷ δεικνύουσιν, ἐπιγραφὴν
 ἔχοντα τοιάνδε,

Κνωσσίῳ Ἰδομενῆος οὐρα τάφον. Αὐτιάδ' ἐγὼ τοι

Πλησίον ἴδουμαι Μηριόνης δ' Μόλου.

Τούτους μὲν οὖν ὥς ἡρώας ἐπιφανεῖς τιμῶσιν οἱ
 Κρηῖτες διαφερόντως, θύοντες, καὶ κατὰ τοὺς ἐν τοῖς
 πολέμοις κινδύνους ἐπικαλοῦμενοι βοηθοὺς.

(C. 80.) In Cretam plures immigrarunt coloniae. Nempe ad
 Eleoeretes (c. 64.) accesserunt Pelasgi; Dorei, duce Tectamo, Dori
 filio; barbari promiscui, Minois Rhadamanthique imperio ad com-
 munionem redacti; et post Heraclidarum reditum Argivi et Spar-
 tani. Subiicit Diodorus scriptores, e quibus Cretica duxerit, (ob-
 scuros homines, eisdemque valde ineptos.)

80. Τούτων δ' ἡμῖν διενεκρινημένων, λέγεται
 περὶ τῶν ἐπιμειχθέντων ἐθνῶν τοῖς Κρησὶ διελθεῖν.
 Ὅτι μὲν οὖν πρῶτοι κατέκρησαν τὴν νῆσον οἱ πρὸς-
 ἀγορευθέντες μὲν Ἑτεοκρηῖτες, δοκοῦντες δ' ὑπάρ-

χειν αὐτόχθονες, προειρήκαμεν. Μετὰ δὲ τούτους
 πολλαῖς γενεαῖς ὕστερον Πελασγοὶ πλανώμενοι διὰ
 τὰς συνεχεῖς στρατείας καὶ μεταναστιάσεις, καταντή-
 σαντες εἰς τὴν Κρήτην, τῆς νήσου μέρος κατώκησαν.
 Τρίτον δὲ γένος φασὶ τῶν Δωριέων παραβαλεῖν εἰς
 τὴν νῆσον, ἡγουμένου Τεκτάμου τοῦ Δῶρου. Τοῦ-
 του δὲ τοῦ λαοῦ μέρος μὲν πλεῖον ἀθροισθῆναι λέ-
 γουσιν ἐκ τῶν περὶ τὸν Ὀλυμπον τόπων, τὸ δὲ τι
 μέρος ἐκ τῶν κατὰ τὴν Λακωνικὴν Ἰθακῶν, διὰ τὸ
 τὴν ἀφορμὴν τὸν Δῶρον ἐκ τῶν περὶ Μαλέαν τόπων
 ποιῆσαι. Τέταρτον δὲ γένος συμμιγῆναι φασιν εἰς
 τὴν Κρήτην μιγάδων βαρβάρων, τῶν διὰ τὸν χρό-
 νον ἐξομοιωθέντων τῇ διαλέκτῳ τοῖς ἐγχωρίοις Ἑλ-
 λησι. Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς περὶ Μίνω καὶ Ῥαδά-
 μανθιν ἰσχύσαντας, ὑπὸ μίαν ἀγαγεῖν συντέλειαν
 τὰ ἔθνη κατὰ τὴν νῆσον. Τὸ δὲ τελευταῖον, μετὰ
 τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν, Ἀργεῖοι καὶ Λακε-
 δαιμόνιοι πέμποντες ἀποικίας, ἄλλας τὲ τινὰς νήσους
 ἔκτισαν, καὶ ταύτας τὰς νήσους κατακτησάμενοι, πό-
 λεις τινὰς ὥκισαν ἐν αὐταῖς· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος
 ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. Ἐπεὶ δὲ τῶν
 τὰ Κρητικὰ γεγραφότων οἱ πλεῖστοι διαφωνοῦσι
 πρὸς ἀλλήλους, οὐ χρή θανατῶσαι, ἂν μὴ πᾶσιν
 ὁμολογούμενα λέγωμεν. Τοῖς γὰρ τὰ πιθανώτερα
 λέγουσι καὶ μάλιστα πιστευομένοις ἐπηκολουθήσα-
 μεν, ἃ μὲν Ἐπιμενίδῃ τῷ θεολόγῳ προσχόντες, ἃ
 δὲ Δωσιάδῃ καὶ Σωσικράτῃ καὶ Λαοσθενίδῃ. Ἐπεὶ
 δὲ περὶ Κρήτης ἱκανῶς διηλθομεν, περὶ τῆς Λέσβου
 νῦν λέγειν ἐπιχειρήσομεν.

(C. 81.) Sequitur Lesbos. Primi incolae Pelasgi, qui duce Xantho, Triopae f., insulam desertam occuparunt. Ante Issa appellata, nunc Pelasgiae nomen tulit. Dein desolatam diluvio insulam Macareus, Oleno ex Achaia veniens, sedem legit. Post Lesbos Lapithae f., eum novis colonis immigravit, iunctusque Macareo, insulam Lesbum vocavit. Ab his missae coloniae in Chium, Samum, Co Rhodumque.

81. Ταύτην γὰρ τὴν νῆσον τὸ παλαιὸν ᾤκησθ
πλείω χέρη, πολλῶν μεταναστιάσεων ἐν αὐτῇ γενομένων.
Ἐρημον γὰρ οὖσης αὐτῆς, πρώτους Πελασγοὺς κα-
τασχεῖν αὐτὴν τοιῷδὲ τινι τρόπῳ. Ξάνθος δὲ Τριό-
που τῶν ἐξ Ἀργεὺς Πελασγῶν βασιλεύων, καὶ κα-
τασχῶν μέρος τι τῆς Λυκίας χώρας, τὸ μὲν πρῶτον
ἐν αὐτῇ κατοικῶν, ἐβασίλευε τῶν συνακολουθήσαν-
των Πελασγῶν· ὕστερον δὲ περαιωθεὶς εἰς τὴν
Λέσβον οὖσαν ἔρημον, τὴν μὲν χώραν τοῖς λαοῖς ἐμέ-
ρισε, τὴν δὲ νῆσον ἀπὸ τῶν κατοικοῦντων αὐτὴν
Πελασγίαν ὠνόμασε, τὸ προτοῦ καλουμένην Ἴσσαν.
Ὑστερον δὲ γενεαῖς ἐπὶ γενομένου τοῦ κατὰ Λευ-
καίωνα κατακλυσμοῦ, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων ἀπο-
λομένων, συνέβη καὶ τὴν Λέσβον διὰ τὴν ἐπομβρίαν
ἐρημωθῆναι. Μετὰ δὲ ταῦτα Μακαρεὺς εἰς αὐτὴν
ἀφικόμενος, καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας κατανοήσας,
κατόκησεν αὐτήν. Ἦν δ' ὁ Μακαρεὺς υἱὸς μὲν Κρι-
νάκου τοῦ Διός, ὃς φησιν Ἡίοδος, καὶ ἄλλοι τινὲς
τῶν ποιητῶν, κατοικῶν δ' ἐν Ὠλίῳ τῆς τότε μὲν
Ἰάδος, νῦν δ' Ἀχαΐας καλουμένης. Εἶχε δὲ λαοὺς
ῥηθροισμένους, τοὺς μὲν Ἴωνας, τοὺς δ' ἐξ ἄλλων
ἐθνῶν παντοδαπῶν συνέρρυθκότητας. Καὶ τὸ μὲν
πρῶτον τὴν Λέσβον κατόκησε, - μετὰ δὲ ταῦτα αἰ-
μᾶλλον αὐξόμενος, διὰ τε τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου καὶ
τὴν ἰδίαν ἐπιείκειάν τε καὶ δικαιοσύνην, τὰς σύμει-

γυς νήσους κατεκλιῖτο, καὶ διεμέριζε τὴν χώραν ἔρημον οὖσαν. Κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Λέσβος ὁ Λαπίθου τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἰππότου κατὰ τι πυνθόχρηστον μετ' οἰκητῶρων πλεύσας εἰς τὴν προειρημένην νῆσον, καὶ γῆμας τὴν θυγατέρα τοῦ Μακαρέως Μήθυμναν, κοινῇ κατοίκησε· γενόμενος δ' ἐπιφανῆς ἀνὴρ, τὴν τε νῆσον Λέσβον ὠνόμασεν ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς λαοὺς Λεσβίους προσηγόρευσε. Μακαρεῖ δὲ θυγατέρες ἐγένοντο σὺν ἄλλαις Μιτυλήνῃ καὶ Μήθυμνῃ, ἀφ' ὧν αἱ πόλεις ἔσχον τὴν προσηγορίαν. Ὁ δὲ Μακαρεὺς ἐπιβαλόμενος τὰς σύνεγγυς νήσους ἰδίας κατασκευάζειν, ἐξέπεμψεν ἀποικίαν εἰς πρώτην τὴν Χίον, ἐνὶ τῶν ἑαυτοῦ παίδων παραδούς τὴν ἡγεμονίαν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Σάμον ἔτερον ἐξέπεμψε τὸν ὀνομαζόμενον Κυδρόλαον, ὃς ἐν ταύτῃ κατοικήσας καὶ τὴν νῆσον κατακληρουχήσας, ἐβασίλευσεν αὐτῆς· τρίτην δὲ τὴν Κῶν κατοικήσας, ἀπέδειξεν αὐτῆς βασιλέα Νέαυδρον· ἑξῆς δὲ εἰς τὴν Ρόδον Αεὺκιππον ἐξέπεμψε μετὰ συχνῶν οἰκητῶρων, οὓς οἱ τὴν Ρόδον κατοικοῦντες διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀνδρῶν ἄσμενοι προσεδέξαντο, καὶ κοινῇ τὴν νῆσον ὠκήσαν.

(C. 82.) Hae beatorum insulae iure nuncupatae propter terrae benignitatem aërisque salubrem temperiem. Cacterius Macareus primam sanxit legem, rei publicae utilem, ac leonis nomine insignivit.

82. Τὴν δ' ἀντιπέραν τῶν νήσων κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς συνέβη διὰ τὸν κατακλισμὸν μεγάλας καὶ δεινὰς κατασχεῖν αἰτυχίας. Διὰ μὲν γὰρ τὰς ἐπομβρίας ἐπὶ πολλοὺς χρόνους ἐφ' ὅσων τῶν

καρπῶν, σπάνις τε τῶν ἐπιτηδείων ὑπῆρχε, καὶ λοιμικὴ κατὰστασις ἐπέιχε τὰς πόλεις διὰ τὴν τοῦ αἵματος φθοράν. Αἱ δὲ νῆσοι διαπνεόμεναι, καὶ τὸν αἶρα παρεχόμεναι τοῖς ἐνοικοῦσιν ὑγιεινόν, ἔτι δὲ τοῖς καρποῖς ἐπιτυγχάνουσαι, μᾶλλον εὐπορίας ἔγεμον, καὶ ταχὺ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὰς μακαρίους ἐποίησαν. Διὸ καὶ Μακάρων ὀνομάσθησαν Νῆσοι, τῆς εὐπορίας τῶν ἀγαθῶν αἰτίας γενομένης τῆς προσηγορίας. Ἐνιοὶ δὲ φασιν αὐτὰς Μακάρων Νήσους ὀνομάσθαι ἀπὸ τῶν Μακαρέως καὶ Ἰανος παίδων, τῶν δυναστευσάντων αὐτῶν. Καθόλου δὲ αἱ προειρημέναι νῆσοι διήνεγκαν εὐδαιμονίαν μάλιστα τῶν σύνεγγυς κειμένων, οὐ μόνον κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν. Ἀρετῇ γὰρ χώρας καὶ τόπων εὐκαιρίᾳ, ἔτι δ' αἰέτων κράσει καλλιστευόουσαι, κατὰ λόγον καλοῦνται καὶ πρὸς ἀλήθειαν εἶσιν εὐδαίμονες. Αὐτὸς δ' ὁ Μακαρεὺς ἐν τῇ Λέσβῳ βασιλεύων, πρῶτον μὲν νόμον ἔγραψε πολλὰ τῶν κοινῇ συμφερόντων περιέχοντα, ὀνόμασε δὲ αὐτὸν λέοντα, ἀπὸ τῆς τοῦ ζώου δυνάμεως καὶ ἀλκῆς θέμενος τὴν προσηγορίαν.

(C. 82.) Insula Tenedus a Tenne, Cygni f., condita, quem ci-
ves ob praeclara eius merita vivum insigni gloria, mortuum divinis
honoribus ornarunt. De eo infante, in arcam incluso mirabiliter
que servato, fabula. Cur Tenediorum lege tibicines templo exclusi,
nec fas fuerit in eo nomen Achillis enantiare.

83. Ὡς τερὸν δὲ τῆς κατὰ τὴν Λέσβον ἀποικίας
ἐκανοῖς τισὶ χρόνοις συνέβη τὴν νῆσον τὴν ὀνομα-
ζομένην Τένεδον κατοικισθῆναι τοιῷδὲ τινι τρόπῳ.
Τέννης ἦν υἱὸς μὲν Κύνκου τοῦ βασιλεύσαντος Κο-

λωνης τῆς ἐν τῇ Τρωάδι, ἀνὴρ δ' ἐπίσημος δι' ἀρε-
 τήν. Οὗτος ἀθροίσας οἰκήτορας, καὶ τὴν ὁρμὴν
 ἐκ τῆς ἀντιπέρας ἡπείρου ποιησάμενος, κατελάβετο
 νῆσον ἔρημον οὖσαν, τὴν ὀνομαζομένην Λεύκοφρον·
 κατακληρουχήσας δ' αὐτὴν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ταπτο-
 μένοις, καὶ κτίσας ἐν αὐτῇ πόλιν, ὠνόμασεν ἑαυ-
 τοῦ Τένεδον. Πολιτευόμενος δὲ καλῶς, καὶ πολλὰ
 τοὺς ἔγχωριους εὐεργετήσας, ζῶν μὲν μεγάλης ἀπο-
 δοχῆς ἐτύγχανε, τελευτήσας δ' ἀθανάτων τιμῶν
 ἡξιώθη. Καὶ γὰρ τέμενος αὐτοῦ κατεσκευάσαν,
 καὶ θυσίαις ὡς θεὸν ἐτίμων, ἃς διετέλουν θύοντες
 μέχρι τῶν νεωτέρων καιρῶν. Οὐ παραλείπτεον δ'
 ἡμῖν περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τενεδίοις μυθολογουμέ-
 νων περὶ τοῦ κτίσαντος τὴν πόλιν Τέννου. Κύκνον
 γὰρ φασὶ τὸν πατέρα πιστεῦσαντα γυναικὸς διαβο-
 λαῖς ἀδίκαις, τὸν υἱὸν Τέννην εἰς λάρνακα ἐνθέντα
 καταποντίσαι· ταύτην δὲ ὑπὸ τοῦ κλύδωνος φερο-
 μένην προσενεχθῆναι τῇ Τενέδῳ, καὶ τὸν Τέννην πα-
 ραδόξως σωθέντα θεῶν τινὸς προνοίᾳ, τῆς νήσου
 βασιλεῦσαι, καὶ γενόμενον ἐπιφανῆ διὰ τὴν δικαιο-
 σύνην καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς, τυχεῖν ἀθανάτων τι-
 μῶν. Κατὰ δὲ τὰς τῆς μητρονῆς διαβολῆς αὐλητοῦ
 τινὸς ψευδῶς καταμαρτυρήσαντος, νόμιμοι ἔθεντο
 μηδὲνα αὐλητὴν εἰς τὸ τέμενος εἰσιέναι. Κατὰ δὲ
 τοὺς Τρωϊκοὺς χρόνους Ἀχιλλέως τὸν Τέννην ἀνε-
 λόντος, καθ' ὃν καιρὸν ἐπόρθησαν οἱ Ἕλληνες τὴν
 Τένεδον, νόμον ἔθεσαν οἱ Τενεδιοὶ μηδὲνα ἔξεῖναι
 ἐν τῷ τεμένει τοῦ κτίστου ὀνομάσαι Ἀχιλλέα. Περὶ

μὲν οὖν τῆς Τενέδου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ τὸ παλαιὸν οἰκησάντων τοιαῦτα μυθολογοῦσιν.

(C. 84.) Insulae minores, Cyclades, primum a Minoë cultae, dein a Rhadamantho, quem fratris invidia regno expulerat; post Troianum bellum a Caribus occupatae; denique ab Graecis habitatae.

84. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν ἀξιολογωτάτων νησίων διήλθομεν, περὶ τῶν ἐλαττόνων ἀναγράφομεν. Τῶν γὰρ Κυκλάδων νήσων τὸ παλαιὸν ἐρήμων οὖσῶν, Μίνως δ' Διὸς καὶ Εὐρώπης, βασιλεύων τῆς Κρήτης, καὶ μεγάλας δυνάμεις ἔχων πεζικαῖς τε καὶ ναυτικαῖς, ἐθαλαττοκράτει, καὶ πολλὰς ἀποικίας ἐξαπέστειλεν ἐκ τῆς Κρήτης· τῶν δὲ Κυκλάδων νήσων τὰς πλείους κατέκτισε, καὶ τοῖς λαοῖς κατεκληροῦχησεν· οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς Ἀσίας τῆς παραθαλαττίου κατέσχε· Διόπερ ἐν ταῖς νήσοις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι Κρητῶν λιμένες καὶ αἱ Μίνωαι καλούμεναι. Ὁ δὲ Μίνως ἐπὶ πολὺ τῇ δυναστείᾳ προκόπτων, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ῥαδάμανθυν ἔχων πάρεδρον τῇ βασιλείᾳ, τοῦτο μὲν ἐφθόνησεν ἐπὶ δικαιοσύνῃ θαυμαζομένῳ· βουλόμενος δ' αὐτὸν ἐκποδὼν ποιήσασθαι, εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένης χώρας ἐξέπεμψεν. Ὁ δὲ Ῥαδάμανθους διατρέβων εἰς τὰς νήσους τὰς καταντικρὺ τῆς Ἰωνίας καὶ Καρίας κειμένας, Ἐρυθρὸν μὲν κτίστην ἐποίησε τῆς ἐπωνύμου πόλεως κατὰ τὴν Ἀσίαν, Οἰνοπίωνα δὲ τὸν Ἀριάδνης τῆς Μίνω υἱόν, κύριον τῆς Χίου κατέστησε. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη πρὸ τῶν Τρωϊκῶν. Μετὰ δὲ τὴν Τροίας ἄλωσιν Κᾶρες αὐξηθέντες ἐπὶ πλεον, ἐθαλαττοκράτησαν, καὶ τῶν

Κυκλάδων νήσων κρατήσαντες, τινὰς μὲν ἰδίᾳ κατέσχον καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς κατοικοῦντας Κρητίας ἐξέβαλον· τινὰς δὲ κοινῇ μετὰ τῶν προενοικούντων Κρητῶν κατώκησαν. Ὡς τὸν δὲ τῶν Ἑλλήνων αὐξηθῆναι, συνέβη ταῖς πλείους τῶν Κυκλάδων νήσων οἰκισθῆναι, καὶ τοὺς βαρβάρους Κᾶρας ἐξ αὐτῶν ἐκπεσεῖν· περὶ ὧν κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράψομεν.

Qui olim sequebantur libri quinque, quibus tum mythorum Troiano bello antiquiorum ultima pars (L. VI.), tum prioris periodi historicae sectio prima de rebus a bello Troiano usque ad Xerxis in Graeciam expeditionem (L. VII — X.) exposita erat, temporis iniuria deperditi sunt. Fragmenta horum librorum una cum fragmentis aliorum deperditorum librorum tomo sexto asservantur.
